

Sklep Firmowy
82-500 Kwidzyn, ul. Piłsudskiego

GPTIMUS SA

ALTER Sp. z o.o.
Grudziądz, ul. Dworcowa 3
tel./fax (051) 219-27, 260-75

**Komputery
Multimedia
Sieci komputerowe**

**Kserokopiarki
Fiskalizacje
Serwis**

CENTRUM DAEWOOD

- **DAEWOO:** TICO, NEXIA, ESPERO
- **HONDA:** ACCORD, CIVIC
- **POLONEZ:** CARO, ATU, TRUCK
- **LUBLIN, ŻUK**
- **CITROËN C-15**

KURIER

DZIENNIK POMORSKI

TYGODNIK

CENTRUM DAEWOOD

INFORMUJEMY SZANOWNYCH KLIENTÓW O OTWARCIU 1 MARCA (SOBOTA) NOWEGO SALONU SPRZEDAŻY SAMOCHODÓW „AUTO-GDAŃSK”

Kwidzyn
ul. Brat. Narodów 32
tel. (055) 79-32-23

KWIDZYN, SUSZ, SADLINKI, GARDEJA, PRABUTY, KISIELICE, RYJEWO
ROK VI • NR 9/295 • TEL. 79-30-59, TEL./FAX 79-22-64 • 27.02.1997 R • ISSN 1232-0099 • INDEKS 324965 • CENA 95 GR

Jest lepiej - twierdzi prezes ZGM Michał Leszczyński

Zakład Gospodarki Mieszkaniowej w Kwidzynie administruje blisko 4500 lokalami, w których mieszka ponad 14 tysięcy osób. W tym roku remonty w budynkach zasobu mieszkaniowego miasta będą kosztować blisko 1 mln 300 tys. zł. Remonty budynków komunalnych po chłoną większość środków, bo 1 mln 59 tys. zł. Reszta pieniędzy zostanie przeznaczona na remonty w lokalach wykupionych przez lokatorów. Tak znaczna różnica - zdaniem prezesa ZGM

roku w budynkach ZGM wykonano 9 remontów kapitalnych z położeniem elewacji włącznie. Nowe elewacje wykonano dzięki funkcjonowaniu tzw. funduszu mieszkaniowego. Fundusz mieszkaniowy to niskoprocentowany kredyt, który stworzyło miasto, wpłacając na jego konto 550 tys. zł. Fundusz umożliwił wspólnotom mieszkaniowym wykonanie kapitalnych remontów. Spłata kredytu rozłożona jest na 20 lat. W przypadku 18-rodzinnego budynku mie-

na rok ulega poprawie. *Jestem przeświadczony, że nie następuje dekapitalizacja zasobu mieszkaniowego w stopniu wskazywanym na to, że budynki po pewnym czasie byłyby przeznaczone do rozbiórki. Wykonaliśmy dużą ilość remontów dachów oraz innych napraw. Uważam, że nie ma powodu do twierdzenia, że jest gorzej. Jest lepiej. Stan budynków nie tylko został utrzymany, ale poprawiony.*

W ZGM każdy lokal i budynek rozliczany jest obecnie osobno i bardzo dokładnie

- wynika z faktu montażu w tych lokalach w ubiegłym roku zaworów termostatycznych. Przeznaczono na ten cel dość znaczne środki finansowe. W ubiegłym

sieczna rata dla właściciela mieszkania wynosi od 20 do 30 zł. W tym roku samorząd planuje inną formę sfinansowania wykonania elewacji. Na razie jest to wykopiółki. Wiadomo jedynie, że pozwoli on na wykonanie większej ilości elewacji.

Rok w ZGM
Prezes Michał Leszczyński zdaje sobie sprawę, że remont budynków komunalnych wiąże się ze znacznymi wydatkami. Uważa jednak, że sytuacja z roku

W ubiegłym roku opracowano specjalny raport dotyczący stanu budynków komunalnych. Zaden z budynków nie kwalifikował się do rozbiórki; z wyjątkiem tych, które były przeznaczone do rozbiórki wcześniej. Remont budynków komunalnych, łącznie z wykupionymi lokalami, kosztował w ubiegłym roku 1 mln 10 tys. zł. Remont tylko lokali komunalnych kosztował 685 tys. zł.

cd. na str. 3

MIASTO NIE ODDA

Kwidzyn nie zwróci 4 mln 300 tys. zł zakładom International Paper. Sporna kwota to nadpłacony - według IP - podatek od nieruchomości za 1995 r. i 1996 r. Zwrotu podatku łącznie z odsetkami, który stanowi blisko 20% dochodów własnych miasta, zakłady zażądały w styczniu. Do 20 lutego Zarząd Kwidzyna zbierał opinie prawne w tej sprawie.

Wiceburmistrz Piotr Wilk, odpowiedzialny za sprawy finansowe miasta, wydając odmowną opinię stwierdził, że International Paper dokonał błędnej interpretacji przepisów podatkowych. Decyzję władz miasta popiera przewodniczący Sejmiku Samorządowego Województwa Elbląskiego Włodzimer Kunc. Stwierdził on jednak, że sprawa odmiennej interpretacji przepisów dotyczących podatku od nieruchomości nie jest powszechna.

Nie zgadza się z tym twierdzeniem wiceburmistrz Piotr Wilk, który uważa, że problem staje się ogólnopolski. Przykładem są inni podatnicy, którzy zażądali zwrotu nadpłaconego - ich zdaniem - podatku. W podkwidzyńskiej gminie Sadlinki zwrotu podatku zażądał: Telekomunikacja Polska S.A. i Cukrownia Malbork. Jest to kwota rzędu 40 tysięcy złotych.

International Paper ma 14 dni na odwołanie się od decyzji miasta do Samorządowego Kolegium Odwoławczego. Sprawa trafi też zapewne do Naczelnego Sądu Administracyjnego.

Przypominamy, że koscia, niezgodny jest wartośćsi budowli. Jak podkreślił wiceburmistrz Piotr Wilk, jednorazowy zwrot tak dużej kwoty byłby tragiczny w skutkach dla budżetu. Spowodowałoby to znaczne ograniczenie miejskich inwestycji.

cd. na str. 3

W KWIDZYNIE UAKTYWNIANIE AWS

Z inicjatywy wiceprzewodniczącego regionalnego Oddziału Akcji Wyborczej Solidarność w Elblągu Zbigniewa Kobana 22 stycznia odbyło się w Kwidzynie spotkanie przedstawicieli partii, organizacji i ugrupowań politycznych z Kwidzyna i okolicznych gmin, które zgłosiły akces do AWS.

Oddział Terenowy Akcji Wyborczej Solidarność w Kwidzynie obejmuje swoim zasięgiem miasto i gminę Kwidzyn oraz gminy: Gardęja, Sadlinki, Kisielice, Susz i Prabuty. Uczestnicy spotkania, o czym poinformował nas Zbigniew Koban, zaproponowali i wybrali na Pełnomocnika Terenowego AWS w Kwidzynie Arwida Zebrowskiego, przedstawiciela Porozumienia Centrum.

Uznano także za celowe aktywne włączenie się przedstawicieli Oddziału Terenowego AWS w Kwidzynie w pracę zespołów problemowych AWS, a w szczególności zespołu programowego. Ponadto ustalono, że w każdą środę w godzinach 17.00-18.00 w lokalu MKK "SOLIDARNOŚĆ" przy ul. Grudziądzkiej będzie otwarte biuro Akcji Wyborczej Solidarność.

ajc

Ciężko ranni w Jaromierzu

Kierujący polonezem 1500 21-letni Robert W. stracił panowanie nad pojazdem i uderzył lewą bocznią stroną samochodu w drzewo. Do wypadku doszło 15 lutego w Jaromierzu. Pojazdjechał z dużą prędkością na blisko 1-centymetrowej warstwie śniegu.

Ciężko ranni zostali kierowca polonaza Robert W. i pasażerowie: 20-letnia Magdalena M., 30-letni Roman M. oraz 23-letnia Dorota M. Wszyscy doznali rozległych, poważnych obrażeń na całym ciele. Pojazd został zniszczony doszczętnie. Wodni, w którym doszło do wypadku padał deszcz ze śniegiem. Komenda Rejonowa Policji w Kwidzynie prowadzi dochodzenie w tej sprawie. J.K.

HURTOWNIA STALI „STAL-BUD”
Kwidzyn, ul. Toruńska 36 tel. 79-21-11

- POKRYCIA DACHOWE
- WYROBY Z METALI KOLOROWYCH
- WYROBY HUTNICZE
- PANELE BOAZERYJNE MDF
- RYMY PCV
- MATERIAŁY IZOLACYJNE
- PŁYTY KARTONOWO GIPSOWE „KNAUF”
- OKNA „VELUX”
- MATERIAŁY SPALNIALNICE

DRODZY CZYTELNICY

Pragniemy Państwa poinformować, że w związku ze wzrostem kosztów wydawniczych przyszły numer naszego tygodnika będzie droższy o 15 groszy. Gazeta kosztować będzie 1,10 zł. Mamy nadzieję, że mimo to Państwo pozostaną naszymi Czytelnikami.

Diabetycy zmienili siedzibę

Polskie Stowarzyszenie Diabetyków w Kwidzynie zmieniło swoją siedzibę. Nadal biuro Koła Nr 7 mieści się w tym samym budynku przy ul. Piłsudskiego (obecna siedziba ZZOZ), jednak wejście znajduje się od ul. Chopina (od strony podwórka). J.K.

Przedsiębiorstwo Usługowo - Handlowe

„LUNAR” S.C.

82-500 Kwidzyn, ul. Toruńska 36, tel./fax (055) 79-63-31

- okna PCV
- okna drewniane WOŁOMIN
- drzwi tłoczone PORTA
- drzwi antywłamaniowe „GERDA”
- zabudowy z aluminium
- rolety zewnętrzne aluminiowe
- bramy garażowe
- SIDING - elewacje
- okładziny ściennie i podłogowe

RACOMM

82-500 Kwidzyn tel./fax (055) 79 72 40 ul. Batalionów Chłopskich 25

AUTORYZOWANY SERWIS KASY FISKALNE

Zapraszamy do zakupów w SKLEPIE MEBLÓWYM Kwidzyn, ul. Toruńska 36 (dawna Nowotki) tel. 32-88 wew. 26

SYNAK IMPORT - EXPORT

Tylko z nami osiągniesz wymarzony komfort!

Opony zimowe

Kormoran

- wysokie bezpieczeństwo jazdy w warunkach zimowych
- bardzo dobra przyczepność na śniegu i lodzie
- odporność na poślizg na mokrej nawierzchni
- niski poziom hałasu

WINTER

Kwidzyn, ul. Toruńska 36 tel. (055) 78-21-11 wew. 7

STOMIL-OLSZTYN
Poczuj się bezpiecznie

Zapraszamy również do Nowego Punktu Sprzedaży i Usług, przy ul. Młynarskiej 4, tel. 79-73-63

- wulkanizacja
- naprawy bieżące
- wymiana olejów „MOBIL”, „QUAKER STATE”
- sprzedaż opon „GOODYEAR”, „FIRESTONE”, „MICHELIN”, STOMIL OLSZTYN, DEBICA

Zapraszamy do lokalu przy ul. Chopina 7, a zamówienia telefoniczne 22-58 oraz do lokalu przy ul. Malborskiej 148 (stacja paliw Rafinerii Gdańskiej) tel. 45-62 czynne całą dobę.

NASZYM ZDANIEM

Mocarstwa

Sytuacja polityczna Polski przez cały okres istnienia naszego państwa nie należała do najłatwiejszych. Oczeniśmy przeżyli trudny i bardzo złożony proces budowy kultury, byśmy zrozumieli, w przyszłości psychozą zagrożenia ze zachodu. Możliwe, jak to czynili podczas zimnej wojny obywatele państw zachodnich, będziemy kupować stare bunkry, by je przystosować do przetrwania ataku. Jeśli zaś ulegnie Zachód, może będziemy szkami na białym satelicie Rosji, chyba że będziemy stworzyli własne "miniimperium" środkowoeuropejskie.

Można jedynie mieć nadzieję, że nie grozi nam pokonanie i zwzięnię przez większe mocarstwa. W tym celu musimy być w stanie do przetrwania przetrwać. Można przewidzieć, że w przyszłości psychozą zagrożenia ze zachodu. Możliwe, jak to czynili podczas zimnej wojny obywatele państw zachodnich, będziemy kupować stare bunkry, by je przystosować do przetrwania ataku. Jeśli zaś ulegnie Zachód, może będziemy szkami na białym satelicie Rosji, chyba że będziemy stworzyli własne "miniimperium" środkowoeuropejskie.

Prognosty mówią, że w przyszłości psychozą zagrożenia ze zachodu. Możliwe, jak to czynili podczas zimnej wojny obywatele państw zachodnich, będziemy kupować stare bunkry, by je przystosować do przetrwania ataku. Jeśli zaś ulegnie Zachód, może będziemy szkami na białym satelicie Rosji, chyba że będziemy stworzyli własne "miniimperium" środkowoeuropejskie.

Prognosty mówią, że w przyszłości psychozą zagrożenia ze zachodu. Możliwe, jak to czynili podczas zimnej wojny obywatele państw zachodnich, będziemy kupować stare bunkry, by je przystosować do przetrwania ataku. Jeśli zaś ulegnie Zachód, może będziemy szkami na białym satelicie Rosji, chyba że będziemy stworzyli własne "miniimperium" środkowoeuropejskie.

Prognosty mówią, że w przyszłości psychozą zagrożenia ze zachodu. Możliwe, jak to czynili podczas zimnej wojny obywatele państw zachodnich, będziemy kupować stare bunkry, by je przystosować do przetrwania ataku. Jeśli zaś ulegnie Zachód, może będziemy szkami na białym satelicie Rosji, chyba że będziemy stworzyli własne "miniimperium" środkowoeuropejskie.

Prognosty mówią, że w przyszłości psychozą zagrożenia ze zachodu. Możliwe, jak to czynili podczas zimnej wojny obywatele państw zachodnich, będziemy kupować stare bunkry, by je przystosować do przetrwania ataku. Jeśli zaś ulegnie Zachód, może będziemy szkami na białym satelicie Rosji, chyba że będziemy stworzyli własne "miniimperium" środkowoeuropejskie.

Prognosty mówią, że w przyszłości psychozą zagrożenia ze zachodu. Możliwe, jak to czynili podczas zimnej wojny obywatele państw zachodnich, będziemy kupować stare bunkry, by je przystosować do przetrwania ataku. Jeśli zaś ulegnie Zachód, może będziemy szkami na białym satelicie Rosji, chyba że będziemy stworzyli własne "miniimperium" środkowoeuropejskie.

Prognosty mówią, że w przyszłości psychozą zagrożenia ze zachodu. Możliwe, jak to czynili podczas zimnej wojny obywatele państw zachodnich, będziemy kupować stare bunkry, by je przystosować do przetrwania ataku. Jeśli zaś ulegnie Zachód, może będziemy szkami na białym satelicie Rosji, chyba że będziemy stworzyli własne "miniimperium" środkowoeuropejskie.

Prognosty mówią, że w przyszłości psychozą zagrożenia ze zachodu. Możliwe, jak to czynili podczas zimnej wojny obywatele państw zachodnich, będziemy kupować stare bunkry, by je przystosować do przetrwania ataku. Jeśli zaś ulegnie Zachód, może będziemy szkami na białym satelicie Rosji, chyba że będziemy stworzyli własne "miniimperium" środkowoeuropejskie.

Prognosty mówią, że w przyszłości psychozą zagrożenia ze zachodu. Możliwe, jak to czynili podczas zimnej wojny obywatele państw zachodnich, będziemy kupować stare bunkry, by je przystosować do przetrwania ataku. Jeśli zaś ulegnie Zachód, może będziemy szkami na białym satelicie Rosji, chyba że będziemy stworzyli własne "miniimperium" środkowoeuropejskie.

STOWARZYSZENIE DLA PRZEDSIĘBIORCÓW

W Suszu - o czym informuje inspektor ds. przedsiębiorczości Urzędu Miasta i Gminy Beata Kozak - powstało Stowarzyszenie Rozwoju i Przedsiębiorczości Ziemi Suskiej.

W programie Stowarzyszenia znalazły się m.in. intensywne działania oświatowe w zakresie aktywizacji społecznej i zawodowej osób poszukujących pracy i osób pracujących, stymulowanie przedsiębiorczości i organizowania miejsc pracy dla osób niepełnosprawnych. Zajmie się również rozwojem oświaty, sportu, rekreacji, kultury i opieki zdrowotnej. W realizacji swych celów Stowarzyszenie zamierza współpracować z krajowymi i zagranicznymi instytucjami, których pomocą organizacyjną i finansową może istotnie wpłynąć na rozwój gospodarczy suskiej gminy.

PROMYK dla rodziny

14 lutego w Kwidzynie powołano do życia Stowarzyszenie Promyka Rodzin. Zostało ono utworzone przez rodziców dzieci z niepełnoosobami. Stowarzyszenie ma na celu wspieranie i odciążanie rodziców w trudnej sytuacji. Komitet założycielski stanowią Joanna Stasińska - pedagog i Beata Kozak - kierownik oddziału w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej. Członkami Stowarzyszenia są rodzice dzieci z niepełnoosobami z terenów powiatu kwidzyńskiego.

W Suszu wzrasta bezrobocie

W ubiegłym miesiącu bez pracy było ponad 1900 osób, co stanowiło 15 procent wszystkich mieszkańców gminy. Jedną trzecią osób pozostających bez pracy utracili prawo do pobierania zasiłku dla bezrobotnych. Ponad 70 procent bezrobotnych stanowią kobiety. Najwięcej osób pozostających bez pracy stanowią ludzie w średnim wieku. Ludzie z wykształceniem podstawowym. Dla ich grup jest także najmniej ofert pracy.

KISIELICE SAMORZĄD Z SOLTYSAMI

Przedstawiciele Zarządu Miasta i Gminy Kisielice spotkali się w ostatnim czasie z soltysami w celu omówienia zadań przewidzianych do realizacji w 1997 roku. Podczas spotkania burmistrz Tadeusz Kopynia omówił projekt rocznego budżetu oraz działań podjętych w ramach służby zdrowia. Najważniejszą sprawą był jednak problem związany z budową wiejskiej wodociągowej, poprawą wiejskich dróg oraz konserwacją urządzeń melioracyjnych, których stan pogarsza się z roku na rok.

SADLINKI SZKOŁA Z CHARAKTEREM

Szkoła Podstawowa w podkwidzyńskich Sadlinkach to szkoła z charakterem - to twierdzi dyrektor Marzena Czyżewska. Uczniowie tej wiejskiej placówki odnoszą sukcesy w różnorakich imprezach na szczeblu gminnym, rejonowym, wojewódzkim i ogólnopolskim.

Niewątpliwą chlubą szkoły w Sadlinkach są zespoły artystyczne. Dotychczas największe sukcesy odnosi zespół taneczno-wokalny, prowadzony przez emerytowanego już nauczyciela Edwarda Budysia - DECYMA. W ostatnim roku zespół podczas Wojewódzkiego Przeglądu Zespołów Artystycznych XXI Wiosna w Młociosiu w Elblągu zajął I miejsce podczas Przeglądu Pieśni Bożonarodzeniowych w Małboroku zespół otrzymał wyróżnienie, a soliści: Radek Kurek, Emilia Kurek, Danuta Stawek i Elżbieta Szczęcha wygrali swoje kategorię. DECYMA zwyciężyła także na Festiwalu Piosenki Maryjnej Starsze Pole '96, zajęła I miejsce w Festiwalu Piosenki Religijnej Hława '96 podobnie jak w kategoriach solistów Radek Kurek w W. Zuchowym Festiwalu Piosenki Radek Kurek zdobył główną nagrodę Grand Prix. I miejsce w kategorii solistów na tym festiwalu zdobyła Ania Karpisńska, a II lokatę Lucyna Michalska Radek Kurek był także laureatem XII Ogólnopolskiego Festiwalu Piosenki Turystycznej i Harcerskiej SZALAMAJA '96.

Sukcesy odnosi także zespół działający z okazji w Sadlinkach. Zespół taneczno-rhythmiczny AKANT prowadzony przez Monikę Budys, który m.in. zdobył wyróżnienie podczas XII Artystycznej Zespołu teatralny BAJDODJA prowadzony przez Grażynę Piwar-Więcek i zespół AURA prowadzony przez Edwarda Budysia wyróżnione zostały na tej samej imprezie.

Zespół BAJDODJA, obok repertuaru bajkowego przeznaczonego głównie dla młodzieży, wystawia także klasyczne m.in. "Dziady" Adama Mickiewicza i "Zemstę" Aleksandra Fredry. Członkowie zespołu przy olbrzymim zaangażowaniu i pomocy rodziców sąją do każdej sztuki dekoracje i stroje, a także wykonują inne rekwizyty. Natomiast AKANT przewodzi układy taneczne do muzyki kinoteatralnej w Michała Jacksona.

Duże sukcesy odnosi uczniowie Szkoły Podstawowej w Sadlinkach także na polu ekologicznym. W roku ubiegłym podjęta została inicjatywa podjęta podczas Wiosny w Młociosiu, w której uczestniczyli uczniowie i rodzice. W ramach akcji uczniowie i rodzice uczestniczyli w wykopaniu rowów melioracyjnych, których stan pogarsza się z roku na rok.

TYDZIEŃ W KWIDZYŃNIE KRONIKA POLICYJNA

Okradli "ABC"

14 lutego w Ryjewie włamano się do sklepu spożywczego "ABC", z którego skradziono alkohol i kawę. Straty wyniosły 6800 zł.

Uderzył w drzewo

15 lutego w Kisielicach doszło do wypadku drogowego. 30-letni Piotr G. kierujący fiatem 126p nagle stracił panowanie nad pojazdem. Samochód zcłowo uderzył w drzewo po prawej stronie drogi. Obrażeni ciała doznał kierowca oraz pasażerowie. 33-letni Dariusz Z. 120-letnia Maria Z. Policja ustaliła wstępnie, że przyczyną wypadku było niezachowanie należytej ostrożności podczas jazdy na obwodzonej jezdni. Postępowanie w tej sprawie prowadzi komisariat policji w Kisielicach.

Nagła śmierć

17 lutego w swoim mieszkaniu przy ul. Prostej w Kwidzynie zmarł nagle 64-letni Alojzy P. Trwają czynności wyjaśniające okoliczności tej śmierci.

Zderzenie samochodów

17 lutego w Kwidzynie kierujący audi 80 47-letni Janusz L. uderzył w "malucha" kierowanego przez 64-letniego Stanisława F. W wyniku wypadku obrażenia ciała doznał pasażerka a także 126p 60-letnia Janina F. Przyczyną wypadku było wymuszenie pierwszeństwa przejazdu.

URZĄD STANU CYWILNEGO

Urodzenia: ogółem zarejestrowano 22 dzieci, w tym 12 dziewczynki i 10 chłopców.
Śluby: nie było.
Zgony:

Emilia Adamiak Mieczysław Zuchniewski Hildegarda Brucka Jadwiga Burkiciak Jan Kur Zygmunt Szych

Komunikat policji

Poszukuje się osób pokrzywdzonych w wyniku dokonania w listopadzie 1996 r. następujących przestępstw:

- włamania do samochodów osobowych w golf i fiat 126p, zaparkowanych na terenie Spółdzielni Mechatanizacji Rolnictwa przy ul. Staszica w Kwidzynie i kradzieży radiodawczarki samochodowej oraz kluczy samochodowych;
- włamania do samochodu fiat 126p zaparkowanego na ul. Spółdzielczej w Kwidzynie i kradzieży radiodawczarki samochodowej;
- usiłowania włamania do samochodu fiat 126p zaparkowanego na ul. Kratwieckiej w Kwidzynie w pobliżu zw. Podkowy i uszkodzenia zamka w lewych drzwiach samochodu.

Zgłoszenia przyjmowane są w KRP Kwidzynie, ul. Chopina 26, pokój nr 47, tel. 26-11 w. 205.

Redakcja Kuriera Kwidzyńskiego 82-500 Kwidzynie ul. Braterstwa Narodów 46 tel. (055) 79-30-59 przyjmuje reklamy i ogłoszenia do dziennika RZECZPOSPOLITA

Przedsiębiorstwo Prywatne Elżbieta Keprowska 82-500 Kwidzynie, ul. Owczyc 37 tel. (055) 79-48-48 (czynny całą dobę) **USŁUGI TRANSPORTOWO-SAPRZĘTOWE** **ROBOTY ZIEMNE** samochodami ciężarowymi marki Kamaz (wzrostki skrzyniowe z przyczepą, 20-tonowe) oraz FADROMA L-200

Przewozy materiałowe sypkich: żwiru, węgla, piasku, zboża i innych

WALMAR HURTOWNIA Superoferta Płytki ceramiczne ścienna

20x25 cm i gat. szeroka gama kolorów i supecerena H 19,99 zł + VAT D 22,00 zł + VAT

Zapraszamy do współpracy Firmy Handlowe, Inwestorów, Wykonawców

Ponadto w sprzedaży:
- pudełka bloczki, dachówki firmy M.Leiter
- glazura, terakota
- kleje, fugi, glazdy tynkowe
- gresy, płytki mrozooporne
- ceramika, armatura łazienkowa
- listwy wykończeniowe - szeroka gama
- boazeria MDF i PCV

Handel * ZAMIANA * OBROT NIERUCHOMOŚCI

FIRMA "G & C"

Spółka z o.o. w Kwidzynie ul. Chopina 21, tel./fax (055) 79-40-32

Firma Handlowo-Usługowa ABC GAMMA

OFERUJE:

- BOAZERIE PCV W CENIE 14,95 + VAT za m²
- SIDING 16,10 + VAT za m²
- PANELE BOAZERYJNE MDF I PANELE PODŁOGOWE
- SZEROKA GAMA LISTEW WYKOŃCZENIOWYCH
- BŁATY KUCHENNE
- PARAPETY PCV
- PODGRZEWACZE WODY
- DOZOWNIKI MYDŁA
- WANNY NARÓŻNE I Z HYDROMASAŻEM
- DUŻY WYBÓR KABIN PRYSZNICOWYCH

PUNKTY SPRZEDAŻY:
- KWIDZYN, ul. 11 Listopada 22, TEL./FAX (055) 79-62-39
- BALBARAM 27 K. KWIDZYŃ, TEL. (055) 79-24-26

ZAPRASZAMY! KONKURENCYJNE CENY!

P.H.U. MULTI-SERVICE S.C.

Kwidzynie, ul. Grudziądzka 1 tel. (055) 79-63-79

Zaprasza do nowo otwartego punktu sprzedaży przy ul. Kopernika 25A (teren byłej jednostki wojskowej)

OFERUJĄC:

- armaturę i stal kwasoodporną
- armaturę instalacyjną
- materyały termolizacyjne firmy "GULLFIBER"
- rury i kształtki z tworzywa sztucznego systemu "COPRAX"
- aparaturę kontrolno-pomiarową

ZAPRASZAMY: pon. - piątek 8.00-17.00 sobota 8.00-14.00

NOWOŚĆ! WKŁADY KOMINOWE ZE STALI KWASOODPORNEJ

Jest lepiej - twierdzi prezes ZGM Michał Leszczyński

Liczba pracowników ZGM wzrosła o dwie osoby i wynosi obecnie 26, jednak wzrosła liczba mieszkań. Powierzchnia lokali zwiększyła się o 9 tys m² - z 251 tys m² do 260 tys m² (ZGM przejął m.in. budynki Górkach). Wydatki na administrację nie zwiększyły się i wyniosły około 11% ogółu kosztów. Ubiegły rok to również montaż wspomnianych już zaworów termostatycznych. Zdaniem M. Leszczyńskiego montaż przyniósł znaczne oszczędności

pracach na dachu. Prezes M. Leszczyński ubolewa, że mimo gospodarki rynkowej nadal jest wiele firm niesolidnych. W tym roku ZGM zamierza zaostriżyć rygory nadzoru budowlanego. Prezes - podobnie jak w roku ubiegłym - powtarza, że najemca musi sobie zdać sprawę, iż do zadań ZGM należy utrzymanie dotychczasowego stanu budynków. Ponad połowę usług świadczy ZGM najemcom, natomiast ok. 48% właścicielom

Prezes zdaje sobie sprawę, że opinie na temat pracy ZGM będą podzielone. Wszyskich zachęca do współpracy. W chwili obecnej ścisła współpraca z mieszkańcami wynosi średnio 94%. Jeśli chodzi o lokale komunalne, to ścisła współpraca wynosi ok. 88%. Jest to wynik bardzo dobry. Są jednak lokatorzy żyjący na granicy ubóstwa. M. Leszczyński zapewnia, że każda sprawa rozpatrywana jest indywidualnie i decyzje o eksmisji są gruntownie analizowane.

Oprócz przewidzianych do rozbiórki, żadnemu z budynków ZGM nie grozi zawałenie. Na zdjęciu rozbiórka domu przy ul. Piłsudskiego

ci ciepła. Koszty, które poniosą mieszkańcy w związku z ograniczeniem ponad 70% budynków będą mniejsze.

Remontowe priorytety

Dachy to remontowy priorytet ZGM. Okazuje się, że największym problemem była niesolidność firm dekarskich. Problem był czysto nietrzymany przez pracownicy zatrudnieni przy

mieszkań. Od pierwszego stycznia ubiegłego roku czynsze zakwalifikowane zostały do środków publicznych. Oznacza to, że ZGM musi precyzyjnie rozliczać się ze swoich wydatków. Rozliczani jest od pewnego czasu każdy lokal. Prowadzi to przejrzystość określonych wydatków i kosztów przeznaczonych na administrację, najemcę czy lokatora.

W roku ubiegłym wykonano trzy tzw. eksmisje na bruk. Były to osoby, które nie tylko nie płaciły czynszu przez dłuższy czas, ale dewastowały lokale. W tym roku takich osób będzie około dziesięciu. Rekordzści nie płacili od ponad trzech lat i nikt nie spodziewa się, że po tak długim czasie osoby te zmienią zdanie

Jacek Kluczkowski

Oszczędzanie energii

Audytor energetyczny to człowiek, który doskonale orientuje się w sprawach ocieplania budynków i oszczędności energii cieplnej. 17 lutego kurs audytorów energetycznych rozpoczęła osoba, która będzie pracowała w Zakładzie Gospodarki Mieszkaniowej. Po ukończeniu kursu przygotuje ona dokładne analizy dotyczące ocieplenia budynków. W przyszłości analizy mają przynieść wymierne korzyści w postaci pieniędzy na ocieplenie budynków.

Specjalistyczną analizę ocieplenia budynków (auditing) chce przygotować ZGM w Kwidzynie jeszcze w tym roku. Nie oznacza to jednak, że w 1997 r. rozpocznie się ocieplenie budynków. Na razie nie ma na to środków finansowych. Być może znajdą się one za dwa lata, po tym jak zacznie funkcjonować ustawa dotycząca oszczędności energii cieplnej. Środki na ocieplenie budynków mają pochodzić z budżetu państwa. Już od dłuższego czasu o uznanie oszczędności energii cieplnej za sprawę bardzo ważną walczy Krajowa Agencja Poszanowania Energii, Polska Korporacja Termoregulacji i Fundacja Poszanowania Energii. Przygotowanie specjalistycznego audytu ma być kolejnym etapem walki o oszczędność energii. Pierwszy etap to zamontowanie zaworów termostatycznych w budynkach administracyjnych przez ZGM. ZGM chce się przygotować do ewentualnych ociepleń budynków po 1997 r.

Płonął urząd w Gardai

W dniu 18 lutego około godziny 10:50 wybuchł pożar w Urzędzie Gminy w Gardai. Na miejsce przybyły trzy wozy jednostki ratowniczo-gasniczej z Kwidzyna, Ochotnicza Straż Pożarna oraz zakładowa straż pożarna z Jam. Podjęto białkawiczną akcję, która zakończyła się sukcesem. Urząd Gminy udało się uratować. Spłonęło ok. 200 m² dachu. Straży wyszły 2000 zł. Udało się uratować mienie o wartości 276 tys. zł.

Wstępnie ustalono, że pożar wybuchł z powodu zapalenia się trocin znajdujących się na poddaszu przy gorącym kominie.

J.K.

Powódź na ćwiczeniach

18 lutego obradowała komisja miejsko-gminna do spraw nadzwyczajnych zagrożeń. Podsumowano i oceniono ubiegły rok oraz dyskutowano nad zadaniami, które staną przed komisją w bieżącym roku.

Jak powiedział burmistrz Jerzy Godzik, pełniący funkcję przewodniczącego komisji, do chwili obecnej koncentrowano się na zagrożeniach głównie w mieście. Komisja jednak jest komisją miejsko-gminną i do tej pory gmina była nieco pominięta, szczególnie jeśli chodzi o ćwiczenia organizowane w ubiegłych latach. Burmistrz stwierdził,

że zagrożenia w mieście są doskonale znane. Wiadomo jak postępować w przypadku utraty niania się amoniaku czy chloru. W tym roku komisja chce, aby ćwiczenia dotyczyły potencjalnego zagrożenia jakim jest powódź w gminie. Szczegóły zostaną omówione podczas kolejnych spotkań komisji.

J.K.

Spotkanie z przedstawicielami Banku Światowego

17 lutego w siedzibie Pomorskiej Izby Przemysłowo-Handlowej w Gdańsku, burmistrz Jerzy Godzik i wiceburmistrz Piotr Wilk uczestniczyli w spotkaniu z przedstawicielami Banku Światowego. Kierownik misji Banku Światowego w Polsce Paul Knott oraz doradca na Europę i Azję Środkową centrali banku w Waszyngtonie Harbaksh Sathipredstawili możliwości finansowania gmin.

Burmistrz J. Godzik poinformował, że w Polsce mają być wyznaczone dwa banki, które udzieliłyby gminom pożyczek na rozbudowę infrastruktury. Na razie jednak terminy uruchome-

niabanków nie są znane. J. Godzik uważa, że gmina powinna interesować się wszystkimi możliwościami finansowania, a takie w przyszłości ma stworzyć w Polsce Bank Światowy.

Wiceburmistrz Piotr Wilk powiedział, że podczas spotkania przede wszystkim zapoznano się ze strukturą oraz funkcjonowaniem Banku Światowego. Za interesujący uznał projekt finansowania komunalnego, zakładający finansowanie inwestycji wodno-kanalizacyjnych, transportowych oraz dotyczących odpadów.

J.K.

STOJĄC CZY SIEDZĄC?

Na parterze budynku Urzędu Miejskiego w Kwidzynie swą siedzibę ma Polski Związek Inwalidów Wojennych.

Juz sama jego lokalizacja w ciśnień kłóce wojskowej między wyjście na zewnątrz, wejście do gmachu urzędu oraz wejście do funkcjonującego obok sklepu jest swoistym kuriozum. Dodatkowym jego uzupełnieniem jest poczekalnia, a właściwie jej brak.

Osoby korzystające z porad i pomocy Związku zmuszone są do długiego oczekiwania i stania w kolejce. Obsługa jednego zainteresowanego trwa ok. 20-30 minut, a osoby korzystające z tego punktu do młodych już raczej nie należą.

Pracownicy Związku wystawili co prawda 5 krzesel, lecz czy to rozwiąże problem w chwili największego nasilenia interesantów, w godzinach porannych?

Na pytanie dotyczące zorganizowania czegoś w rodzaju poczekalni, pracownicy Związku odsyłały nas do burmistrza bezradnie, rozkładając ręce, twierdząc, że im też jest ciężko i robią wszystko na co ich stać.

Nasuwają się pytania, co trzeba zrobić, aby na starość zasłużyć sobie na krzesło lub ławeczkę w poczekalni państwowej instytucji?

wisza

HONOROWI JUBILACI

W miniony piątek, tj. 21.02.97 r. mieszkańcy wsi Obrzynowo (gm. Prabuty), państwo PAULINA i KAZIMIERZ LEWICCY obchodzili jubileusz 60-lecia życia małżeńskiego.

Państwo Lewicy to długoletni mieszkańcy Obrzynowa (od 1945 roku). Mają 3 dzieci, 9 wnucząt i 6 prawnucząt.

Honorowych jubilatów w ich domach odwiedzili przedstawiciele władz Prabuty i Obrzynowa. Burmistrz Prabuty Marek Stanisławski, kierownik USC Zofia Andrzejewska, sołtyś wsi Obrzynowo Józef Wajs oraz członek rady sołeckiej Szymon Misiewicz złożyli jubilatowi życzenia, wręczając pamiątkowy medal z okazji 60-lecia nadania praw miejskich przekazany przez burmistrza Prabuty oraz pamiątkowy dyplom i kwiaty.

Redakcja "K" także dołącza się do życzeń i ma nadzieję na podobną uroczystość z okazji 100 lat życia małżeńskiego.

wisza

PULS płatny

PULS - miesięcznik Niezależnego Forum Prawicy zmienia swoje oblicze. Pismo będzie zarejestrowane jako regularnie wydochodzące wydawnictwo. Wydawcą do firmy SIMAR Marka Sidor, który jest również jednym z inicjatorów powstania NFP.

PULS będzie kolportowana przez młodych ludzi na ulicach Kwidzyna. Jego nakład wynosi 1000 egzemplarzy. Niedługo trafi też do kiosków. Wtedy jego nakład zostanie zwiększony do 2000 egzemplarzy. Cena miesięcznika została ustalona na 1 zł. Czytelnik otrzyma dwukolorowe pismo z twardą okładką.

Niezależne Forum Prawicy jest jednym z kwidzyńskim ugrupowaniem, wydającym własne pismo.

J.K.

MIASTO NIE ODDA

Podatek od nieruchomości już kolejny rok jest problemem, który może zachwiać budżetem miasta P. Wilk uważa, że przedsięwzięcia usiłują odzyskać określone środki szukając luk w przepisach i jest to normalne. W ubiegłym roku Trybunał Konstytucyjny wypowiedział się już w sprawie podatku od nieruchomości. Doszło także w ubiegłym roku do zaakceptowania ustawy o podatkach lokalnych przez gminę. Wiceburmistrz P. Wilk natęmatkach "Rzeczpospolitej" z 19 września 1996 r. polemizował z Grążyną Kotowicz,

posłanką PSL, która tłumaczyła zaskarżoną przez gminę ustawę o podatkach lokalnych, twierdząc: "Intencją zmiany ustawy nie było odbieranie komukolwiek dochodów własnych; być może trzeba będzie to poprawić, na razie jednak niech przepisy zafunkcjonują. Później poprosimy o szczegółowe wyczerpanie". Wiceburmistrz pytał wówczas: "Jak można najpiękniej wprowadzić zmiany tak głęboko godzące w interesy samorządowych dochodów, bez dogłębnej analizy skutków takiej

decyzji?". Wiceburmistrz skarży się również i w przypadku aktualnej sprawy czyli omawianego podatku od nieruchomości, że nadal nieistotnie jest prawo podatkowe, a wiecie ustaw i przepisów wprowadzone bez zastanowienia się nad skutkami ich funkcjonowania. P. Wilk zgadza się z twierdzeniem, że wiele ustaw testuje się na zwykłych organizmach, którymi są miasto czy gmina. Problem w tym, że nie stosuje się żadnej narkoczy.

J.K.

STRONNICTWO WYBRAŁO WŁADZE

W sali ryckiej ratusza w Pasłęku odbył się zjazd elbląskiego oddziału Stronnictwa Konserwatywno-Ludowego, podczas którego dokonano wyboru władz wojewódzkiego oddziału Stronnictwa Konserwatywno-Ludowego. Został Andrzej Baczewski z Kwidzyna.

Z powodu braku w województwie elbląskim struktur byłego Stronnictwa Ludowego

-Chrześcijańskiego, polityczną podstawą Stronnictwa Konserwatywno-Ludowego była dawna Partia Konserwatywna. W Zjeździe 20 delegatów. Prezesem wybrali oni Andrzeja Baczewskiego z Kwidzyna, byłego przewodniczącego kwidzyńskiego oddziału Partii Konserwatywnej, natomiast w szesćosobowym zarządzie partii znalazł się m.in. Leszek Makowski, a w Komisji Rewizyjnej Henryk Maszewski - obaj również z Kwidzyna.

cia

NIE PŁĄĆ WIĘCEJ NIŻ TRZEBA!

Jeśli chcesz kupić bardzo dobry

WĘGIEL

po konkurencyjnych cenach

przyjdź lub zadzwoń

do depozytowego

RATY! składu kopalni RATY!

"PIAST"

SADLINKI - wyładownie PKP

RYJEW - wyładownie PKP

Zapewniamy transport i załadunek.

TEL. (055) 79-75-61

„Ferm-Tucz”
Górn. K. Kwidzyna
Mieszalnia Pasz
Korzeniewo
tel. (055) 75-18-77

POLECA W CIĄGŁEJ SPRZEDAŻY:

- PASZE I KONCENTRATY WŁASNEJ PRODUKCJI
- PREMIXY I POLFAMILY FIRMY „SANON” I „POLFA”
- SOJE I INNE KOMPONENTY DO PRODUKCJI PASZ TRZODKOWYCH

MIESZALNIA PROWADZI CAŁOROCZNY

SKUP ZBÓŻ PASZOWYCH

KORZENIEWO, UL. KORZENIEWSKA 11

SKLEP EFEKT

- TELEWIZORY
- MAGNETOWIDY
- KAMERY WIDEO
- WIEŻE
- RADIA SAMOCHODOWE

AUTORYZOWANY SPRZEDAWCA

SONY

Kwidzyn

ul. Targowa 10, tel. 33-52

PPHU „PRODOM”

KWIDZYN, UL. ŻWIROWA 4B

TEL. (055) 79-32-32 WEW. 35

PRODUCENT STOLARKI
Z PCV

OKNA * DRZWI * WITRYNY

SPRZEDAŻ-MONTAŻ-RATY

WYKŁADZINY KASETONY DYWANY TAPETY

HURT - DETAL

Kwidzyn, ul. Toruńska 36, tel. 79-21-11 wew. 26

WYSTAWA

W ubiegłą środę, tj. 19.02.97 w kwidzyńskiej Galerii "Decoris" przy ul. Dębowej otwarto kolejną wystawę malarską, stanowiącą doskonałe uzupełnienie życia kulturalnego w naszym mieście.

Tym razem przedstawiono twórczość Bohdana Paczkowskiego, artysty plastyka, malarza profesorskiego, absolwenta Uniwersytetu Śląskiego, w kierunku wytworzenia plastyczne, a także dyrektora Miejskiego Domu Kultury w Dzierżoniu.

W galerii umieszczono 13 prac artysty, prezentując zarówno jego obrazy naturalistyczne jak i abstrakcyjne, ukazując próbkę jego wrażliwości i zdolności twórczych. Artysta tworzy w wielu dziedzinach sztuki: malarstwo, grafika czy rzeźba - zawsze potrafi wzbudzić zainteresowanie odbiorcy. Swoją sztuką malarstwa określa mianem koloryzmu.

Pojęcie koloryzmu zostało już dokładnie określone przez Ciesia, jego żonę, czy też całą grupę kolorystów polskich, którzy mieli do czynienia z postimpresjonizmem francuskim i w swej twórczości posługiwali się przede wszystkim kolorem. Kolor stanowi wówczas element najważniejszy, postawiając na drugim planie tzw. formalne wartości plastyczne jak kształt czy forma.

Istotnie prace B. Paczkowskiego przyciągają uwagę ciekawymi zestawieniami kolorystycznymi.

Malarz stara się w pewnym stopniu łączyć dwie dziedziny malarstwa, choć nie ukrywa, że w niektórych przypadkach zmuszony jest do podziału.

Dziele je trochę w sposób sztuczny i to tylko w odniesieniu do tzw. przeciwnego odbiorcy. Jeżeli chcę je sklasyfikować, to tylko dlatego, aby ci, którzy je oglądają mieli zagwarantowaną pewną jasność przekazu. Zakładam, iż pewna grupa obrazów jest po prostu ciekawa i pewne rzeczy, które się tam znajdują są proste i każdy może je sobie dowolnie ułozniać, korzystając z własnego doświadczenia. Wiedzą np., że dom to jest dom - czy akurat taki, to nieważne, gdyż chodzi tutaj o umiejętność odczytania w w sposób literacki. Natomiast gdyby spróbować zmierzać się do innych rzeczy, to powstałby problem, ponieważ każdy z odbiorców inaczej interpretuje abstrakcyjną rzeczywistość. Zależy to wyłącznie od wrażliwości i stopnia postrzegania indywidualnego odbiorcy, który zawsze może odkryć w obrazie coś nowego. Co, to już jest inna sprawa i wówczas staje się w pewnym stopniu czynnym realistycznym, ale tylko w tym zakresie.

Bohdan Paczkowski to postać powszechnie znana nie tylko w naszym regionie czy kraju. Wystawę jego prac można by podziwiać także poza granicami kraju - w Niemczech, Danii, Szwecji czy też w Szwajcarii. Najczęściej były to wystawy zbiorowe, choć zdarzały się także indywidualne pokazy twórczości artysty. Jak sam mówi:

Nie jestem jeszcze w tak komfortowej sytuacji, aby pozwolić sobie na organizowanie swojej własnej wystawy. Musiałbym wówczas mieć do dyspozycji przynajmniej 50 prac, a nawet więcej, starając się dokonać pewnej selekcji i wyszukać temat wiążący te prace.

Tematem kwidzyńskiej wystawy jest kamień. Kamień, zarówno jako materiał bogaty w swoją formę, przedmiotem pojęcia kolorystycznym, a także jako swego rodzaju problem filozoficzny. Kamień jest czymś zagadkowym - zawsze stanowi pewną całość i do faktycznego środka kamienia dostać się nie można. Pozostaje swego rodzaju tajemnicą i symbolem czegoś trwałego, zagadkowego i niezniszczalnego.

Obrazy Bohdana Paczkowskiego oglądać można przez dwa tygodnie od dnia otwarcia wystawy. Warto odwiedzić galerię chociażby po to, by spróbować samodzielnie zinterpretować malarstwo dzierżoniego artysty.

Prace te są próbą poszukiwania sposobu wyrażenia czegoś, co dopiero chcimy, aby zostało w dialogu z widzem. Dąży do przełamaenia wszelkich form abstrakcyjnych, aby obraz nie był oddziaływał wprost, co raczej mówił o relacji pomiędzy człowiekiem a Bogiem. Jest chyba tak, że sztuka nie miała by żadnego sensu, gdyby nie dotykała problemów sacrum.

Warto odwiedzić Galerię "Decoris" i obejrzeć malarstwo Bohdana Paczkowskiego. Jak wiadomo sztuka kryje w sobie wiele tajemnic.

wisza

ILO SZYKUJE WIELKĄ GALĘ 60-LECIA

L Liceum Ogólnokształcące, dawne Gimnazjum Polskie im. dr. Władysława Gębika w Kwidzynie w listopadzie będzie obchodziło niezwykłe uroczyste 60-lecie istnienia. Z tej okazji obchodów jubileuszowych odbędzie się XI Zjazd Absolwentów.

lecia rozprawdza wśród kwidzyńskich zakładów pracy cegiełki, licząc nawet na najmniejszą pomoc. Wszystkim, którzy zechcieliby pomóc podajemy numer konta.

Liceum Ogólnokształcące Kwidzyn, ul. Konarskiego 12
Bank Gdański o/Kwidzyn
nr 10401165-1081-133-3

Okołicznociowy datownik, którym poczta kwidzyńska będzie stempowała przesyłki w dniu 8 listopada 1997 roku

Z okazji 60-lecia odbył się w kwidzyńskiej szkole wielki uczniowski kias pierwszych i drugich konkursów plastyczny na projekt datownika okołicznociowego i jubileuszowego stempla. Konkurs ten został w ostatnim czasie rozstrzygnięty, niestety nie możemy podać nazwisk jego zwycięzców, gdyż zostanie to ogłoszone dopiero w listopadzie, podczas głównych uroczystości jubileuszowych.

Podczas obchodów dokonano zostanie także zmiana imienia z dotychczasowego Stefana Żeromskiego na imię pierwszego dyrektora Gimnazjum Polskiego dr. Władysława Gębika, a szkoła otrzyma nowy sztandar. Na budynku szkolnym zostaną także odsonile dwie tablice: okołicznociowa tablica 60-lecia i druga, poświęcona dr. W. Gębikowi.

Organizacja jubileuszu to ogromne przedsięwzięcie, dlatego też komitet obchodów 60-

Stempel okołicznociowy autorstwa jednego z uczniów I LO

"CARITAS"

Kolo "Caritas Polska" działające przy parafii Św. Trójcy w Kwidzynie istnieje już od 23 marca 1995 roku. Powstał w wyniku zapotrzebowania na tego typu działalność, gdyż wielokrotnie parafianie przynosili niepotrzebne im rzeczy z prośbą aby przekazać je komuś potrzebującemu.

Przy parafii "Caritas" to 16 osobowa grupa powstała na bazie Ewangelickiego Ruchu Synodalnego, która podjęła się pomocy potrzebującym, starsząc się wypieniać słowa Pisma Św.: "wszystko co uczyniście jednemu z braci Moich, najmniejszą dzieł, Mnieście uczyniście".

Na samym początku dokładnie określono cel i zakres działania, rezygnując z pomocy finansowej, którą potrzebujący otrzymują od Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej. Skupiono się na pomocy w postaci odzieży oraz organizacji obiadów i wypoczynku dla dzieci. Jednym z przypadków przekazywania pieniędzy jest refundacja leków.

Szczególną uwagę skupiono na dzieciach. W ubiegłym roku szkolnym "Caritas" sfinansował obiady 28 dzieci w SP 1, SP 5 i SP 8 w Kwidzynie. Przygotowano także paczkę z okazji Wielkanocy i Bożego Narodzenia oraz dwutygodniowe kolonie letnie dla 20 dzieci.

W tym roku szkolnym, z podobnej formy pomocy korzysta 13 dzieci: dwanaście z SP 1 i jedna z SP 8. Zakupiono także buty zimowe, zorganizowano obchody Dnia Dziecka oraz spotkanie noworoczne, podczas którego 52 dzieci spędziło

zmięszać człowieka z błotem. "Żałujemy, że są jeszcze tacy, którzy nie widzą drugiego człowieka, szczególnie potrzebującego pomocy i nie tylko nic nie oferuje, ale jeszcze wykrzykują pod naszym adresem stek obrazliwych słów".

Siedziba "Caritas" mieści się w budynku przy ul. Słowiańskiej 29 (piętro) jest czynna w każdy wtorek w godz. 10.00 - 12.00 i czwartek w godz. 15.00 - 17.00. Podczas prowadzonych w tych godzinach dyżurów przyjmowane są dary oraz wydawane jest odzież i ubiwo osobom potrzebującym. Przeciętnie z tej formy pomocy korzysta 18 osób w tygodniu, co daje łącznie około 60 osób w miesiącu.

Każdy, kto korzysta z tego typu pomocy lub też oferuje jakikolwiek dar odnotowywany jest w specjalnych rejestrach darczyńców oraz rejestrach potrzebujących, prowadzonych przez "Caritas". Dzięki temu właśnie można dokładnie ocenić stopień w jakim dana osoba korzysta z pomocy "Caritas".

Aby trafić do tych naprawdę potrzebujących członkowie "Caritas" korzystają z różnych źródeł: informacje od zatrakowanych sąsiadów, rodziny, pedagogów szkolnych, ojców franciszkańskich wzywających domy podczas koleży czy też dane z wywiadów środowiskowych przeprowadzonych przez MOPS, są zawsze dużym ułatwieniem i pomocą w tej trudnej pracy.

Celem ich pracy jest przede wszystkim dotarcie do ludzi naprawdę potrzebujących pomocy, a nie zawsze się to udaje.

wisza

REKOLEKCJE WIELKOPOSTNE

Trwa Wielki Post. W tym czasie jednym z ważniejszych momentów są rekolekcje wielkopostne, dzięki którym można się jak najlepiej przygotować do obchodów Wielkiego Tygodnia i okresu Wielkiej Nocy.

19 marca, dla dzieci i młodzieży 23 - 26 marca.

Parafia pw. Św. Alberta Chmielowskiego

Rekolekcje w tej parafii dla wszystkich będą miały miejsce w terminie 13-16 marca

Parafia pw. Miłosierdzia Bożego

Rekolekcje dla dorosłych i dzieci ze szkół podstawowych odbędą się w dniach 16-19 marca, dla młodzieży szkół średnich 23-26 marca.

Parafia pw. Św. Wojciecha

Rekolekcje dla dorosłych, dzieci i młodzieży w tej parafii odbędą się w dniach 6-9 marca.

cia

Podajemy terminy rekolekcji w poszczególne kwidzyńskich parafiach
Parafia katedralna pw. Św. Jana Ewangelisty
Rekolekcje dla dzieci dorosłych 16 - 19 marca, natomiast rekolekcje dla młodzieży ze szkół ponadpodstawowych w dniach 23-26 marca.
Parafia Ojców Franciszkańców pw. Św. Trójcy
Rekolekcje dla dorosłych 16-

Spółdzielnia Produkcyjno-usługowa

„RODŁO”

82-500 Kwidzyn, ul. Grudziądzka 22
tel. 28-42, fax 24-49

oferuje:

- wykonawstwo remontów i budownictwo wielorodzinne i jednorodzinne
- budownictwo i remonty pozostałych obiektów
- w ramach remontów, modernizacji i budowy naszych obiektów wykonujemy następujące roboty:
  - budowlane
  - elektryczne
  - hydrauliczne
  - centralnego ogrzewania
- kompleksowe wykonawstwo budownictwa mieszkaniowego wielorodzinnego
- wykonawstwo robót drogowych i mafiej architektury
- kompleksowe wykonawstwo kotłowni olejowo-gazowych
- sprzedaż materiałów budowlanych

Zapraszamy do korzystania z naszych usług

20008

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej

w Kwidzynie, ul. Grudziądzka 6

udzieli zamówienia w trybie negocjacji z zachowaniem konkurencji na założenie sieci komputerowej w obiekcie MOPS-u.

Szczegółowe informacje oraz ustalenie terminów spotkań pod nr tel. 73-81 wew. 332 bądź osobiście, ul. Grudziądzka 6 w terminie 7 dni od daty ukazania się ogłoszenia.

200048

CENTRUM USŁUG MEDYCZNYCH

„LANCET” s.c.

informuje, iż z dniem 1.03.1997 r. uruchomiony będzie

prywatny gabinet kroplówkowy w godz. 7.00-17.00

Oferujemy odpłatnie:

- iniekcje domięśniowe i dożylne
- pomiar ciśnienia tętniczego
- kuracje kroplówkowe przeciwmiażdżycowe
- przeciwbólowe i rozkurczowe
- odtrucia poalkoholowe ostre i przewlekłe

Informacja: Centrum Usług Medycznych „LANCET” s.c., ul. 11 Listopada 20, tel. 30-84.

200049

ATEL S.C.

- OFERUJE:
- WĘZŁY KOMPAKTOWE CO I CW
  - WYMIENNIKI CIEPŁA
  - POMPY GRZEWNE LESZNO
  - AUTOMATYKI FIRMY DANFOSS
  - CIEPŁOMIERZE I WODOMIERZE
  - KOTŁY GAZOWE - TORUS, OCEAN, ŚWIEBODZICE
  - KOTŁY ELEKTRYCZNE - CHELMNO, KOSPEL
  - KOTŁY OLEJOWE - TORUS
  - PRZEPLĄYOWE PODGRZEWAACZE WODY - 220 W, 380 W
  - GRZEJNIKI - wodne i elektryczne - łazienkowe
  - ODDEŁZACIACZ PROFESJONALNE
  - AGREGATY (DMUCHAWY) ELEKTRYCZNE

200049

KASY FISKALNE DRUKARKI FISKALNE

- LATWE W OBSŁUDZE
- BEZAWARYJNE
- NIEZAWODNE

- SERWIS NA TELEFON
- SPRZEDAŻ
- SZKOLENIA

OPERATOR

WOJEWÓDZKI

3 Net

Elbląg, ul. Kumieli 2
tel./fax 32 72 61
(Stare Miasto)

informacje tel. 35 55 55

INTERFRYZ STOLARSTWO

PARKIET, PODŁOGI, RAMKI OZDOBNE I INNE WYROBY Z DRZEWA LItego
ELBLĄG, ul. Warszawska 135, tel. (055) 32-66-45 wew.207

OKNA, DRZWI, WITRYNY

termoizolacyjne, aluminiowe oraz ścianki, werandy, zabudowy balkonów, ogrody zimowe
- wyrób własny
- projektowanie, produkcja, montaż
- oraz osuszanie budynków zewnętrznych od gruntu.

ARBUD Elbląg, ul. Królwiecka 95A
tel./fax 34-63-95

PRZED POTOPEM ?

Województwo elbląskie o-
bejmuje swoim zasięgiem
ponad 322 tys. hektarów
zmeliorowanych użytków
rolnych. W skali kraju jest
pod tym względem niepo-
równywalne z innymi województwami, nieszety także
pod względem skali zagro-
żenia przeciwpowodziowego oraz rangej proble-
matyki melioracyjnej. W
Elbląskiem znajduje się naj-
większa ilość przeprowi-
dlni melioracyjnych, wa-
łów przeciwpowodziowych i
rowów. Aby mogły one
spełniać swe zadania wy-
magają nie tylko bieżącej
utrzymywania, ale również
stałej modernizacji. A z tym
w ostatnich latach różnie
bywało.

Według aktualnej oceny regu-
lacji wymaga ponad 749 km rzek i
potoków, co pozwoliłoby na
swobodny spływ wód powier-
zchniowych i wzmacniłby system
ochrony przed ewentualną powo-
dźią. Ogólny koszt tych prac
szacowany jest na ponad 37 tys.
zł. W systemie ochrony przeciw-
powodziowej bardzo istotne
znaczenie pełni takie urządzenia
jak: jazy, przepusty, zastawki,
syfony, akwedukty i ujęcia do
nawodnień. Tych urządzeń jest
w województwie około 5 tysięcy.
Specjaliści z Wojewódzkiego
Zarządu Melioracji i Urządzeń
Wodnych twierdzą, że na 86
budowli o szczególnym znaczeniu
przeciwpowodziowym stan 47 jest
nieodstateczny. Wymagają one
odbudowy, bądź mniejszego lub
większego remontu, a koszt tych
prac oszacowano na 15 tys. zł.

Na terenie województwa
znajduje się również ponad 816
km wałów przeciwpowodziowych
i chociaż ich stan oceniany jest jako
zadowalający, to pilnie należy
zlikwidować 80 punktów zagrożen
na długości ponad 96 km wałów
widlanych, na ponad 4 km wałów
Zalewu Wiślanego oraz na 275,5
km pozostałych wałów. Koszt tych
robót szacowany jest na 75 tys. zł.
Na 92 przepompowni 9 wymaga
pilnej modernizacji.

Zaniedbania w konserwacji
urządzeń, które powstały w
ostatnich latach były spowodowane
brakiem środków finansowych,
gdz pieniądze przeznaczone przez
państwa

SZAŁAMAJA PO RAZ TRZYNAŚCI

Po raz trzynasty wszyscy, którzy śpiewają piosenki
turystyczne, harcerskie, studenckie i poezję śpiewaną
w Kwidzynie na ogólnopolskim festiwalu
SZAŁAMAJA.

Organizatorami imprezy, która będzie miała miejsce w dniach od 28
lutego do 2 marca są: Kwidzyńskie Centrum Kultury oraz Komenda
Huflca Związku Harcerstwa Polskiego.

W festiwalu już obecnie zapowiedziano udział kilkadziesiąt zespołów
i solistów z całego kraju m.in. z tak odległych miast jak Elk czy Suwałki.
Impreza odbędzie się w sali kamernej Kwidzyńskiego Centrum
Kultury. 28 lutego o godz. 18.00 festiwal rozpocznie się koncertem
zespołu SPINAKER z Warszawy. W sobotę 1 marca do godziny 18.00
potrwają przesłuchania konkursowe, a o godzinie 20.00 rozpocznie
się wielki koncert "Krewmi i znajomi Dzika", w którym wystąpią znani
barczy muzycy turystycznej i poezji śpiewanej i m.in. Maciej Stuzala,
Urszula Kupala, Leszek Kopeck, Katarzyna Haczewska z zespołem z
Bydgoszczy oraz zespoły "Dniej" z Elbląga, "Tak czy owak" z
Warszawy, "Z powodu słońca" z Kwidzyna i "Za miastą" z Gdańska.
Koncertu tego będą mogli wysłuchać nie tylko uczestnicy Szałamaj,
ale wszyscy mieszkańcy Kwidzyna 1 marca o godzinie 16.00 w
kwidzyńskim teatrze.

Na wywiadzie się ze swoich
zadań gminie spokoi wodne, mimo
ze ich stawowanie obowiązkim
jest prowadzenie konserwacji i
eksploatacja urządzeń meliora-
cyjnych. W ostatnich czasach
nie uchwały one żadnych składek
członkowskich, ograniczając się do
uchwał o okazaniu rowów. Ponad
przebieżność wyróżniły się gminy:
Płoskina, Sztum, Gronowo Elblą-
skie, Susz, Gardeja i Chabuchwał.

Rolnicy którzy nie chcą uchwały
składek, twierdzą od kilku lat, że nie
potzwia im na to trudna sytuacja
w rolnictwie.

Tylko w 3 gminach województwa
Kwidzyna, Sadlinki i Ryjewo
uchwalono składek z całego arealu
w wysokości 10 zł/ha, a np. w gminie Sztutowo
składek wynosiło tylko 1,5 zł/ha. W
15 gminach składek uchwalily tylko
pojedyncze wioski, w 10 nie
uchwalono żadnych nakładów.

W tym roku WZM/UW zamierza
zabezpieczyć środki finansowe w
wysokości 7,5 mln zł przy dwu-
krotnie większych potrzebach - na
najpilniejsze zadania w zakresie
ochrony przeciwpowodziowej. Do
nich należy modernizacja ponad
17,9 km kanałów, w tym prawego
brzożu rzeki Wąskiej w miej-
sowości Grabowo (gm. Sadlinki),
rzeki Fizewki (gm. Gronowo Elb-
ląskie), walu Wisły Królewieckiej (gm.
Sztutowo) i rzeki Dzierżogów oraz
budowa jazów, odbudowa stacji
pomp, przebudowa kanałów oraz
modernizacja wału wiślanego w
miejscowości Głina (gm. Sadlinki).
WZM/UW planuje także w ramach
przedsięwzięcia proekologicznych
opracowanie programu małej
retencji, w wyniku którego do 2000
roku ma powstać 10 zbiorników
retencyjnych.

Andrzej Chmielewski.

HARCERZE ZAINAUGUROWALI JUBILEUSZ 60-LECIA

22 lutego, w 140. rocznicę urodzin twórców scoutingu Roberta i Oliwii Baden Powell, obchodzoną w polskim harcerstwie jako Dzień Myśli Braterskiej zainaugurowali zuchy, harcerze i instruktory kwidzyńskiego Huflca Związku Harcerstwa Polskiego podczas uroczystych zbiorów obchody 60. rocznicy powstania harcerstwa na ziemi kwidzyńskiej. Sześćdziesiąt urodziny będzie obchodzili także kontynuatorka drużyn Gimnazjum Polskiego - 1 KDHIH Szarża im. dr. Władysława Gębika.

Inauguracja 60-lecia odbyła się w najstarszej z kwidzyńskich drużyn 1 KDHIH "Szarża" podczas uroczystego, harcerskiego kominka

Z okazji 60-lecia drużyny
harcerskie i gromady zachowują
będą realizować szereg zadań i
sprawności w ramach pozna-
wania historii harcerstwa z
Kwidzynie. Zuchy będą m.in.
uczestniczyć w konkursie plas-
tycznym. Uwieńczeniem starych
będzie przyznanie najlepszym
odznak 60-lecia.

W dzień świętego Jerzego,
23 kwietnia, w katedrze kwidzyńskiej zostanie odprawiona
uroczysta msza święta w intencji
tych, którzy już odeszli na
wieczną wartę i w intencji
harcerskich weteranów, naj-
częściej nazywanych dobro-
rotliwie "Leśnymidziadkami" oraz
tych, którzy stanowią dzisiejsze
oblicze kwidzyńskiego har-
cerstwa, pełniąc bezinteresowną
służbę dla dobra dzieci i
młodzieży.

W dniach 14-16 sierpnia
zaplanowany został Zlot 60-lecia
Harcerstwa Kwidzyńskiego w
huflcowej bazie w Siemianach
nad Jeziorkiem.

Główne uroczystości będą
miały miejsce 20 września.
Odbędzie się m.in. koncert w
teatrze miejskim z udziałem
wszystkich pokoleń harcerzy
kwidzyńskich oraz uroczysty
apel przy pomniku harcerzy gdzie
zostanie odsłonięta upamiętni-
niająca jubileusz tablica, a
wszystko zakończy się uro-
czystym capstrzykiem i prze-
marszem harcerskiego huflca
przez miasto.

Z okazji jubileuszu zostanie
otwarta również specjalna wysta-
wa w muzeum na zamku oraz

wydana jubileuszowa jedno-
dniówka, w której znajdzie się
cała historia kwidzyńskiego har-
cerstwa, które powstało przed
60 laty - 11 listopada 1937 roku w
Gimnazjum Polskim.

Swoje sześćdziesiąte uro-
dziny będzie obchodzili także
najstarsza z kwidzyńskich
drużyn harcerskich - 1 KDHIH
Szarża im. dr. Władysława
Gębika, którą obecnie dowodzi
powodzeniem druha Monika
Foksińska.

cia

BE & K „WIKLINIE”

Pracownicy amerykańskiej firmy BE & K z Kwidzyna poraz kolejny
pomogli pracując w wolnej sobotę kwidzyńskim placówkom
oswiatowym, tym razem Technikum Wiklińskiemu.

Pracując w wolną sobotę dokonali z własnych materiałów wymiany
wykładzin podłogowych o łącznej powierzchni 80 m² w jednej z izb
wykładczych i gabinecie stomatologicznego kwidzyńskiego Technikum
Wiklińskiego.

Była to kolejna wolna sobota poświęcona przez pracowników
firmy BE & K na rzecz kwidzyńskich placówek oświatowych, w ten
spódb realizujących idee sponsoringu.

Dyrekcja Technikum Wiklińskiego pragnie za naszym
pośrednictwem podziękować pracownikom firmy BE & K.

Pracownicy BE&K po skończonej pracy

Sprzedaz Artykułów Przemysłowych
ul. Ogrodowa 14, Kwidzyn, tel. 33-89 wew. 8

OKUCIA BUDOWLANE

- ZAMKI
- KLAMKI
- KŁODKI, WKŁADKI
- ZAWIASY

ODZIEŻ ROBOCZA

- UBRANIA DRELICHOWE - KOLOROWE
- UBRANIA OCIEPLANE
- KURTKI OCIEPLANE
- FARTUCHY
- KOSZULKI FLANELOWE
- TRZEWILI ROBOCZE
- GUMOFILCE, GUMACZE

CZYNNE OD 8.00 DO 16.00
SOBOTY OD 10.00 DO 13.00

SKLEP FABRYCZNY SWALEN

ERSKLUZ WND MEBLE WYPOCZYNKOWE

zestawy w tkaninie i skórze
bogaty wybór modeli
kanapy, fotele, pufy
sofy rozkładane, narożniki
zestawy dla młodzieży

Kwidzyn, ul. Kościuszki 54 (obok Dworca PKP) tel. (055) 79-69-70

Złodzieje samochodu złapani

Policjanci z kwidzyńskiego komisariatu ujęli sprawców kradzieży samochodu ul. 80. Pojazd ukradziono 17 lutego w Marzcu. Już następnego dnia policja zatrzymała trzech sprawców tej kradzieży. Wszyscy są mieszkańcami podkwidzyńskich gmin i mają po 18 lat. Zatrzymano: Andrzeja T. z Korzeniewa oraz Dariusza Z. (Sebastian P.) z Ryjeva. Właściciel odzyskał pojazd nie uszkodzony. Postępowanie w tej sprawie prowadzi Komisariat Policji w Kwidzynie.

J.K.

Prezes ZGM Michał Leszczyński jest w Kwidzynie jedynym zarządcą z licencją

Firma z udziałem kapitału zagranicznego

BE&K Europe sp. z o.o.

z siedzibą: 82-500 Kwidzyn
ul. Lotnicza 1

zatrudni

wykwalfikowanych i doświadczonych pracowników:

- monterów konstrukcji stalowych i rurociągów przemysłowych,
- ślusarzy - mechaników do prac warsztatowych,
- spawaczy z ukończonymi kursami ponad podstawowymi (spawanie elektrodą otuloną, MIG/MAG, TIG-stal kwasoodporna).

BE&K Europe oferuje:

- światowy poziom bezpieczeństwa pracy i wyposażenia w sprzęt ochrony osobistej,
- konkurencyjne wynagrodzenie, odpowiednie do posiadanego doświadczenia i kwalifikacji,
- możliwość podnoszenia kwalifikacji poprzez udział w szkoleniach.

Oferty proszę składać w godz. 7.00-15.00 pod ww. adresem, w pokoju nr 16 u p. Krystyny Wieczorek (tel. 8135).

Hurtownia Warzyw i Owoców

82-200 Malbork
ul. Dąbka 117
tel. (055) 72 36 06 wew. 51
Plac Handlowy dawnych WZGS

Nasze towary
gwarantują zdrowia Twoich dzieci!

NAPISALI DO NAS

"Oziębiona zieleni"

Za rok wybory samorządowe. Po czym można to poznać? Czy tylko kalendarz nam to podpowiada? Chyba nie, ponieważ wystarczy spojrzeć na budżet miasta na rok 1997. To jest - moim zdaniem - prawdziwa jasność wrota nadchodzącej przyszłości. Wyborcy do Rady Miasta. Kiedy otworzy się budżet na stronach wydatków Miasta, to od razu można dojść do wniosku, że za nasze pieniądze MPW funduje sobie ostrą kampanię wyborczą. Wszystko na pokaz, bo proszę patrzeć na inwestycje w zieleni miejskiej. Miasto posiada tereny zieleni miejskiej na łącznie 32 ha, natomiast przeznaczona na ten cel wraz z małą architekturą 750000 zł; w roku 1996 suma zamknęła się w 352000 zł. Jak sami Państwo zauważają, jest znaczny wzrost. Można to inaczej przeliczyć: 750000 zł podzielone przez 32 ha i wychodzi 23437,50 zł/ha, co daje nam 710 gramów złota na 1 ha, licząc złoto po 33,90 zł. Podjeźrzamy, że jest to duża suma, jak na miasto 50-tysięczne. Proszę mi nie imputować, że jestem przeciwnik zieleni, w mieście jest bardzo potrzebna, wszak zakłady kwidzyńskie smrodzą nieźle, ale nie aż za taką cenę.

Druga sprawa to budowa domu społecznego dla 20 rodzin. MPW miało trzy lata na budowę domu, a jednak zdecydowało się na koniec kadencji oddać do użytku mieszkańca, tak, aby można było na ciepło powiedzieć, że jednak władza dba o swoje obowiązki. Nie chcę dalej zagłębiać się publicznie w budżet, mieszkańcy sami go oceniają, tym niemniej stwierdzę, że obecny budżet jest budownictwem wyborczym".

Radny Bogumił Wiśniewski (KFP)

W PRABUTACH I KWIDZYŃCE SZWEDZI POMOGĄ ZWALCZAĆ ALKOHOLOWIZM

W Prabutach i Kwidzynie przebywali szwedzcy specjaliści Sven Grankvist z organizacji ALFA zajmującej się sprawami pomocy osobom uzależnionym i Jan Bargenhed z partnerskiego Prubotom miasta Tingsryd z wydziału NAJADEN, który zajmuje się pomocą otwartą dla alkoholików. ALFA jest organizacją ogólnokrajową, a w jej składzie znajdują się osoby wcześniej uzależnione, znające problemy alkoholików od przysłowiowej podszewki. Natomiast NAJADEN jest wydziałem gminnego samorządu w Tingsryd, zajmującym się podobnymi problemami, a przede wszystkim przygotowaniem projektów pomocy osobom uzależnionym.

Specjaliści szwedzcy spotkali się z samorządowcami Prabut i Kwidzyna i zapoznali się z nowelizowaną ustawą o wychowaniu w trzeźwości oraz założeniami przygotowawczych gminnych programów rozwiązywania problemów alkoholowych i profilaktyki antyalkoholowej.

Szwedzi byli dosłownie przerażeni postawami polskich alkoholików przede wszystkim samym sobą, gdyż pomoc państwa i samorządów jestnikoma. Zaskoczeniem dla gości była także postawa zakładów pracy, które ograniczają się do zwolnienia i to dyscyplinarnego osoby uzależnionej, podczas gdy w Szwecji zakłady pracy odpłacają leczenie alkoholików.

Szwedzi wzięli także udział w mityngu koła Anonimowych Alkoholików w Kwidzynie. Wymieniono doświadczenia dotyczące sposobów wychodzenia z alkoholizmu w Szwecji i Polsce. W naszym kraju stosuje się w leczeniu środków farmakologicznych, a alkoholików leczą się w zamkniętych ośrodkach odwykowych, natomiast w Szwecji środki psychoterapeutyczne. W Polsce dopiero racjonalny program psychoterapeutyczny MINNESOTA.

W Prabutach zostanie powołana w najbliższym czasie

gminna komisja rozwiązywania problemów alkoholowych i profilaktyki, w składzie której mają znaleźć się przedstawiciele Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, policji, miejscowego duchowieństwa oraz poradni psychologiczno-pedagogicznej.

Szwedzi odwiedzili również szpital w Prabutach i oddział psychiatryczny szpitala w ławie, gdzie leczy się alkoholików nie tylko farmakologicznie, ale przy pomocy modelu MINNESOTA.

Szwedzcy specjaliści zamierzają pomóc samorządom Kwidzyna i Prabut w zwalczaniu alkoholizmu przeprowadzając szkolenia, prowadząc pogadanki w szkołach oraz udzielając pomocy finansowej przy tworzeniu rejonowego otwartego ośrodka psychoterapeutycznego. Ośrodek powstał na bazie byłej Szkoły Rolniczej w Raniewiekoło Prabut.

Obecnie w Kwidzynie alkoholicy zrzeszeni są w trzech klubach Anonimowych Alkoholików (AA), z których jeden funkcjonuje w Zakładzie Karmym w Stowarzyszeniu Kolo Abstynenta oraz w organizacji AL-TEN, gdzie zrzeszyli się głównie żony i matki kwidzyńskich alkoholików. W Prabutach nie funkcjonuje żadna organizacja zrzeszająca alkoholików.

mm

Remonty instalacji gazowych

110 tys. zł zamierza w tym roku przeznaczyć na remonty instalacji gazowych Zakład Gospodarki Mieszkańcowej w Kwidzynie. W ubiegłym roku w blisko stu budynkach administrowanych przez ZGM trzeba było odnowić dopływ gazu z powodu nieszczelności instalacji. Remonty instalacji w budynkach kosztowały ok. 100 tys. zł. Jak uspokaja prezes ZGM Michał Leszczyński sytuacja została w zasadzie opanowana, jednak w dalszym ciągu sprawa ta będzie traktowana bardzo poważnie. Prezes nie spodziewa się jednak, aby w tym roku było tak dużo odłączeń jak w roku 1996.

Stan instalacji w budynkach był różny. Bywało tak, że należało wymienić całą instalację z uwagi na jej zły stan.

Problemem były odbiory techniczne. Jedyni specjaliści mogący dokonać odbioru instalacji gazowych przyjeżdża z Ełbąga. Powoduje to przedłużenie odbioru i przywrócenie dostawy gazu nawet do tygodnia. Zakład Gospodarki Mieszkańcowej, aby złagodzić skutki oczekiwania na podłączenie gazu zakupił kuchnie elektryczne, które za kaucją wypożycza lokatorów.

Innym problemem jest brak firm zajmujących się remontem instalacji gazowych. W ubiegłym roku kilka takich firm z trudem mogło nadać się przywróceniu dostawy gazu w budynkach. W tym roku pracują tylko dwie takie firmy.

W budynkach znajdujących się w zasobie mieszkaniowym ZGM stwierdzono - oprócz nieszczelnej instalacji - wiele innych nieprawidłowości. Przede wszystkim gazowe piecyki kapielowe w łazienkach były za duże w stosunku do kubatury

pomieszczenia. Niewłaściwa była wentylacja lub nie było jej wcale. Wszystko to powodowało wiele odłączeń.

Zakład Gospodarki Mieszkańcowej postanowił także uporządkować sprawy kominów. Do listopada ubiegłego roku kominarskie kontrole były właściwie fikcją. Prezes ZGM uważa, że wykonywano je jedynie "na papierze". Obecnie, po rozwiązaniu w ubiegłym roku spółdzielni kominarskiej, ZGM podpisał umowę z kominarzami z Prabut. Oprócz rutynowej kontroli, przeprowadzanej w myśl obowiązujących przepisów cztery razy w roku, kominarze z Prabut przyjeżdżają do Kwidzyna w razie zatkania przewodu kominowego. Należy dodać, że w Kwidzynie - zwłaszcza w starych kamienicach, funkcjonuje wiele pieców kafowych. Obecnie kominarz musi otrzymać od lokatora pisemne potwierdzenie o przeprowadzonej kontroli. Wcześniej było to różne.

J.K.

SENATOR POMÓGŁ GMINOM

Liczne interwencje i poprawki wnoszone do ustaw przez Senatora Polskiego Stronnictwa Ludowego Stanisława Kochanowskiego zaowocowały wymiernymi korzyściami dla samorządów gmin z województwa ełbińskiego, w tym gmin rejonu kwidzyńskiego.

Senator Stanisław Kochanowski największe efekty osiągnął dzięki zgłoszeniu przez niego poprawki do uchwały o finansowaniu gmin. Dotyczyła ona konieczności zrekomponowania przez budżet państwa ubytków finansowych we wpływach gminnych z tytułu obowiązkowych zwolnień od podatku leśnego rolnego. Dzięki temu 28 gmin województwa ełbińskiego otrzymało do tej pory zwrot na łączną kwotę ponad 3,2 mln zł wśród nich m.in. gmina Ryjewo ponad 114 tys. zł i gmina Susz - ponad 263 tys. zł.

W wyniku interwencji senatorskiej skierowanej do Urzędu Kultury Fizycznej i Turystyki zmieniły zasady dofinansowania szkolnej bazy sportowej z funduszy totalizatora sportowego. Dzięki tej interwencji samorządy mogą się starać obecnie o pieniądze na budowę, modernizację i remonty przyszłych sal gimnastycznych bez względu na wielkość obiektu, a nie jak było poprzednio tylko na sale o wymiarach 44 x 22 metry.

Finansową ulgę gminom może przynieść zaakceptowanie poprawki ubyłkowej do prawa energetycznego. Poprawka dotyczy nieopoznienia przez gminy kosztów oświetlenia ulic krajowych i wojewódzkich.

Senator St. Kochanowski zna problemy samorządów od przysłowiowej podszewki, gdyż sam sprawuje funkcję wójta gminy Stare Pole.

graf

Więcej zgłoszeń, więcej interwencji STRAŻ MIEJSKA W 1996 R.

3100 razy interweniowała w ubiegłym roku Straż Miejska w Kwidzynie. Trafiły też do niej 392 zgłoszenia od mieszkańców miasta. W porównaniu z rokiem 1994 liczba zgłoszeń wzrosła niemal czterokrotnie. Dane te - zdaniem komendanta Straży Miejskiej Zbigniewa Talarczyka - świadczą o tym, że Straż jest potrzebna i dobrze służy mieszkańcom.

Zmniejsza ilość zgłoszeń, zdaniem komendanta Zbigniewa Talarczyka, potwierdza potrzebę istnienia Straży Miejskiej w naszym mieście

Mieszkańcy trafiali do SM z różnymi problemami. Domowały sprawy administracyjno-porządkowe. Nie brakowało spraw związanych z parkowaniem pojazdów, które blokowały dojazd lub zastawiały chodniki. Były także zgłoszenia dotyczące wyrzucania śmieci w niedozwolonych miejscach, a także bezpieczeństwa psów.

Mandaty w SM

Straż Miejska ukarała w ubiegłym roku 169 osób mandatami na ogólną sumę 6500 zł. 19 wniosków skierowano do kolegium ds. wyroczek. Liczba ta wzrosła trzykrotnie w porównaniu z rokiem 1994. Wzrost ten wiąże się z możliwością występowania Straży Miejskiej w roli oskarżyciela. W 1996 r. w

dwa przypadkach SM nie zgodzili się z orzeczeniami kolegium i zwrócili się do sądu rejonowego. W tym roku (do 17 lutego) do kolegium skierowano już dwa wnioski. Poza tym 27 osób ukarano mandatami, a 43 osoby pouczono.

Współpraca z policją i Sanepidem

Straż Miejska w Kwidzynie w roku ubiegłym współpracowała z policją. Organizowano wspólne patrole 88 spraw, które nie podlegały kompetencji SM przekazanemu policji. Po raz pierwszy SM prowadziła wspólne kontrole z Sanepidem. Sanepid skierował 6 wniosków do kolegium. W tym roku współpracę ma być kontynuowana.

Niemala ilość interwencji dotyczyła kontroli zabezpieczeń budów na terenie miasta. Właściwe zabezpieczenie prac prowadzonych na jezdniach to również domena SM.

Wraki w Kwidzynie

15 wraków usunęła Straż Miejska. Problem ten pojawia się niemal w każdym roku. W 1996 r.

największą tego typu akcją było usunięcie 6 wraków samochodów Dacia. Należały one do obywateli rumuńskich. Pojazydy stały zdewastowane pod wpływem robotniczym przy ul. Lotniczej.

Straż Miejska uporata się również z problemem zanieczyszczenia ulic przez pojazdy przewożące wapno. Jeszcze nie tak dawno temu SM interweniowała w tej sprawie 3-4 razy dziennie. Komendant Zbigniew Talarczyk zdaje sobie sprawę, że dla wielu mieszkańców są to problemy drobne, ale ich uciążliwość w wielu przypadkach nie podlega dyskusji.

Podruczanie śmieci

Dzięki działaniom SM udało się zlikwidować z porozu mało znaczący proceder. Polegał on na wrzucaniu śmieci do pojemnika sąsiada. Jak wiadomo, pojemniki na śmieci są dzierżawione. Bywałotak, że niekiedy nie dzierżawili pojemników, a wszystkie odpady wędrowały do pojemnika sąsiada lub były wyrzuczone w bliżej nieznaną miejscę.

Dzięki zgłoszeniom mieszkańców oraz kontrolom prowadzonym przez strażników udało się ów proceder ograniczyć. Z Talarczyka podkreśla, że z uzyskanych przez niego informacji wynika, iż o ok. 20% wzrosły dzierżawy na pojemniki do śmieci. Zdaniem komendanta, świadczą to o tym, że nie tylko sprawy parkowania pojazdów znajdują się w sferze obowiązków Straży Miejskiej.

J.K.

Zarząd Miejski w Kwidzynie

informuje, że posiada do sprzedaży poza przetargiem trzy działki budowlane przeznaczone pod zabudowę budynków mieszkalnych jednorodzinnych. Działki są położone w Kwidzynie przy ul. Wąbrzeskiej i przeznaczone do sprzedaży na własność.

Osoby zainteresowane nabyciem proszone są o składanie pisemnych ofert z ceną, w kopertach zamkniętych do dnia **5 marca 1997r. do godz. 15.00** w sekretariacie Urzędu Miejskiego w Kwidzynie.

Wybór oferty nastąpi na posiedzeniu Zarządu Miejskiego.

Zarządowi Miejskiemu przysługuje prawo swobodnego wyboru ofert lub ich odrzucenie bez podania przyczyn.

Szczegółowe informacje można uzyskać w tut. Urzędzie - pokój nr 50, tel. 79-42-31 wew. 317.

200047

GŁÓWNY INŻYNIER MIASTA

poszukuje do swojego zespołu pracownika, który zajmować się będzie tematyką związaną z gospodarką komunalną.

Wymagane kwalifikacje:

- wykształcenie wyższe (najchętniej o profilu budowlanym)
- wiek do 40 lat

Blisze informacje można uzyskać pod numerem telefonu (055) 79-42-31 wew. 348 lub osobiście w siedzibie Urzędu Miejskiego w Kwidzynie, ul. Warszawska 19, pok. nr 48.

Oferty należy składać do końca marca br.

200042

Dnia 6.03.1997r. o godz. 17.00

w Urzędzie Miasta odbędzie się XXXVI Sesja Rady Miasta. Tematem obrad sesji będzie „Bezpieczne Miasto”. Wszystkich zainteresowanych zapraszamy do udziału w sesji.

Chętni, którzy chcą zabrać głos podczas obrad sesji, proszeni są o zgłaszanie się do dnia 5.03.1997r. w Urzędzie Miasta pokój nr 7.

Przewodniczący Rady Miasta

Roman Bera

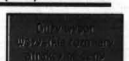
200041

MALBORK (Wielbark), ul. Kochanowskiego 106, tel. (055) 72-51-28

sprzedaż hurtowa i detaliczna nowych i używanych opon samochodowych prod. zachodniej i krajowej wulkanizacja i komputerowe wyważanie kół

zobowiązanie od 9,90 do 15,00

SPORT SPORT SPORT SPORT SPORT SPORT SPORT

DEKLASACJA RYWALA

To już trzecie spotkanie rozgrywane przez juniorów młodzież w rewanżowej rundzie rozgrywek...

nością popisał się w tym spotkaniu kapitan kwidzyński drużyny Tomasz Grodecki...

TRUSO POKONANE

Kolejnym przeciwnikiem MTS-u Kwidzyn w rewanżowej rundzie rozgrywek ligi strefowej juniorów starszych w piłce ręcznej był zespół TRUSO Elbląg...

Z HACZYKIEM W HERBIE

Sezon wędkarski, jeszcze zimowy trwa. Nim się spostrzeżemy przyjdą wiosna i lato...

3. Zawody wędkarskie p.n. Rozpoczęcie Sezonu 1997, pozawadze festynu rekreacyjno-sportowego...

Lowienie 1997 oraz festyn wędkarsko-rekreacyjny dla wędkarzy NTW i ich rodzin...

ZEM POLMO MISTRZEM

W dzień świętego Walentego, czyli 14.02.97 zakończyła się dwudniowa impreza w ramach rozgrywek...

zwycięzc pojedynku trzeba było wykonać w rzutach karnych, które pewnie wykonał zawodnik KCSiR...

PORAŻKA Z GDAŃSKIM

W ubiegłą sobotę, tj. 22.02.97 mieliśmy okazję oglądać kolejne spotkanie rund rewanżowej ligi strefowej juniorów młodszych w piłce ręcznej...

bramkę dla kwidzyńnianek. Rozpoczęła się walka o każdy punkt, strzaly Ewy Dziennickiej i Kamili Fijałkowskiej...

PRZY KARCJANYM STOLIKU

We wtorek, 18.02.97 odbył się kolejny z cyklu dwunastu turniejów o puchar burmistrza miasta Kwidzyna...

- 8. Kozłowski-Nadziecki 400 pkt
9. Dobrowolski-Galkowski 372 pkt
10. Pasternak-Zosiak 360 pkt

W klasyfikacji długofalowej po dziewięciu turniejach sytuacja przedstawia się następująco:

SPORTOWY WEEKEND

02.03.97 - MIEDZIELA

- piłka ręczna - juniorzy
MTS KWIDZYN - MKS ZATORZE ŚLUPSK
godz. 11.00, sala SP 9, ul. Mickiewicza 56

02.03.97 - MIEDZIELA

- piłka ręczna - seniorzy
MTS KWIDZYN - AZS BYDGOSZCZ
godz. 16.30, sala SP 9, ul. Mickiewicza 56

SYNDYK MASY UPADŁOŚCI

poszukuje doświadczoną księgową, najlepiej z wcześniejszą praktyką, na stanowisko głównej księgowej do prowadzenia rachunkowości przedsiębiorstwa państwowego w upadłości.

KOŁO PAPIERNICZE

Łódź Oddział Kwidzyn, ul. Lotnicza 1 poszukuje inżyniera automatyka-mechanika urządzeń papierniczych na stanowisko kierownika utrzymania ruchu.

MOS W SPALE

W dniach 26-27.02.97 w Spale odbyły się Mistrzostwa Polski Juniorów w lekkiej atletyce.

GE Capital Bank KREDYT SAMOCHODOWY w 60 min Samochody nowe i używane Kredyt nawet do 100% wartości samochodu.

Zarząd Miasta Kwidzyna ogłasza

pretarg w trybie negocjacji z zachowaniem konkurencji na obsługę trzech linii autobusowych na terenie miasta Kwidzyna.

Warmińskie Zakłady Przetwórstwa Owocowo-Warzywnego Sp. z o.o.

ogłaszają przetarg nieograniczony (licytacja) w dniu 14.03.1997 r. o godz. 12.00 w świetlicy przy ul. Toruńskiej 21 na sprzedaż nakładów budynkowych w ośrodku wypoczynkowym w Jaromerzu...

Warunkiem dopuszczenia do przetargu jest włączenie wadium w wysokości 10% ceny wywoławczej przedmiotu sprzedaży na konto BGZ S.A. Malbork nr 20301228-2105-2700-11 lub w kasie przedsiębiorstwa spółki najpóźniej do godz. 12.00 w dniu przetargu.

INFORMATORY KWIDZYŃSKI

DYŻURY APTEK

Od 24.02. do 2.03. dyżuruje apteka "Escu-lap" przy ul. Kamiennej 11 F.

Od 3.03. do 9.03. dyżuruje apteka "Św. Kosmy i Damiana" przy ul. Braterstwa Narodów 52.

LECZNICE DLA ZWIERZĄT

Rejonowy Oddział Weterynaryjny, Weterynaryjna Inspekcja Sanitarna, Kwidzyn ul. Warszawska 112, telefon 31-62

Lecznice dla zwierząt:

ul. Warszawska 112, tel. 38-61, czynna codziennie w godz. 8.00-22.00, w niedziele i święta 11.00-15.00

dziur domowy 22.00 - 8.00 (również wizyty domowe).

ul. Mickiewicza 1 - czynna 16.30-19.00, w soboty 9.00-11.00 (również wizyty domowe).

Gabinet weterynaryjny - ul. 15 Sierpnia 5 C - czynny, poniedziałek-piatek 17.00-18.00

PKP ODJAZDY:

ZDUŃSKAWOLA KARSZNICE
10.01

TORUŃ
6.37; 10.01; 14.32; 15.58; 18.56

GRUDZIĄD
6.37; 10.01; 12.15 (A); 14.32; 15.58;
18.56; 20.14; 22.22

MALBORK
5.35; 6.42; 8.29; 14.00 (D); 15.23;
17.09; 17.56; 19.45

PRABUTY
5.22; 6.43; 14.15; 16.54; 19.00

PKP PRZYJAZDY:

ZDUŃSKAWOLA KARSZNICE
17.08

TORUŃ
8.28; 15.21; 17.08; 17.55; 19.44

GRUDZIĄD
4.51; 5.34; 6.32; 7.24 (A); 8.28; 15.21; 17.08; 17.55; 19.44

MALBORK
6.36; 7.47 (D); 10.00; 14.31; 15.57; 18.55; 20.13; 22.21

PRABUTY
6.30; 7.52; 16.35; 18.47; 22.18

(A) - w dni robocze oprócz wolnych sobót
(D) - w dni robocze oprócz sobót

PKS ODJAZDY

GDĄŃSK
6.00; 12.45

MALBORK
6.00; 8.00; 9.35 (kurs przyspieszony); 10.50; 12.45; 14.10; 17.35 (kurs przyspieszony)

ELBLĄG
8.00; 9.35 (kurs przyspieszony); 17.35 (kurs przyspieszony)

PRABUTY
4.15; 6.30; 7.20; 8.30 (dni rob.); 10.10; 11.20; 11.40; 12.20 (dni rob.); 13.45 (dni rob.); 14.00 (szkolny); 14.30; 15.30 (oprócz niedzieli); 19.30; 22.30.

GRUDZIĄD
7.30 (dni rob.); 7.45 (kurs przyspieszony); 8.30; 10.30; 16.20.

BIBLIOTEKI W KWIDZYŃCE

Wypożyczalnia dla dorosłych czyna: poniedziałek, wtorek, czwartek, piątek - 11.00 - 18.00, środa - 11.00 - 15.00

Czytelnia dla dorosłych czyna: poniedziałek, wtorek, czwartek, piątek - 11.00 - 18.00, środa - 11.00 - 15.00

Wypożyczalnia dla dzieci: poniedziałek, wtorek, czwartek, piątek - 11.00 - 17.00, środa 11.00 - 15.00.

Czytelnia dla dzieci: poniedziałek, wtorek, czwartek, piątek - 11.00 - 17.00, środa 11.00 - 15.00.

Płacówka w budynku pływalni przy ul. Stowackiego 19:
poniedziałek, wtorek, czwartek, piątek 11.00-18.00
środa 11.00-15.00
pierwsza sobota każdego miesiąca 11.00-15.00

Wypożyczalnia dla dzieci
Czytelnia dla dzieci poniedziałek, wtorek, czwartek, piątek 11.00-17.00, środa 11.00-15.00
pierwsza sobota miesiąca 11.00-15.00

Biblioteka Pedagogiczna ul. Grudziądzka wypożyczalnia i czytelnia:
poniedziałek, wtorek, czwartek, piątek 10.00-17.00, środa 10.00-15.00
Pierwsza sobota miesiąca 9.00-13.00

Biblioteka i czytelnia śródmiejscowa
ul. Odrowskiego 10
godz. 11.00-17.00 - codziennie

Gmina Biblioteka Publiczna Mareza, ul. Długa 25:
wtorek, czwartek, piątek - 11.00 - 17.00
sobota - 10.00 - 15.00, w poniedziałki i środy nieczynna.

PROGRAM KINA

27.02. - 2.03.
„Noce graffiti” Polska, od 1.15, godz. 18.00
„Dzieciaki” USA, od 1.18, godz. 20.00

NA DUŻYM EKRANIE

„Dzieciaki”
Kontrowersyjny film opowiadający o seksualnych doświadczeniach nowojorkich dzieci, uznany przez jednych za arcydzieło, a przez innych za drastyczną pornografię. Bohater filmu, nastoletni Telly, ma oryginalną metodę uprawiania bezpiecznego seksu: kocha się wyłącznie z dziewczkami. W pierwszej scenie filmu widzimy go z Jennie, wyglądającą na czternaście lat dziewczyną. Seks jest dla Telly'ego rodzajem sportu. Kochając się z Jennie nie angażuje się emocjonalnie, uczucia wydają mu się czymś anachronizmem. Podobnie myśli jego najbliższy przyjaciel Casper, z którym razem podrywają dziewczyny. Kradną alkohol, organizują imprezy i jeżdżą na skateboardach. Śwoiste pójście zasady bezpiecznego seksu nie uchronił Telly'ego przed zarządzeniem wriusem HIV. Chora jest także Jennie oraz wcześniej se partnerki chłopca.

„Noce graffiti”
Wiede zgodnych siów producenta i dystrybutora film ma zamiar pobić wszystkie dotychczasowe rekordy frekwencji kina polskiego. Wiadomo, że aby taki zamiar zrealizować, posłuszny się trzeba dikoma sprawdzonych schemata mentalny, dynamiczny montaż sprawia jednak, że cały czas mamy świadomość obcowania z rzeczywistością, wykrowaną przez twórcę od podłask. Znakomicie sprawdzają się aktorzy, wśród których nie ma profesjonalistów. W „Dzieciakach” zagraли prawdziwi młodzi mieszkańcy Nowego Jorku, często nie mający doświadczeń podobnych do tych, które mają bohaterowie filmu. Kontrowersje wzbudził przede wszystkim sceny erotyczne. Reżyser zapomniał jednak, że w żadnej z drastycznych scen nie brał odpowiedzialności osoby niepełnoletniej.

Larry Clark, 53-letni reżyser „Dzieciaków”, wpadł na pomysł filmu obserwacyjnym od skateboardingu aż do członków różnego rodzaju ruchów na rzecz bezpiecznego seksu, propagujących na ulicach Nowego Jorku używanie prezerwatyw.

„Noce graffiti” to przede wszystkim film o „nocnych graffiti” - w tym samym czasie mają tylko ci, którzy zadzwonili do redakcji i odpowiedzieli na pytanie: kto jest reżyserem filmu „Noce graffiti”?

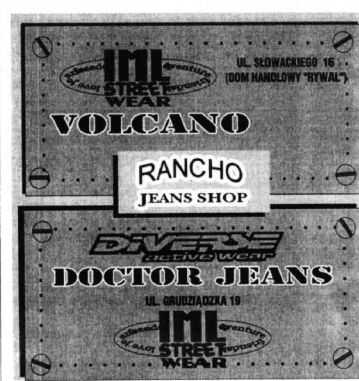
Dużo wiedzą o filmie

W kwidzyńskim kinoteatrze odbyły się ostatnio eliminacje wojewódzkie do IX Ogólnopolskiego Konkursu Wiedzy o Filmie dla młodzieży szkół ponadpodstawowych. W eliminacjach wyłoniono dwuosobowy zespół, który reprezentować będzie województwo elbląskie w finale ogólnopolskim w Gdańsku.

Bezapelacyjnie najlepszym zespołem okazała się para uczniów I Liceum Ogólnokształcącego w Kwidzynie - Joanna Gorlewicka i Marek Szwałkowski (oboję sa uczniami drugiej klasy). Para ta uczestniczyła już w ubiegłorocznej edycji konkursu i jak na debiutantów, i zarzerał najmożliwszym uczestników, wypadła nie najgorzej.

W eliminacjach wiedzy udział 17 zespołów, reprezentujących cztery szkoły z Kwidzyna i I LO z Elbląga - jeden zespół. Organizatorem tego ogólnopolskiego konkursu są: Gdańskie Centrum Filmowe oraz Kuratorium Oświaty w Gdańsku, przy współdziałaniu kuratorów oświaty w całym kraju. Z przebiegu eliminacji w Kwidzynie wynika jednak, że konkurs ten jest słabo rozpoznawany w województwie elbląskim.

Cel konkursu to upowszechnianie kinematografii wśród uczniów i pedagogów oraz kształtowanie zainteresowań młodzieży sztuką filmową oraz rozwijanie ruchu szkolnego kół sympatyków filmu.

Ogłoszenie o przetargu
Zarząd Gminy Kwidzyn ogłasza

przetarg ustny nieograniczony na sprzedaż za własność nieruchomości zabudowanej budynkami warsztatowo-garazowymi położonej we wsi Brachlewo.

Przetarg odbędzie się w dniu 5 marca 1997 r. o godzinie 10.00 w sali nr 21 Urzędu Gminy w Kwidzynie.

Szczegółowe informacje o warunkach i terminie przetargu można uzyskać w Urzędzie Gminy w Kwidzynie, ul. Grudziądzka 30, pokój nr 31, tel. 79-32-08 wew. 18.

KRZYŻÓWKI

KWIECIEŃ	MARCO	STAN WOLA	KOLOR W	SUFIT	WOLNA
ORZEŁ	BAR	AR	KA	IR	UL
WĘDRO	BE	KN	NA	KA	LE
WA	GO	YK	W	G	AB
TY	TA	AK	AP	IT	
KAP	LA	RE	PA	VA	UR
WAR	TA	NA	TA	AS	WR
KAP	PA	SA	TE	TO	ZA
WA	SA	DA	LO	K	ZL
SA	DA	LO	K	ZL	WA
B	L	A	T	A	N
R	O	W	P	A	T
A	B	A	R	A	T
T	O	K	N	A	F

Rozwiązania prosimy nadsyłać w ciągu 14 dni pod adresem redakcji.

HOROSKOP

Baran (21 marca - 20 kwietnia)
Skoncentrowałeś się na sprawach dnia Ciebie najmniejszych świata poza nimi nie dostrzegasz. Tymczasem się składa nie również z przyjemności i nie zapominaj o tym, bo inaczej staniesz się powolnym, słaby, nurytuziem bez poczucia humoru.

Byk (21 kwietnia - 20 maja)
Twoje serce przypomina długoterminową mapę pogodną. Znajdziesz więc na niej trochę deszczu, skłóca, wiatry wiejące z różnych stron i skoki temperatur. A ty chciałbyś, aby niezmienne było słońce, a wiatr wiał tylko w jednym kierunku.

Bliźnięta (21 maja - 20 czerwca)
Może się zdarzyć, że spotkasz osobę, o której już dawno zapomniałeś i zastanawiasz się będziesz, skąd ja ją znam? Głębiej więc znakomita okazja do powspomnienia starych, dobrych czasów, gdy wszystko wydawało się takie proste i takie piękne.

Rak (21 czerwca - 21 lipca)
Czy satysfakcja, która ci dano jest zgodna z Twoimi oczekiwaniami? Chyba nie. Nie warto się szarpać, jeżeli zwycięstwo okupione jest zbyt wielkim nakładem sił. Pobyt w gronie dobrych znajomych korzystnie wpłynie na Twój nastrój.

Lew (22 lipca - 22 sierpnia)
Potrzebujesz odrobiny wyciszenia, schowania się za podwójną gardłą przeczekań chwileburzy życie i tak pobiegnie swoim torem, i nikt nie zauważy, że wycofałeś się z głównego nurtu zdarzeń. Dobry czas na operacje finansowe.

Panna (23 sierpnia - 22 września)
Zarówno niecierpliwość, jak i gnuśność jest grzechem, więc postaraj się wyważyć swój stosunek do otaczającej go rzeczywistości. Masz wszelkie dane ku temu, by Twoje życieabrało rumieńców i przyniosło Ci wielką satysfakcję.

Skorpion (24 października - 22 listopada)
Nie czyń nic takiego, czego później musiałbyś się wyświadzić. W końcu sam najlepiej wiesz, jakie są granice, poza które nie powinie wychodzić. Rozważnie odpowiesz najkorzystniejsze rozwiązania i wiele wskazuje na to, że lośkolwiek wypływa na Twoje samopoczucie.

Strzelec (23 listopada - 21 grudnia)
Jeżeli już powiedziałeś, a nie możesz zatrzymać się w pół drogi. Tym bardziej, że sprawy zaaszły już za daleko i głupio byłoby obrać absolutnie odmienny sposób postępowania. Miej na względzie również odczucia drugiej osoby.

Koziorożec (22 grudnia - 20 stycznia)
Staraj się wybić najszersze rozwiązania, bo zbytjne kombinowanie nie przyniesie spodziewanego efektu, a tylko niepotrzebna stratę czasu. Niewykłuzone, że najbliżsi przysporzą Ci wiele powodów do radości.

Wodnik (21 stycznia - 20 lutego)
Nigdy nie mów nigdy! Nawet najbardziej nieprzewidywalne zdarzenia mogą stać się rzeczywistością. Aczkolwiek niezależy brać wszystkiego stratę dosłownie. Poza sprawami zawodowymi, które będą na pierwszym miejscu, zamieszaj się domem. Celembymy w sobie będą właściwe stosunki z najbliższymi.

Ryby (21 lutego - 20 marca)
Wszystko wskazuje na to, że zaczyna się zwykły, trochę monotonny, bez większych niespodzianek okres w Twoim życiu. Poza sprzawami zawodowymi, które będą na pierwszym miejscu, zamieszaj się domem. Celembymy w sobie będą właściwe stosunki z najbliższymi.

WYDAWNICTWO POMORSKIE

„Gazeta Elbląska” • „Gazeta Kociewska” • „Gazeta Tczewska” • Tygodnik „Trójmiasto” • „Kurier Kwidzyński” • „Kurier Włocławski” • „Gazeta Malborska” • „Gazeta Grudziądzka” • „Dziennik Pomorski” (stały dodatek do wszystkich pism) • Drukarnia im. Józefa Czyżewskiego. Dyrektor Naczelny: Wojciech Kreft. Adres wydawnicza: 83-110 Tczew, ul. Gdańska 32, tel. fax 31-25-70, 31-31-18. Adres drukarni: 83-110 Tczew, ul. Sadowa 5, tel. 31-36-24, 31-66-89.

Redaguje zespół: Redaktor naczelny - Katarzyna Kaczmarska. Przewodnicząca redakcji - Przemysław Głowacki. Sekretarz redakcji - Halina Szykowska. kierownik biura reklamowego - Maciej Przybylski. Adres redakcji: 82-500 Kwidzyn, ul. Braterstwa Narodów 46, 1 piętro, tel. 79-32-08. Ogłoszenia drobne i reklamy przyjmują: Blue Reklamy 82-500 Kwidzyn, ul. Braterstwa Narodów 46, 1 piętro, tel. fax 22-64. Redakcja biera czynny udział w opracowaniu piątku w godz. od 8.00 do 16.00. Redakcja zastrzega sobie prawo skracania i oporaczowania materiałów nadesłanych i nie zamówionych. ANONIMNY WRZUCANIE DO KOZEA. Za wszelkie ogłoszenia reklam redakcja nie odpowiada.

DZIENNIK POMORSKI

Regionalne Pismo Pomorza Nadwiślańskiego

Nr 9 (202) GDAŃSKIE • ELBLĄSKIE • TORUŃSKIE 27.02.1997 r.

Stocznia - nie kolej - tak

W tym samym czasie, gdy konsorcjum bankowe uznało za zbyt ryzykowne finansowanie budowy pięciu statków w Stoczni Gdańskiej, inne konsorcjum z Bankiem Rozwoju Eksportu jako liderem, podjęło decyzję o udziale w gigancie, jak na warunki polskie, kredytu Polskim Kolejom Państwowym.

PKP otrzymują od konsorcjum bankowego 600 milionów złotych kredytu na zakup od Pafawagu 50 nowoczesnych lokomotyw. Część nowych lokomotyw to pojazdy dwusystemowe, których włączenie w skład pociągów międzynarodowych pozwoli na skrócenie czasu przejazdu. Na trasie Warszawa - Berlin pociągi ciągnięte przez nowe lokomotywy z Pafawagu pozwolą na skrócenie czasu przejazdu o 20-30 minut. W przyszłości trafią również na linie intercity m.in. z Gdańska. Powstaje pytanie - jak to się stało, że PKP, których ujemny wynik finansowy jest znany wszystkim, otrzymało tak wysoki kredyt? Prezes PKP, Jan Janik, nie ukrywa, że w roku 1995 PKP przyniosły straty i rok ubiegły także był ujemny. Ale jednocześnie przez cały czas w Polskich Kolejach Państwowych trwają prace restrukturyzacyjne, które już w 1997 roku powinny przynieść rezultaty w postaci wyeliminowania strat. Konsorcjum bankowe musiało pozytywnie ocenić program modernizacji PKP, jeżeli zdecydowało się udzielić kredytu w złotych i frankach szwajcarskich bez gwarancji rządowych.

cd. na str. 4

- Zebrałiśmy się, by uczcić pamięć tragicznie zmarłego doktora Tomasza Młotowskiego - mówi Rafał z Młodzieżowej Rady Miasta Starogard. - Także dlatego, by wspomnieć tych, którzy w równie okrutny sposób zginęli przed nim. By wreszcie uchronić nas samych. Tragedię dostrzegamy dopiero wtedy, gdy uderza ona w nas. Dostrzegamy przemoc, której ktoś powinien przeciwdziałać. Ktoś, ale kto?

NIE CHCĄ MILCZEĆ

W walentynkowy piątek, w samo południe, na starogardzkim Rynku zawył syreny karetek pogotowia, strazy pożarnej i policji. Tak rozpoczął się "Protest przeciw przemocy". Zorganizowała go Młodzieżowa Rada Miasta i redakcja gazety "Młodogard". Przed ratuszem na starogardzkim Rynku spotkało się ponad 2000 osób, by zmanifestować swój solidarny sprzeciw wobec zbrodni dokonanej na doktorze Tomaszu Młotowskim (pisałiśmy o tym w poprzednim numerze Dziennika Pomorskiego), by zmanifestować, że nie są obojętni na zio, zbrodnię, przemoc i ludzką krzywdę.

Najwięcej przyszło młodych, rówieśników Krzysztofa i Jacka - zabójców lekarza oraz ich cichego współnika - Roberta. Przejmujące wycie syren, zapalone znicze i... Dzień Zakochanych. To nie pasowało do siebie, tak samo jak

niewyobrażalne jest, że niespełna piętnastoletni chłopak zabija bezduszną siermię.

W ulotce rozdawanej zebraniemu czytamy słowa Stefana Żeromskiego: "Nie umiera nigdy zbrodnia, kiedykolwiek była dokonana - przed tysiącleciem, czy dzisiaj".

Beata, uczennica liceum mówiła: - My tworzymy świat i taki, jakim go uczynimy, przekazemy nowym pokoleniom. Czy będziemy przyglądać się przemocy z założonymi rękami? Czy pogodzimy się z faktem, że nasi rówieśnicy stanowią zagrożenie dopuszczając się zbrodni? Jesteśmy ludźmi młodymi, pełnymi nadziei. Pragniemy budować nasze przyszłe życie na miłości, szacunku, tolerancji i zaufaniu. Z optymizmem chcemy patrzeć w przyszłość.

Wacław Sieroszewski powiedział - Ten kto milczy i znosi zbrodnię, spełnia je.

Nie milczmy.

Janusz ROKIŃSKI

Coraz większe gospodarstwa gdańskich rolników

Słodka samowystarczalność

W ocenie Wydziału Rolnictwa i Infrastruktury Wsi Urzędu Wojewódzkiego w Gdańsku stan gdańskiego rolnictwa i gospodarki żywnościowej osiągnął w ubiegłym roku zadowalający poziom.

W produkcji roślinnej wystąpiły korzystne tendencje, zarówno w strukturze zasiewów, jak w produkcji globalnej oraz opłacalności. Zasiano więcej zbóż i buraków cukrowych, zmniejszono areal upraw ziemniaków, a zarazem zanotowano generalny wzrost plonów. Dobór odmian ziemniaków był już ściśle uwarunkowany potrzebami przemysłu i rynku spożywczego, z kolei uprawa roślin pastewnych np. kukurydzy czy roślin strączkowych - od aktualnego kierunku w produkcji zwierzęcej. Niestety, pomimo dużego zapotrzebowania, nie zdolano zebrać dostatecznej ilości ziarna rzepakowego, a to na skutek długotrwałych opadów i przedłużających się zniw, co było przyczyną zniszczenia około 65 proc. powierzchni tych zasiewów.

cd. na str. 2

Coś z „garbusa”

Tematyka motoryzacyjna jeszcze na str. 6 - 9

ŚRUBY

HURTOWNIA ARTYKUŁÓW METALOWYCH

METAL - COMPLEX

PROMOCJA

OD 1.03 DO 01.06.1997

ZA OCYNK

DOLICZAMY 0,70 zł/kg

80-557 GDAŃSK, UL. MARYNARKI POLSKIEJ 71
tel./fax 43-17-52; tel. 43-16-55 do 58 wew. 336

zapraszamy 7:30-15:30

Przeciw dealerom śmierci

Biuro Narkotyków - taką nazwę będzie nosił nowy pion do walki z handlem narkotykami, który powstanie w Komendzie Głównej Policji. Swą działalność rozpocznie z dniem pierwszego marca.

- Dotychczas sprawami związanymi z narkotykami zajmowała się specjalna sekcja wydziału przestępczości zorganizowanej - mówi podkomisarz Gabriela Sikora z Biura Prasowego Komendy Wojewódzkiej Policji w Gdańsku.

W nadchodzących miesiącach komenda wojewódzkie powołają do życia Wydział Narkotykowy, których zadaniem będzie likwidacja kanałów przelotowych i wytwórni białej śmierci. Wydziały będą także zwalczać sieci dealerów, wykorzystując między innymi zakup kontrolowany. Aby skuteczność była jak najwyższa, planowana jest ścisła współpraca policjantów ze Strażą Graniczną i Urzędem Ochrony Państwa.

cd. na str. 2

Zagrożenie z Bałtyku

Po ostatnim zdarzeniu, gdy władysławowski rybak wyłowili bryłę zawierającą iperyt, wszyscy mają świadomość, że nasze morze kryje w sobie również niebezpieczeństwa pochodzące sprzed półwiecza. Do dzisiaj brak jest jednak badań i opracowań ścisłej statystyki opisującej zakres występowania tego typu zdarzeń w polskim obszarze morskim. Jednak są znane miejsca, w których występowały skażenia kutrów rybackich. Znane są także miejsca wyrzucania przez morze pociągów iperytowych na plażach.

Miejsca takie określa się mianem obszarów prawdopodobnego zagrożenia gazami bojowymi. Na terenie województwa gdańskiego jest kilka takich rejonów: obszar w pobliżu portu w Jastarni, gdzie leżą trzy wraki wypełnione amunicją; przyległy do Mierzei Wiślanej, gdzie leżą wraki z amunicją; na północny wschód od Półwyspu Helskiego, gdzie spoczywa okręt z iperytem; na północ od Westerplatte; obszar Zatoki Puckiej, która jest rejonem zatopień amunicji. Jako szczególnie obszar zagrożenia wskazuje się plażę Półwyspu Helskiego, jako miejsce dość częstego w przeszłości wyrzucania bomb i pociągów z gazami bojowymi.

Izba Gospodarcza w Wejherowie

Z inicjatywy Urzędu Miasta i Pomorskiej Izby Przemysłowo-Handlowej, w listopadzie i grudniu ubiegłego roku odbyły się dwa spotkania organizacyjne. Dzięki nim zawiązała się grupa inicjatywna, której celem jest utworzenie organizacji samorządu gospodarczego, reprezentującej interesy gospodarzy zrzeszonych w niej podmiotów.

Szczegółowa struktura ustalona zostanie przez podmioty gospodarcze, które zgłoszą chęć przystąpienia do Wejherowskiej Izby Gospodarczej. Do dziś obecnie akces do Izby zgłosił 24 firmy.

Wracają parawany

Czytaj: Budownictwo, wnętrza, ogrody na str. 14 - 16

W Warszawie ceny kawalerki w cichym zakątku Śródmieścia, wyposażone w telefon, parking, glazurę, słowem - o wysokim standardzie - biją rekordy. 1 m² w tego typu mieszkaniach może kosztować 2500-3000 zł. Ceny mieszkań w Trójmieście są już znacznie niższe. Te najdroższe waha się w granicach 2000 zł za 1 m², na tzw. "provincji" ceny spadają do 1200-1400 m² (tętnajdroższe). Dzisiaj jednak, dla kogoś kto dysponuje pieniędzmi, zakup mieszkaniowej stacji to nie problem.

Agencje nieruchomości na Pomorzu rosną jak grzyby po deszczu. Wszystkie, notując coraz większe zainteresowanie zarówno ze strony kupujących, jak i sprzedających. Rosnie popyt na domki jednorodzinne, ale prawdziwym przebojem są od kilku lat kawalerki i mieszkania dwupokojowe z kuchnią. Można nawet mówić o pewnej prawidłowości - im mniejsze mieszkanie, tym wyższa cena za 1 m².

Klenci Agencji "Michałki" z Wejherowa, najczęściej pytają o mieszkania typu M-3 (dwa pokoje z kuchnią) - im mniejsze, tym bardziej pożądane. 33-34 m² to

Im mniejsze mieszkanie tym droższe

RUN NA KAWALERKI

powierzchnia "akurat". Ceny takich lokali waha się w granicach 1000-1200 mln za 1 m². W sąsiedniej Rumi podobne mieszkanie można kupić placąc ok. 900 zł za 1 m². Za M-2 w Kartuzach (34 m²) sprzedający żądał 39 tys. zł, również za kawalerkę (30 m²), ale na gdańskiej Zaspie żądano już 43 tys. zł, cena M-2 w Sopocie (również 30 m²) dochodzi już do 51 tys. zł.

Przykładowe ceny najbardziej poszukiwanych w tej chwili lokali - typu M-3 to: w Tczewie (48 m²) - 52 tys. zł, w Gdańsku Przymorzu (48 m²) - 64,8 tys. zł, w Gdańsku Wzrzeszcu (58 m²) - 65 tys. zł, w Sopocie (39 m²) - 62 tys. zł, w Elblągu (48 m²) - 47 tys. zł.

Takich mieszkań, jak zapewniają pracownicy pomorskich agencji nieruchomości nawet dysponując gotówką, raczej nie można kupić "od zaraz". Małe mieszkania schodzą "na pniu". Czasami trzeba czekać miesiąc

lub dłużej, aż trafi się oferta. Tym bardziej, że mieszkań takich praktycznie się od dawna nie buduje. Mieszkania trzy i czteropokojowe cieszą się zdecydowanie mniejszym powodzeniem. W Rumi, chcąc kupić M-4 (60 m²) trzeba dysponować gotówką ok. 75 tys. zł, w Pruszczy Gdańskim (64 m²) - 67 tys. zł, w Elblągu (63 m²) - 62 tys. zł, na gdańskiej Zabiance (56 m²) - 74 tys. zł, w Śródmieściu Gdańskim (112 m²) - 113 tys. zł. Mieszkanie typu M-5 w Śródmieściu Gdyni (90 m²) można kupić za 195 tys. zł, ale M-5 w Gdańsku Jasieniu (77 m²) można dostać już za 100 tys. zł, na Zaspie (85 m²) - za 115 tys. zł.

Oferta na duże mieszkania jest praktycznie nieograniczona. Można wybierać, przebierać, zbijając cenę. Niektóre spółdzielnie mieszkaniowe, które już wybudowały bloki, mają kluczyki ze zbieraniem nowych takich mieszkań. W Tczewie, w nowym bloku spółdzielczym, można kupić

mieszkanie (ok. 90 m²) - dwupokojowe, na poddaszu - 1 m² kosztuje 940 zł. Jak przynajmniej przez łeczwicką spółdzielnię - **Jerzy Konkolewski**, nie ma popytu na lokale. W przyszłości spółdzielnia zamierza się skoncentrować na budowie mieszkań typu M-2, M-3, bo o te ludzie najczęściej pytają.

- Ci, których stać na zakup dużego mieszkania, wolą zamieszkać w więcej i wybudować lub kupić domek jednorodzinny. Kupujący najczęściej pytają o małe domki, takie których już od około 30 lat się nie buduje. Są one stosunkowo tanie - kosztują w granicach 70-100 tys. zł - mówi **Jerzy Baranowski** - właściciel agencji nieruchomości "Reda Best".

Ceny nowych domków jednorodzinnych są jednak dużo wyższe. W Sopocie za duży dom (400 m²; działka - ponad 700 m²) sprzedający żąda prawie 550 tys. zł, w Gdańsku Chelmie (bliźniak,

240 m²) można kupić za 195 tys. zł, domek w Gdańsku - Przymorzu (250 m²) kosztuje 240 tys. zł, w Elblągu ceny są niższe. Domek o powierzchni 109 m² można kupić już za 80 tys. zł, większy - (180 m²) za 200 tys. zł. W Rumi i Gdyni Grabówką pół bliźniak (220 m² w pierwszym przypadku, 180 m² w drugim) waha się w granicach 140 tys. zł.

O atrakcyjności, a więc i o cenie mieszkania coraz częściej decyduje lokalizacja. Standard można podwyższyć, ścianki działowe wyrzucić lub dobudować, otoczenia zmienić nie można. Liczy się nie tylko to czy dzielnica jest zadbane, bezpieczna, ale przede wszystkim to, jakie ma połączenie komunikacyjne z resztą miasta, czy blisko jest do przedszkola, żłobka, sklepów. Dzisiaj, kiedy nie każdy dysponuje własnym samochodem i nie każdego stać na wynajęcie opiekunki dla dziecka to uwarunkowania są bardzo istotne. I o tym pamiętać sprzedającym nieruchomości dyktując cenę.

Małgorzata
Kupper

Sprzeciw przeciwko budżetowi kuratorium

Władze Kwidzyna zamierzają zaprotestować przeciwko projektowi budżetu Kuratorium Oświaty w Elblągu. Jak poinformował burmistrz Jerzy Godzik, negatywna opinia samorządu zostanie przedstawiona przez przedstawicieli miasta w trakcie obrad Sejmiku Samorządowego. Według ubiegłorocznych zapewnień - Kwidzyn miał uzyskać pewne preferencje w realizacji inwestycji w szkołach podstawowych i ponadpodstawowych. Burmistrz przytacza analizy i plany podziału środków oświatowych, z których wynika, że Kwidzyn po raz kolejny został nie zauważony przez władze wojewódzkie. Brak pieniędzy spowoduje, że szkoły ponadpodstawowe będą nadal borykać się z trudnymi warunkami lokalowymi. Dalszemu opóźnieniu ulegnie planowana w byłych koszarach przy ul. Kościuszcza budowa Zespołu Szkół Technicznych. Również II Liceum Ogólnokształcące będzie musiało zczekać z dalszą rozbudową. W tym roku ma rozpocząć się budowa sali gimnastycznej przy Szkole Podstawowej w Nowym Dworze Kwidzyńskim. Kurator oświaty dokonując podziału środków na poszczególne zadania realizowane przez gminę brał pod uwagę stan zaawansowania inwestycji, zaangażowanie samorządu w realizację zadania, możliwości finansowe gminy oraz sytuację lokalową budyń oświatowej. Władze samorządowe Kwidzyna uważają, że kryteria te spełniają.

Ekolodzy kontra port

O porcie we Władysławowie głośno było przy okazji seminarium poświęconemu przyszłemu zarządzaniu portem, które odbyło się we Władysławowie rzesz. Port ma jednak od wielu lat inny problem. Chodzi o wpływ na przerywanie Półwyspu Helskiego. Społeczny Komitet Ratowania Półwyspu Helskiego twierdzi, że jedną z przyczyn przerywania helskiej kasy jest działalność portu we Władysławowie.

Żarnowiec czeka

Północna Specjalna Strefa Ekonomiczna miała powstać na terenie likwidowanej Elektrowni Jądrowej Żarnowiec. Od momentu, gdy rozpoczęto starania zmierzające w tym kierunku, minęły cztery lata. Harmonogram powstania Strefy opracowano już w grudniu 1993 roku. Zakładano utworzenie spółki na bazie Żarnowca, z udziałem "Dalimoru". PSSE miał stać się pomysłem na walkę z bezrobociem. Jak wiadomo, dla podobnych stref przewiduje się ulgi oraz innego rodzaju udogodnienia dla ewentualnych inwestorów. Najważniejsze byłoby jednak to, że powstałoby tu nowe miejsce pracy. Do projektu włączono też Tczew, który charakteryzuje się bardzo wysokim wskaźnikiem bezrobocia.

1 etap tworzenia strefy przewiduje się na przełom 1997/98 roku. Szacuje się, że PSSE wraz z przylegającym obszarem zapewni około 12 tysięcy nowych miejsc pracy. Zainteresowanie (SE Żarnowiec, gmina Krokowa i Tczew oraz miasto Tczew i gmina Gniewino) liczą, że obecny wojewoda Henryk Wojciechowski wykaże się w tej kwestii skutecznym działaniem.

Bursztynowy Medalion dla SeCeS-Pol

Firma SeCeS-Pol mająca swoje zakłady m.in. w Nowym Dworze Gdańskim odniosła duży sukces na targach w Poznaniu. Jej produkt, kociol opalany słomą wygrał konkurs o Bursztynowy Medalion. W tym roku w targach wzięło udział 300 wystawców, a ekspozycje w ciągu czterech dni odwiedziło około 11 tys. osób. Jurorzy podkreślali w uzasadnieniu, że piec wykorzystuje tzw. paliwo odnawialne, powszechnie dostępne na terenach wiejskich, cechuje się niską emisją zanieczyszczeń do atmosfery, wysoką sprawnością i jest oszczędny. Szacuje się, że w Polsce rocznie marnuje się ok. 7 mln ton słomy. Kociol więc powinien zdobyć uznanie polskiej wsi.

cd. ze str. 1

W dobrym stanie zachowało się jedynie ponad 4 tys. hektarów upraw, gdy średnioroczne zasiewy rzepaku wynoszą około 10 tys. hektarów.

Istotny postęp w planowaniu uzyskano we wszystkich uprawach roślinnych, zwłaszcza jednak w ziemiakach i burakach cukrowych - mówi Tadeusz Plichta, dyrektor Wydziału Rolnictwa i Infrastruktury Wsi Urzędu Wojewódzkiego w Gdańsku. - W produkcji buraków cukrowych jako surowca dla przemysłu cukrowniczego województwo gdańskie po raz pierwszy uzyskało samowystarczalność. Złe warunki atmosferyczne w ubiegłym roku oraz ograniczone stosowanie ochrony roślin wpłynęło jednak generalnie na pogorszenie jakości ziemniaków. Wątpliwe wypłyne to na wzrost kotłowni z ich przechowywaniem, a w konsekwencji także, na przykład na jakości wpiekanego chleba.

Z kolei hodowla bydła podstawowego w roku ubiegłym kształtowała się na poziomie 119,6 tys. sztuk (w tym 49,8 tys. sztuk krów), trzody chlewnej - 417 tys. sztuk (w tym 38,7 tys. sztuk loch) i owiec - 21,5 tys. sztuk. Wynika z tego, że w porównaniu z 1995 rokiem mniej hodowano krów, zwłaszcza w gospodarstwach drobnotowarowych, jednakże uzyskano coraz większą wydajność - o około 140 litrów mleka od jednej krowy. W ogóle wzrosło zainteresowanie produkcją mleka, przede wszystkim wśród gospodarstw wielkotowarowych, co zapoczątkowało zahamowaniem spadku tejże produkcji.

Przewiduje się, że utrzyma się wzrost produkcji wołowej. Wynika to z dalszego umiarnienia się produkcji chowu bydła. Z kolei aż o 21 proc. spadła produkcja trzody chlewnej, co było rezultatem niestabilnego popytu na wieprzowinę. Po kilkunastu, głębokim kryzysie nastąpiło natomiast ożywienie w hodowli owiec, zwłaszcza w produkcji materiału hodowlanego.

Dwa lata temu opracowano wojewódzkie programy w zakresie rozwoju produkcji mleka i jego przetwórstwa, chowu i hodowli bydła mięsnego oraz owiec. Celem tego programu było dostosowanie

Przeciw dealerom śmierci

cd. ze str. 1

Trójmiasto długo czekało na utworzenie nowego biur. Przez Gdańsk przebiega wioła narkotykowych szlaków. Wiodą one głównie ze Wschodu na Zachód, a także do krajów skandynawskich.

Kiedy to pod koniec lat osiemdziesiątych okazało się, że Polska jest wasalnym węzłem, przetrzymującym w handlu narkotykami, policjanci z Trójmiasta objęli zostali programem o nazwie "MUSCHROOMS". Była to akcja, w której wzięli udział także Szwedzi i Niemcy. Udowodniono wtedy, że w naszym kraju produkuje się amfetaminę. Natomiast w Szwecji zatrzymano kilkunastu kurierów. Czterech z nich mieszkało w Trójmieście.

W miarę jak narkotyki zaczęły stawać się coraz poważniejszym problemem, gdańska grupa ds. narkotyków, brała lekcje u francuskich "tygrysów". Na efekty nie trzeba było długo czekać. W 1991 roku w jednym z kolumbijskich kontenerów, i który został zresztą przywieziony na polskim statku "Polonia", znaleziono sto dziesięć kilogramów kokainy.

- To był jeden z najlepszych pierwszych sukcesów - stwierdza jeden z oficerów, policjant służący w grupie do spraw narkotyków. - Niestety, jak się wkrótce okazało, na Wybrzeże zaczęły docierać coraz większe partie śmierniczońskiego używku.

Dwa lata temu w gdyńskiej Bazie Promowej, funkcjonariusze udarowali przemyt maniuany z Nigerii, która została ukryta w ładunku imbiru. Była w tym także niemała zasługa Działu Operacyjnego Urzędu Celnego w Gdyni. Oprócz towaru zatrzymano

także jego adresata. Kilka miesięcy później, w tym samym miejscu, przejęto sześć kilogramów amfetaminy, która starczyłaby dla 20 tysięcznego miasteczka. Miała ona trafić do Szwecji. Aresztowano wówczas sześć osób, co w efekcie doprowadziło do ujęcia szefa przemytniczej siatki. Aby skutecznie zwalczać narkotykowe gangi, niezbędna jest współpraca ze służbami innych państw. Najlepszym tego przykładem może być przechwycenie kolejnej sześciokilogramowej paczki amfetaminy, ukrytej tym razem w autobusie jadącym do Niemiec.

Grupy zajmujące się przemytem są bardzo dobrze zorganizowane i często oparte na rodzinnych koligacjach. Mimo tego w styczniu ubiegłego roku aresztowano kolejnych osiem osób powiązanych z tym "interesem".

Policjanci twierdzą, że wielkim krokiem naprzód w walce z przemytnikami, będzie możliwość dokonania zakupu kontrolowanego.

Na razie jednak trójmiejska aglomeracja stanowi jeden z większych punktów przetrzymywania białej śmierci w Polsce. Przechodzący przez heroina, haszisz, kokainę. Narkotyki te trafiają głównie do Szwecji i Niemiec. Bezpośrednio z Polski "eksportowana" jest amfetamina.

Szef nowego pionu Adam Rapacki, stwierdził, że Wydział Narkotykowy, staną się skuteczną bronią w walce z zorganizowanym przemytem.

Marcin Pochwałowski

kierunków rozwoju zwierząt do potrzeb rynkowych i umożliwienia korzystania z pomocy Agencji Modernizacji i Restrukturyzacji Rolnictwa w postaci kredytów preferencyjnych. Dotyczyło to w szczególności rozwoju zaplecza surowcowego produkcji mleka i jego przetwórstwa. W ubiegłym roku z kredytów preferencyjnych skorzystało 38 podmiotów gospodarczych, w tym spółdzielnie mleczarskie, gospodarstwa wielkotowarowe prywatne i spółki, a także gospodarstwa średnie. Kredyty wykorzystano m.in. na: zakup jatwek hodowlanych, modernizację, rozbudowę i wyposażenie obór, zakup maszyn i sprzętu do produkcji pasz. Owocuje to już korzystnymi tendencjami w gdańskim rolnictwie.

- Na przykład, produkcja wołowiny kulinarnej w regionie gdańskim jest absolutną nowością - mówi dyrektor Plichta. - Są z tego powodu i kłopoty, bo w całym województwie gdańskim, jak dotąd, żadna z

Słodka samowystarczalność

rzeźni jest technologicznie przygotowana do przetwórstwa wołowej według norm Unii Europejskiej. Najbliższym zakładem, który spełnia te wymagania są ostródzkie "Morliny". Obecnie, dzięki wszechwspółpracy i współpracy w ramach 10 województw północno-wschodniej Polski z regionem Limousine we Francji, w województwie gdańskim tworzone są dwa stada hodowlane bydła rasy Limousine. Pierwszy - w gospodarstwie przy Zespole Szkół Rolniczych w Bolesławcu, drugi - w Kozłinach (spółka polsko-francuska). Ich celem będzie przede wszystkim promowanie chowu i hodowli bydła mięsnego według wzorów francuskich oraz kształcenie fachowców w tej dziedzinie.

W ubiegłym roku zakłady przetwórstwa rolno-spożywczego,

działające na terenie województwa także unowocześniły technologię, dostosowując produkcję żywności do potrzeb współczesnego rynku. Były to: Zakłady Tłuszczowe "Olwi", Spółdzielnia Mleczarska "Mackowy", Spółka Gdańskie Młyny i Spichlerz z Cordesmyer, Starogardzkie Zakłady Przemysłu Zbożowo-Młynarskiego PZZ "Stanno", Cukrownia Pruszczy Gdańsk. Zdaniem dyrektora Plichty nie nastąpiła jednak jeszcze integracja zakładów przetwórstwa rolno-spożywczego z producentami rolno, w ramach organizowania bezwarunkowych i skupu w oparciu o wieloletnie umowy handlowe. Wyjątek stanowią Cukrownie Gdańskie.

Rolnictwo zajmuje 51 proc. ogólnej powierzchni województwa, co stanowi około 382 tys. użytków rolnych. Są to głównie gleby słabe zaliczane do V i VI klasy. Dominującym sektorem w rolnictwie gdańskim była i jest gospodarka prywatna zajmująca obecnie 73 proc. użytków rolnych. W ostatnich latach powierzchnia ta wzrosła o 3 proc. i nadal się zwiększa zwłaszcza w gospodarce indywidualnej. Średnia powierzchnia gospodarstw zwiększyła się i wynosi obecnie 11,5 ha. Równoległe do wzrostu powierzchni użytków rolnych zajętych przez sektor prywatny, zmniejszyła się liczba gospodarstw indywidualnych. Obecnie jest ich 30 tys., a średnia wielkość gospodarstwa wynosi 11,5 ha. Zajmują one ponad 288 tys. ha użytków rolnych. Gospodarstwa małe do 5 ha stanowią mały odsetek powierzchni użytków.

- Obserwuje się stałą tendencję powiększania obszaru gospodarstw - mówi dyrektor Plichta. - W procesach prywatyzacyjnych użytków rolnych będących w zasobach Agencji Własności Rolnej Skarbu Państwa biorą udział głównie właściciele gospodarstw powyżej 15 ha. Od początku działania Agencji powierzchnia użytków rolnych w posiadaniu rolników indywidualnych w wyniku sprzedaży wzrosła o ponad 21 tys. ha. Uwzględniając obecnie panującą tendencję można przyjąć, że w latach najbliższych średnia powierzchnia indywidualnego gospodarstwa będzie stale wzrastała i w roku 1998 może być osiągnięta wielkość 12,5 ha.

Urszula Niewiarowska

REPORTAŻ • REPORTAŻ • REPORTAŻ • REPORTAŻ • REPORTAŻ

ZIEMIA
SMĘTOWSKA

to ziemia wybrana. Może dlatego, że - jak na Kociewie - tłusta, dobrej trzeciej klasy. Rozległe parki ze starodrzewiem, pałacami i sporymi majątkami, świadczącymi o dawnym bogactwie niemieckich bauerów. Na każdy taki majątek pracowało iłus tam pracowników, ileś tam koni, ileś tam hektarów. Stosunki układała logika i tradycja. Po II wojnie światowej stare stosunki nazywały się Państwowe Gospodarstwa Rolne. Pas tłustej ziemi na linii Stara Jania, Kopytkowo, Kamionka aż kuśi do socjalistycznych eksperymentów. Był nawet czas, że Kopytkowo stało się centrum olbrzymiego kombinatu rolnego Kociewie. Wybudowano domy a la miasto, ściągano ludzi. Po reformie Balcerowicza resztki kombinatu się rozpadły, a ludzie stracili pracę. Ziemię przejęła Agencja Własności Rolnej Skarbu Państwa i w 1995 roku wydzierżawiła kilku ludziom.

- W 1995 r. setki hektarów ziemi mógł wydzierżawić tylko nieodpowiedzialny optymista - zauważali wtedy niektórzy.

Wójt gminy Smętowo mówi, że wszystko wtedy odbyło się legalnie. Każdy mógł ziemię wydzierżawić, każdy mógł kupić, ale chętnych specjalnie nie było.

Dzierżawcy - ryzykanci zainwestowali w ziemię i w budynki, i jakoś stoją na nogach. SPRAWA zaczęła się niedawno, kiedy ruszyła AUTOSTRADA.

KARTKA O KUPIE

Właściciel AUTOSTRADA ruszyła w przenośni, a jako temat wywołała ją podobno obwieśczenie o wykupie dzierzawionej ziemi.

- Klócimy się - wyjaśnia wójt Jerzy Zieliński. - Sytuacja wzięła się stąd, że dzierzawcy chcą wykupić dzierzawioną majątek. Kodeks cywilny daje takie prawo. Przecież cały czas nie można było tylko dzierzawić.

NADZWYCZAJNA
SESJA

Na wniosek rolników odbyła się nadzwyczajna sesja. Rzecz jasna władze gminy nic w sprawie AUTOSTRADY czy dzierzawionej od Agencji Rolnej Skarbu Państwa ziemi do powiedzenia nie mają, ale pogadać zawsze warto. Dzierżawcy odślonili karty, a niektórzy rolnicy powiedzieli swoje.

Faktycznie dzierzawcy postanowili z 1997 rokiem kupić dzierzawioną ziemię, co z ich punktu widzenia jest zrozumiałe. Natomiast rolnicy w łeb zachodzili, dlaczego tak się ma stać, kiedy przez smętowską ziemię idzie AUTOSTRADA. Bo jeżeli idzie AUTOSTRADA, to wcześniej, przed wykupem przez dzierzawców dzierzawionej ziemi, trzeba wymienić i scalić grunty [jakoś tak się złożyło, że innej niż ta dzierzawiona ziemi do ewentualnej zamiany i rekompensacji nie ma]. Jeden z rolników wręcz na sesji stwierdził, że ktoś chce tak zrobić, żeby na ziemi przy AUTOSTRADZIE było kilku wielkich obszarów, a reszta - hajda - niech u nich pracuje.

ANKIETY

Po sesji władze gminy do osób, które mają na głowie problem AUTOSTRADY, rozesyła ankietę, w których poprosiły o "poinformowanie o zamierzeniach w stosunku do własnych gruntów" [w związku ze sporządzeniem wykazu właścicieli gruntów przewidzianych przez teren związany z budową

Sołtys i syn sołtysa nie mogą dokładnie ustalić, kiedy to było - kilkanaście czy kilkadziesiąt lat temu. W każdym razie już wtedy wszystko było wiadomo. Geodeci wytrasowali palikami. Trasowali w tajemnicy, bo AUTOSTRADA jak to AUTOSTRADA - tajemnica wojskowa. Oficjalnie geodeci mówili, że szukają pięćdziesiątego województwa, gdyż przy nowym podziale kraju jedno się gdzieś zapodziało. Nieważne. W każdym razie od tamtego czasu wiadomo, kto ma gospodarstwo na AUTOSTRADZIE i nikogo to specjalnie nie ruszało. Do niedawna

AUTOSTRADY A-1] Wankiecie zapytano: Czy za przeznaczone pod AUTOSTRADĘ grunty chciały Pan otrzymać odszkodowanie, czy grunty zamienne? Czy jest Pan za wykupem całego gospodarstwa? Czy jest Pan za zamianą gruntów w ramach wymiany sąsiedzkiej (chodzi o scalenie i wymianę)?

Odowiedzi nadeszły różnie.

zawiona po PGR-ach nie ma. Proponowaliśmy Kolasce nasze pole za autostradą - też ziemia III klasy.

Objął Gromowsky mówią, że trzeba się dogadać z Jerzym Kolaską, który dzierżawi od Agencji Własności Rolnej około 360 hektarów w Starej Jani.

Objął Gromowsky się dziwi - Państwa AUTOSTRADA i

Tu Gromowsky nie mogą ustalić dokładnie ile lat.

- Za Gierką już trasowali. Geodeci zartowali, że zginęło im jedno województwo i muszą poszukać.

CHLEWNI
A AUTOSTRADA

Niedaleko mieszkającego Henryka Milkego odrywano od futrowania świń. Gromowsky

na wymianę. Jedną państwową agencją i drugą, i jakoś osobno działają.

Przypadek pana Henryka rzeczywiście nie jest godny pozazdrośczenia. Ma 17 hektarów, 5 idzie pod AUTOSTRADĘ. W 1990 roku postawił chlewnię na tę ilość hektarów. Jeżeli pomniejszą o 1/3 gospodarstwo, to chlewnia będzie pusta. Z konieczności.

RACJE
DZIERŻAWCY

Jerzy Kolaska mieszka w ładnie odnowionym pałacu w Starej Jani. Oprócz nich mieszka jeszcze sześć rodzin, które placą "tyle samo co w bloku". Niestety, meza nie ma w domu. Pani Kolaska próbując złapać go przez komórkę, ale nic z tego. Nic nie szkodzi - sama też jest dokładnie zorientowana w temacie.

- Osiemdziesiąt procent zabudowań to zabytki. Skansen i będzie pan ładował pieniądze w nie swoje? - retorycznie pyta pani Kolaska. - A konserwator zabytków nie da pieniędzy. Jak nam te 30 hektarów [o które stara się rolnicy] odejdzie, nie da się utrzymać tych obiektów. Ziemi mamy 380 ha, z czego 50 hektarów łąk. To był duży zakład PGR-owski. Jest masarnia. Była mamy około 460 sztuk.

Pani Kolaska nadmienia też, że zatrudniają 30 osób. Gdyby część ziemi im odebrali, to niektórzy na pewno stracą pracę. Ponadto pani Kolaska uważa, że ziemia na zamianę jest, z czym nie zgadzają się rolnicy. 5 ha ziemi ornej w Starej Jani i 16 ha łąk...

Też dobre argumenty - zatrudnieni ludzie, odnowiony pałac. Kilka lat temu wstąpiłmy tutaj i strach patrzeć na te zabytki.

ZIEMIA JAK MOZAIKA

Wracamy do wójta gminy Smętowo Jerzego Zielińskiego.

- Nie tak dawno niektórzy rolnicy chodzili i pytali, kto chce nabyć gospodarstwo - zauważa wójt - a teraz walczą o grunty, które mają rekompensować. Każdy chce mieć przez miasteczko. A ziemia jak mozaika.

Dzierżawcy dzierzawią od 1 stycznia 1995 roku. Najwięcej 1000 ha. Dzierżawią ziemię po PGR-ach Kopytkowo, Leśna Jania, Stara Jania, Rynkówka. W 1993 i 1994 roku sprzedawano grunty i każdy mógł sobie powiększyć Dzierżawic też mogli. Do PGR-owskich baz Kopytkowo, Leśna Jania, Stara Jania wystartowali tylko trzej. Między innymi Kolaska. Ich wnioski zostały przyjęte pozytywnie. Nieruchomości wzięli, ludzi zatrudnili. Baza Rynkówka - 66 ha ziemi - nie miała nabywców. Znalazi się dopiero w ubiegłym roku. Agencję Własności Rolnej po to powołano, żeby rozdysonowała ten cały majątek.

Wszystko więc jest czyste. Teraz rzeczywicie dzierzawcy pójda w zaparte i nie zamienią ziemi. Każdy pilnuje swoich interesów. Tylko jedno zdumiewa - dwie państwowe AGENCJE - własności i autostrad - i w 1995 roku nie mogły przewidzieć, że dojdzie do takich hocków-klocków? Ze po prostu przy budowie AUTOSTRADY zabraknie ziemi. A może... - AUTOSTRADA... - zauważa wójt. - Dopiero trwają procedury formalno-prawne, a dzieli się skórę na niedźwiedziu. O czym my tutaj gadamy? Nawet nie ma terminu, kiedy to nastąpi.

Faktycznie, jak przy okazji budowy AUTOSTRADY będzie taki bajzel, to za 20 lat wnuk sołtysa Gromowskiego powie, że w 1997 roku szukali 51 województwa. Co się zresztą zgadza z ostatnimi pogłoskami, że dzisiaj priorytetowe kierunki to wschód - zachód.

Tadeusz
MAJEWSKI

W STAREJ
JANI

Jedziemy do Starej Jani, żeby przybliżyć problem jak przez soczewkę. Stara Jania jest najbardziej dotknięta AUTOSTRADĄ, bo rolnicy chcieliby na wymianę. W Laikowach i Kamionce raczej na wykup. Zmarzniętymi koleinami żułowej drogi krążymy po terenie, po - jak to mówią - wybudowaniach, w poszukiwaniu sadyby sołtysa Feliksa Gromowskiego.

Krajobraz tu podobny do tego w całej gminie - z lekką poafadowań, z dobrą, tłustą ziemią, ze stosunkowo bogatymi objętościami.

Dom i zabudowania sołtysa stoją na lekkim bezdrzewnym wzniesieniu. Na podwórzu audik.

Zanim wchodzimy do domu, sołtys wskazuje ręką na pas ziemi - AUTOSTRADA. Ooo!

Siadamy przy stole. Feliks Gromowski ma 77 lat. "Siedzi tu od 1934 roku."

Mówimy, że się go naszukaliśmy. Wyjaśnia, że jest sołtysem Starej Jani, a obok jest Kościelna Jania, a tak w ogóle to jest jeszcze Leśna Jania, tak że można się pomylić.

Od czasu do czasu dopowiada nam w rozmowie syn sołtysa, Jerzy.

Objął są ogorzali, mocni, sympatyczni, ale oszczędni i precyzyjni w słowach. Ze też jeszcze nie zrobili kariery w PSL-u?

- Wszyscy zainteresowani wiedzą, gdzie będzie przebiegała AUTOSTRADA. Po sesji RG dostaliśmy szczegółowe mapki.

- Chcemy [za ziemię] zabraną pod budowę autostrady] w ramach scalenia działek wymienić ziemię na tę z Agencji Własności Rolnej. My 3,7 hektarów. Milke około 5 hektarów.

- Toć ja nie będę jeździł 3-7 kilometrów uprawiać kawałka pola - wyjaśnia młody Gromowski. - To jest bez logiki. Tyle, bo AUTOSTRADA przedzieli gospodarstwo. Druga część zostanie za autostradą i trzeba będzie do niej dojeżdżać albo przez Kopytkowo, albo przez most na Starej Jani. Trzeba poscałać. Z tej strony do dyspozycji innej ziemi niż ta dzierzawiona [dzierzawiona] ziemia i taki bałagan.

- AUTOSTRADĘ wszyscy chcą - stwierdza sołtys. - Tylko żeby wcześniej ziemia była ugodowo. W Toruńskim już w zeszłym roku było scalenie i wymiana gruntów. Ugodowo, a nie żeby dał piaszczyste pole pod lasem, prawie pod Leśną Janią, bo to jest im [Kolascom] nieprzydatne, albo odległą ziemię w Smarzewie, której nikt nie chce brać.

- Fakt, że obwieśczenie o dzierzawie i wykupie PGR-owskiej ziemi było formalnie ogłoszone - przyznają - Ale te PGR-owską to sprzedawali rolnikom najgorzej.

Gromowsky wskazują, że sprawa jest paląca, gdyż teraz tujejsza ziemia będzie prawdopodobnie droższa.

- Jak to może być - dziwią się - że ciągle nikt nic nie wie. Dopiero jak wytrasują palikami, to wtedy rolnicy będą wiedzieć, czyli za późno.

To znaczy z AUTOSTRADĄ jest sytuacja paradoksalna, bo niby nikt nic nie wie, ale kamienie są.

- Każdy z nas się orientuje, gdzie będzie AUTOSTRADA. Sprawa ciągnie się już ponad...

Henryk Milke: „Tak w ogóle, to rolnicy chcieliby wiedzieć...”

mówił, że on temat zna najlepiej, bo najwięcej ma do stracenia. Milke wie dużo, bo już na wstępie stwierdza, że wie niewiele. Nikt jakos o niczym nie informuje, tymczasem Agencja Własności Rolnej sprzedaje ziemię.

- Cichaczem obwieśczenia są robione - stwierdza Milke - Agencja Budowy AUTOSTRAD już dawno powinna wystąpić z tym, żeby zabezpieczyć ziemię

- W takim położeniu jest kilku rolników w Starej Jani - dodaje Milke.

Rysujemy szkielety operacyjnej. 17 hektarów, AUTOSTRADA - zabiera 5; 1 hektar pozostaje za AUTOSTRADĄ, Milkeemu chodzi przede wszystkim o to, żeby nie pomniejszyć.

- Kolaska, dzierzawca, dba o swoje interesy, a my musimy dbać o swoje - zauważa Milke.

- Prawo pierwokupu [dzierzawionej] ziemi] to jest racja, ale jeśli z 300-400 hektarów weźmie się 20, to jest niewiele, a jeżeli na mniejszym weźmie się 1/3, to jest już po gospodarstwie.

Stwierdzamy, że na sesji proponowali wymianę.

- Tak faktycznie to nic nie proponowali - odpowiada Milke. - Może ewentualnie ze Smarzewa, ale konkretnej propozycji nie ma... Tak w ogóle rolnicy chcieliby WIEDZIEĆ. Jaką ziemię dostaną, jaka będzie cena 1 hektara. Dużo się jeszcze mówi, że będzie pas ochronny i czy też będzie można uprawiać? To by trzeba rolnikom wytłumaczyć, a to tak jakby w tajemnicy. Mówi się, że w tym roku będzie wykup, ale tak konkretnie rolnicy nie

wiedzą. Mówić dzisiaj, że jutro ci zabrają, to jest nieetyczne - kończy spokojnie pan Henryk. Spokojnie, bo innego chyba już by poniosło.

Przy okazji okazuje się, że cały ten szaszor z AUTOSTRADĄ zaczął się od Starej Jani, bo "było krótkie obwieśczenie w gminie w galbocie, że Kolaska kupuje". Rolnicy doprowadzili do nadzwyczajnej sesji, bo jak Ko-

Józef Leśniewski, wiceprezes Zrzeszenia Rybaków Morskich: "Za każdy wjazd i wyjazd z portu "Szkuner" każde sobie płacić. To rujnuje"

Witold Nowak (z lewej) i Dominik Wiesław: "Co do opłat portowych, to w Polsce nie są one jeszcze w ogóle uregulowane prawnie"

W SIECIACH „SZKUNERA”

- Do kogo? - pyta podejrzliwie strażnik, widząc, że trzymam w ręku aparat.
- Do Zrzeszenia Rybaków Morskich - odpowiadam.
- To na końcu portu - tłumaczy mundurowy - ale tędy nie wolno. Musi pan pojechać tą ulicą i zostawić samochód na parking. Potem przejdzie przez torę i wartownię. Tam wskazać siedzibę Zrzeszenia.
Bardzo mnie zdziwiło zachowanie strażnika. Tyle się teraz mówi o otwieraniu portów dla turystów, co ciekawskie, kiedy miesiąc temu byłem w władysławskim porcie z wizytą w kapitanacie, nie stwierdzano najmniejszych problemów z wjazdem na teren portu.
- To już jest częstokroć odzwierciedlenie stosunków tutaj panujących - mówi Witold Nowak, prezes oddziału Zrzeszenia Rybaków Morskich we Władysławowie. - Przedsiębiorstwo "Szkuner" szczerze się izoluje, próbując tym samym całkowicie uzależnić nas od siebie.
W roku 1956 Przedsiębiorstwo Połowe "Szkuner" otrzymało port w zarząd. Kiedy z początkiem lat czterdziestych nastąpił kryzys połowowy na Bałtyku, "Szkuner" zaczął wyprzedawać kulty. Najpierw stare, potem te nowsze. Warunki zakupu były różne: od rat, na leasingu kończąc. W roku 1994 na mocy ustawy o uwłaszczeniu gruntu "Szkuner" stał się wiczymi użytkownikiem terenów portowych.

od tych, które ofiarują inne firmy.
- Niedawno jakiś facet miał zamiar postawić na terenie portu kontener - mówi jeden z armatorów. - Chciał skupować rybą wątrobę. Ofertował cenę prawie sto procent wyższą od szkunerowskiej. Oczywiście nie uzyskał zgody na działalność w porcie.
Dyrektor "Szkunera" Romualda Białkowska, zapytana, dlaczego nie zezwala na wstawienie kontenerów innych firm, odpowiadał wymijająco. - Jeśli ktoś chce, to może postawić kontener koło portu - stwierdziła. - Zrobila tak na przykład firma ARPOL.
Rybacy uważają, że tego typu rozwiązania stawiają przedsiębiorców z zewnątrz na pozycji przegranej.
- Za każdy wjazd i wyjazd z portu trzeba płacić - mówi Józef Leśniewski, wiceprezes zarządu głównego Zrzeszenia Rybaków Morskich. - Jest to więc mało opłacalne.
Rybaków bulwersuje także

dochodzącej jeszcze opłaty portowej i leasingowej. "Szkuner" zaś określił swoje dochody w wysokości 6 miliardów starych złotych. Mam dwa kulty, za które płacę również 460 milionów starych złotych. W całym porcie zaś prywatnych jednostek zarejestrowanych w Zrzeszeniu Rybaków Morskich jest 671.
Nieważniczy punkt stanowią także opłaty portowe.
- Na dobrą sprawę jest to rzecz, która w Polsce nie ma żadnych uregulowań prawnych - mówi Witold Nowak. - Przed wojną wyglądało to zupełnie inaczej. Obecnie "Szkuner" ustala i pobiera opłaty. Sam w sądzie udowadniał nielegalność takiego postępowania. Opłata portowa jest ekwiwalentem za usługi portowe. Faktycznie jest to mała takich usług, ponieważ za wszystko musimy płacić, zasilając tym samym kasy "Szkunera".
Rybacy nie mieliby nic przeciwko temu, gdyby te pieniądze rzeczywiście szły na utrzymanie

kollegialnego pośrednika.
Rybacy zaproponowali wybudzenie bezużytecznych budynków, w miejscu których mogłaby powstać giełda Dyrkacja "Szkunera" nie odpowiada na ich propozycje.
- Ważne żeby się zgodzili - twierdzi jeden z rybaków. - Byłoby to dla nich konkurencja. Jeśli ta sytuacja będzie się przeciągać, to niezbędne stanie się podjęcie jakichś drastycznych kroków. Portowa wieść niesie, że gdyby kultura przez parę miesięcy nie wychodziła w morze, to firma by upadła.
Jest to jednak raczej niewykonalne, gdyż sprawy finansowe grają bardzo ważną rolę, a nie wszystkich rybaków stać by było na tak desperacki czyn, który mały wyrwać presję w sprawie utworzenia aukcji, tym bardziej, że...
- Jesteśmy nastawieni pozytywnie do tej inwestycji - mówi Romualda Białkowska. - Być może będziemy nią zainteresowani. Na razie nie ma kompletnego projektu. Jeśli zaś chodzi o naszą działalność, to nie stosujemy żadnych praktyk monopolistycznych. Zajmowaliśmy się tym Urząd Antymonopolowy, a w Sądzie Antymonopolowym toczyła się sprawa, która wygraliśmy.
Rybacy są jednak innego zdania. - Zajmuję się tym wszystkim od sześciu lat - mówi Witold Nowak. - Zaczyna mi już brakować sił. Urzędniczy są nieugięci w swych przekonaniach. Czasem czuję się jak przestępca. Straz grabieżni mam nawet w sieciach.
- Podlegamy kontroli aż dziewięciu instytucji - dodaje Józef Leśniewski - inspektor ryb, sprawozdał mi nawet rakietnicę...
Jedno jest pewne, jeśli nasze rybołówstwo będzie nadal tak wyglądać, to w momencie wejścia Polski do Unii Europejskiej, przestanie istnieć. Rybacy uważają, że jedyną ułogą są żniża na palno, które i tak jest o wiele tańsze, na Borkholmie.
- Dłuzszy idła nam bardziej na rękę, niż własne państwo - stwierdza Dominik Wiesław. Wiedzą relacji rybaków sprawą "Szkunera" tak naprawdę nikt się nie interesuje, ani rząd, ani wojewoda. Konstytucja ma stare struktury, oni zaś trąca ciężko zarobione pieniądze...

Czy "Szkuner" stosuje praktyki monopolistyczne?

Próbowaliśmy protestować, jednak są odzruć nasze argumenty - opowiada Witold Nowak. - Prosimy o dzierżawę części gruntów, wszystko bez skłoty. Wykorzystał się to klimat, jakoby rybaczy chcieli przemieścić port. Jest to, oczywiście, ewidentna bzdura. Próbujemy dbać tylko o nasze interesy.
Część armatorów została w wyniku umów leasingowych zobowiązana do leasingu wszystkich złowionych ryb "Szkunero".
- Kłopoty zaczęły się w momencie, kiedy na horyzoncie gospodarczym pojawiła się konkurencja - uważa prezes oddziału "Szkuner" robił wszystko, aby zabezpieczyć swój byt. Stał właśnie to umowy.
Nie byłoby może w tym nic dziwnego, jednakże ceny skupu proponowane przez Przedsiębiorstwo Połowe, są około dwadzieścia pięć procent niższe,

sprawa nadzycę połowowych, których nie mogą sprzedać na zewnątrz, ponieważ mają zwaną leasingowe.
- Nic nie można wtedy zrobić - skarżą się rybaczy. - W "Szkunerze" powiedzą, że nie kupują i koniec. Nie dadzą skrzynki ani ludzi i ryba się marnuje. A straż zakładowa przegląda nam nawet bagażniki, czy przypadkiem czegoś nie wywozimy.
Romualda Białkowska zaprzecza tym zarzutom, twierdząc, że takie sytuacje nigdy nie miały miejsca, a ryba jest zawsze kupowana, bez względu na ilość.
- Dia nas liczy się także cena - mówi jeden z rybaków, pragnący zachować anonimowość. - Musiałem "Szkunero" oddać szprota po 1,50 zł, chociaż inny przedsiębiorca chciał kupić za 3,80 zł. Proszę więc sobie wyobrazić, ile oni zarobią na różnicach w cenie skupu. Do tego

portu - Tu nawet na miotły nie ma - stwierdza Dominik Wiesław. - "Szkuner" jest inwestycją centralną. Z dotacji na port, wymieniono instalację grzewczą, zaś nowy budynek Przedsiębiorstwa Połowego miał być wielofunkcyjny. W rzeczywistości stał się siedzibą "Szkunera". Dla Zrzeszenia Rybaków nie znaleziono tam już miejsca.
Najważniejsza jest jednak sprawa aukcji rybnej, o której utworzenie walczy Zrzeszenie. W Polsce, jeśli chodzi o branżę rybna, nie ma żadnego czynnika cenotwórczego. Rynek jest więc mało przewidywalny.
- Brakuje instytucji działającej w interesie rybaków - uważa prezes Zrzeszenia - Aukcja zabezpieczałaby funkcje, jakie dotychczas zapewniał "Szkuner". Nie czerpałaby ona jakichkolwiek zysków, poza tymi, które są niezbędne dla utrzymania. Nie chodzi nam przecież o

tekst i zdjęcia
Marcin Pochwałowski

Stocznia - nie kolej - tak

cd. ze str. 1
Uzyskanie przez PKP kredytu bankowego otworzyło drogę do prywatyzacji Pafawagu, który został sprzedany warunkowo firmie Adtranz, należącej do Daimler Benz i Asa Brown Boveri za kwotę 3,7 miliona dolarów. Warunkiem tej transakcji, postawionym przez Skarb Państwa, było własne ulokowanie przez PKP w Pafawagu zamówienia na owe 50 nowoczesnych lokomotyw.
O tym, że banki nie mają zakodowanej niechęci do finansowania inwestycji w gospodarce morskiej świadczą kredyty konsorsyjne jakie ostatnio były udzielane Stoczni Szczecińskiej i Stoczni Gdynia, a także Rafinerii Gdańskiej i Petrochemii w Płocku. Stocznia w Gdyni korzysta z dwóch kredytów: dziewięciomilionowego (w dolarach) udzielonego przez konsorcjum ośmiu banków na czele z BRE oraz blisko trzydziestiodmilionowego, również w dolarach, udzielonego przez konsorcjum na czele z WBK.
O tym jak rynek, który zwykle najlepiej weryfikuje działania spółek, też bankowych, oceni decyduje o niedzieleniu kredytu Stoczni Gdańskiej przez konsorcjum bankowe, dowiemy się w najbliższym czasie z notowań giełdowych. Ostrożne podejście lidera konsorcjum, Banku Gdańskiego, do tego ryzykownego kredytu - jak na razie - zaowocowało wzrostem notowań giełdowych akcji banku. A rynek rzadko się myli.

Jacek Mach
Wszystko o ubezpieczeniach
W tej stałej rubryce - co wyjaśnia już jej tytuł - mówić będziemy o ubezpieczeniach. Wysokiej klasy specjaliści - brokerzy ubezpieczeniowi z Gdańska, Gdyni i Starogardu wyjaśnią każdą wątpliwość, każdej osoby prywatnej i każdej firmy, która chce ubezpieczyć siebie lub swoją działalność; doradzą gdzie, z kim, co i w jakim zakresie nie tylko warto, ale i trzeba przysięgnąć umowę assekuracyjną, a także jak wyegzekwować należne odszkodowanie.
Nasi brokerzy nie tylko odpowiadają na każde pytanie Czytelników. Zapraszają także do udziału w stałym konkursie na tematy ubezpieczeniowe. Wśród osób, które nadesłały pod adresem redakcji poprawne odpowiedzi na trzy pytania, jakie publikować będziemy w kolejnych numerach "DZP" (i dołączą trzy odpowiednie kupony konkursowe), co trzy tygodnie losowane będą cenne nagrody.
Tematem dzisiejszej rubryki jest

Polski rynek ubezpieczeń

Za dwa lata, zgodnie z ustawą ubezpieczeniową, polski rynek otworzy się dla zachodnich ubezpieczycieli. Dla polskich zakładów ubezpieczeń pozostało zatem niewiele czasu, aby poprawić kondycję finansową oraz dostosować swoje produkty i obsługę do standardów światowych. Temu celowi służyła między innymi Nowelizacja Ustawy o Działalności Ubezpieczeniowej z 8.06.1995, która weszła w życie z dniem 22.10.1995 roku.
O tragicznej sytuacji polskiego rynku ubezpieczeń świadczą kolejne upadłości zakładów ubezpieczeniowych. Wśród nich "Hestia" oraz bydgoski "Gryf". Prowadzone przez brokerów analizy ubezpieczycieli świadczą o złej kondycji finansowej wielu firm w stosunku do postulowanych przez ustawodawstwo wymogów. Dlatego teraz zwłaszcza tak ważne jest poznanie podstawowych mechanizmów i instytucji związanym z rynkiem ubezpieczeniowym.
Zakłady ubezpieczeniowe na rynku polskim mogą prowadzić działalność ubezpieczeniową w formie spółki akcyjnej lub towarzystwa ubezpieczeń wzajemnych. Pośrednictwem ubezpieczeniowe jest prowadzone przez osoby fizyczne i prawne, występuje tu agent ubezpieczeniowy, związany umową z zakładem ubezpieczeń oraz broker ubezpieczeniowy lub reasekuracyjny.
Do obrotu i reprezentowania interesów klientów powołano:
- Państwowy Urząd Nadzoru Ubezpieczeń, który spełnia rolę kontrolną i nadzorczą nad zakładami ubezpieczeń pośrednictwem ubezpieczeniowym (agentami i brokerami). Adres - PUNU, prezes Danuta Wal-

„Mała Holandia”
Nowodvorski radni poparli kandydaturę Zbigniewa Piórkowskiego, pełniącego obowiązki burmistrza, do prac w Zarządzie Fundacji "Mała Holandia".
Skład Zarządu tworzą przedstawiciele pięciu fundatorów: Fundacji "Dom Holenderski", Towarzystwa Przyjaciół Polsko-Holenderskiej, Gmin Ostaszewa i Stegny oraz Miasta i Gminy Nowy Dwór Gd.

Nadmorscy górnicy
Od 1992 roku wspólnie z innymi organizacjami kombatanckimi, w pomieszczeniu wydziałowym w budynku Przedsiębiorstwa Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej, ma swą siedzibę Terenowy Oddział Represjonowanych Zolnierzy Górników w Pucku.
Jest to związek zrzeszający ludzi, którzy na skutek głosego rozkazu 008 ówczesnego Marszałka Polski Konstantego Rokossowicza zostali powołani do odbicia służby wojennej (zastępcze) w Batalionach Roboczych w Kopalniach Węgla Kamiennego, Rud i Uranu. Pucki związek zrzesza w swych szeregach 144 członków i obejmuje swą opieką organizacyjną rodziny 23 znieruchych w ostatnich latach.

KUPON NR 3
PYTANIE KONKURSOWE NR 3
Kto może wystąpić w charakterze pośrednika ubezpieczeniowego?

ŚWIADECTWA UDZIAŁOWE NFI W LONDYNIE

W Londynie, po raz pierwszy w historii tamtejszej giełdy, rozpoczął się obrót Globalnymi Kwitami Depozytowymi wyemitowanymi w oparciu o świadectwa udziałowe Narodowych Funduszy Inwestycyjnych. Obrót kwitami związanymi z polskimi świadectwami NFI organizuje międzynarodowy bank SBC Warburg. Notowanie świadectw NFI na londyńskiej giełdzie potwierdza międzynarodowe zainteresowanie Programem Powszechnej Prywatyzacji i zamianę świadectw udziałowych NFI na akcje poszczególnych Narodowych Funduszy Inwestycyjnych.

Wystawiając rekomendację kupna świadectw NFI SBC Warburg jako opalający określił poziom do 80 dolarów. Średni kurs po jakim kupowane były GDR - świadectwa NFI na londyńskiej giełdzie wyniósł pierwszego dnia obrotu 50,5 dolara. Kurs świadectw NFI w Polsce oscyluje ponad 150 złotych. (Jac)

AMERYKANIE POMOGĄ

6,5 mln dolarów dla polskich przedsiębiorstw, przyznane przez Amerykańską Agencję Rozwoju Międzynarodowego (USAID), otrzymała Agricultural Cooperative Development International (ACDI). Pieniądze przyznane przez USAID przeznaczone zostaną na szkolenia kadry menedżerskiej oraz nawiązywanie kontaktów międzynarodowych z biznesmenami. W programie ma uczestniczyć ponad 500 firm. Pomoc obejmie głównie, większe obszary Polski.

KOMERCYJNY HANDEL NIERUCHOMOŚCIAMI

Skupem i sprzedażą nieruchomości na terenie całego kraju będzie się zajmować, powołana 23 sierpnia spółka, Powszechny Bank Gospodarczy SA - Nieruchomości. Kapitał założycielski spółki należącej w 100 % do banku, wynosi 1 mln. Według prezesa zarządu Andrzeja Szukalskiego spółka będzie miała charakter komercyjny i zajmie się także wynajmem powierzchni w obiektach zbudowanych dla potrzeb banku.

Ostatnie lata w Polsce charakteryzują się bardzo szybkim wzrostem rynku usług w zakresie public relations (PR). Każdego roku podwaja się liczba osób zajmujących się taką dziedziną, powstało Polskie Stowarzyszenie Public Relations, na dobre weszły do naszego kraju najbardziej renomowane zachodnie firmy tej branży (Alcat, Aces). Zarazem jednak na żadnej z polskich uczelni nadal nie naucza się ani zasad PR, ani korzystania z PR w praktyce

Z badań przeprowadzonych przez dr. Jacka Barika z Uniwersytetu Warszawskiego wynika, że niemal połowę osób, które w Polsce zdecydowały się specjalizować zawodowo w public relations stanowią osoby o doświadczeniu dziennikarskim. Dla co szóstego specjalisty jest to pierwsza praca. Pozostali wcześniej zajmowali się handlem, marketingiem, reklamą, konsultingiem, pracą naukową, tłumaczeniami. Prawie wszyscy konsultanci public relations są absolwentami wyższych uczelni. Większość z nich przeszła przeszkolenie w zakresie public relations: z reguły były to krótkie kursy organizowane przez macierzystą firmę w Polsce lub za granicą czy też szkolenia Francuskiego Instytutu Zarządzania (IFG). Żaden z respondentów nie przyznał się do formalnej edukacji w zakresie public relations, choć kilka osób ma praktykę w public relations z zagranicy.

Mając to na uwadze, bardzo miłym zaskoczeniem dla kompetentnych klientów jest stwierdzenie, że polscy specjaliści wiedzą już bardzo dużo na temat PR.

W Polsce można zidentyfikować wszystkie cztery modele public relations. Mniej popularne są modele jednokierunkowe: publicysta/agenta prasowego i informacji publicznej. Większość specjalistów rozumie słabości jednokierunkowej komunikacji i stara się, aby działalność public relations nie ograniczyła się do publicy dla organizacji. Według respondentów zadaniem public relations jest również zbieranie danych z otoczenia i reprezentowanie obiektywnego, bezstronnego punktu widzenia, opartego na argumentach obu stron: firmy i jej publiczności.

Z dwóch podstawowych ról, jakie wypełniają specjaliści PR, techniczno-pisarskiej i mene-

żersko-konsultacyjnej, zdecydowanie większym uznaniem cieszy się ta ostatnia. Prawie wszyscy ankietowani uznali, że podstawowym zadaniem public relations jest doradztwo w zakresie komunikowania z otoczeniem i informowanie o zacho-

lają sędzić, że specjaliści PR dążą do zajęcia wysokiej pozycji wewnątrz organizacji, doradzania zarządowi i współtworzenia programu public relations. Starają się uprawiać bardziej zaawansowane modele rozumiejąc swoją rolę jako menedżerów w

Jak wykazały badania, w większości stosują oni tradycyjne metody komunikowania: przede wszystkim przygotowują materiały informacyjne, biuletyny, informacje prasowe i wydawnictwa promocyjne. Dość często organizują imprezy: wystawy,

zarządzać i nie można się ograniczać do jednej konferencji prasowej w ciągu roku. Specjaliści public relations zatrudnieni w tych instytucjach nie zawsze są wysłuchiwani przez swoich szefów.

SZTUKA PERSWAZJI

dzających zmianach i procesach istotnych dla organizacji. Jednocześnie szef komórki public relations powinien współtworzyć z zarządem perspektywiczny program informacyjny dla firmy. Specjalista public relations powinien być uznawany w firmie za eksperta w dziedzinie komunikowania i mieć odpowiednią do tego pozycję w hierarchii (wraz ze wszystkimi konsekwencjami m.in. uposażeniem).

Nieco mniejszą (choć ciągle wysoką) akceptację respondentów znalazła opinia, że decyzje dotyczące komunikowania powinny być podejmowane właśnie przez szefa public relations. Najmniej zwolenników miało przypisanie sformułowania public relations odpowiedzialności za sukces lub niepowodzenie realizowanego programu. Przedstawione wyniki pozwa-

zanie komunikowania. Świadczą to o dobrym przygotowaniu teoretycznym i jest dowodem dużych ambicji.

Z drugiej strony, widać wahań przed przejęciem odpowiedzialności za podejmowane decyzje, a zwłaszcza za sukces lub klęskę realizowanych programów. Wytlumaczeniem tego stanu rzeczy może być krótki okres funkcjonowania public relations w organizacji, słabsza od deklarowanej przez respondentów pozycja wewnątrz firmy (instytucji) i niejasne kryteria oceny efektywności programów public relations.

Z deklaracji polskich specjalistów PR można wnioskować, że używają nowoczesnych technik i narzędzi, odwołują się do badań opinii publicznej. W istocie jednak na ambicjach się kończy

targi, koktajle, atak konferencji prasowe.

Dziennikarze pozostają głównymi odbiorcami informacji dostarczanych ze źródeł public relations. Komunikowanie z innymi grupami jest prowadzone w ograniczonym zakresie, o ile nie wynika z zobowiązań prawnych (np. w wypadku spółek giełdowych). Badania opinii adresatów programów public relations, a nawet analiza zawartości prasy, w większości wypadków pozostają w sferze postulatów.

Tylko nieliczne firmy na polskim rynku specjalizują się w usługach z zakresu tzw. finansowych public relations (w tym również dla banków i innych instytucji finansowych). Zarząd instytucji finansowych często nie zdaje sobie sprawy, że komunikowaniem z otoczeniem należy

Na rynkach zachodnich uznaje się za najbardziej odpowiednim modelem public relations dla ściśle regulowanych instytucji finansowych jest model dwukierunkowy symetryczny. Public relations jest wówczas rozumiane jako jedno z narzędzi zarządzania, które wychwytuje zmiany w otoczeniu i funkcjonuje jak "system wczesnego ostrzegania" przed niekorzystnymi zjawiskami. W szerokim zakresie stosuje badania opinii publicznej, analizuje kontakty z klientami, kontrahentami, mediami, politykami, innymi grupami i wpływa na decyzje podejmowane przez kierownictwo organizacji.

W Polsce na taką pozycję public relations prawdopodobnie przyjdzie jeszcze poczekać - uważa doktor Barik - mimo że badania przeprowadzone wśród rodzinnych specjalistów PR, ich deklaracje na temat sposobów uprawiania public relations dowodzą ich gotowości do podjęcia bardziej odpowiedzialnych zadań. Niestety, niegotowi są jeszcze członkowie zarządów instytucji i przedsiębiorstw. Zarówno z braku teoretycznej, jak praktycznej znajomości rzeczy.

Funkcja zewnętrzna public relations polega na zgodnym z interesem firmy oddziaływaniu na otaczające środowisko społeczne.

Funkcja wewnętrzna odnosi się do oddziaływania perswazyjnego na własną załogę i kadre kierowniczą.

- Przed nami pierwsza w tym roku wielka impreza turystyczna w Gdańsku...

- Właściwie dwie, na inaugurację obchodów tysiąclecia Gdańska Pierwszato III Kongres Polskich Biur Podróży, zaplanowany na czas od 27 lutego do 2 marca. Druga, Gdańskie Targi Turystyczne.

- Pan zachęca, jak słysze, nasze gminy, żeby się na tych targach zaprezentowały liczenie i bogato. Dlaczego tu, a nie w kraju czy gdzieś w Europie?

- Mamy niepowtarzalną okazję. W Gdańsku gościć będziemy co najmniej 250 przedstawicieli krajowych biur podróży. Drugi dzień Kongresu ma być przeznaczony w części, właśnie na zapoznanie się z ofertą targów. Nadarzy się wysłania okazja do nawiązania kontaktów, a może i do zawarcia konkretnych umów.

- I gminy się stawia?
- Ztego co wiem, jest już spora grupa wystawców. Wyszedi zresztą apel Urzędu Wojewódzkiego w tej sprawie. Będą uczestnicy z województwa elbąskiego. Bo i ten region chce skorzystać z okazji. I bardzo dobrze, że chce...

- Ma pan doświadczenie wynikające z wieloletnich kontaktów zagranicznych. Czy potrafimy już promować swoje walory turystyczne?

- Potrafimy. Bo cóż to znaczy promować? Praktycznie chodzi o ofertę prezentującą w sposób

Turystyczne ładowanie Internetu

Z dyrektorem Oddziału Regionalnego Polskiej Agencji Promocji Turystyki w Gdańsku, Manfredem Białkiem, rozmawia Franciszek Marszałek

atrakcyjny, ale rzetelny, walory obiektów, ceny, możliwości wypoczynku itp. I my to robimy już dość dobrze.

- Ale nasza pięta achillesowa jest informacja turystyczna. Jak ją wzmocnić?

- Trzeba najpierw odpowiedzieć na pytania. Kto winien być za nią odpowiedzialny? Kto ma ją finansować?

- A kto?
- Na poziomie lokalnym - gminy. IT musi być uczciwa, niekomercyjna. Jeśli będzie np.

powiązana ze sprzedażą, choćby nawet drobiazgowo, to sprzedać się sika rzeczy będzie więcej zainteresowany tymi co kupują i przysparzają mu dochodu, niż tymi co pytają i mówią tylko dziękuję za informację...

Jestem za pełnym zaangażowaniem się gmin w informację turystyczną. Oczywiście docelowo widzę potrzebę włączenia podmiotów gospodarczych prowadzących usługi turystyczne, bo one mają z tego profity.

Informacja wojewódzka powinna być finansowana z kasy wojewody. I tak to zresztą się praktykuje w większości województw, z gdańskim włącznie. Zaś Wojewódzki Ośrodek Informacji Turystycznej spełnia rolę koordynatora działań IT lokalnej, gminnej.

- Czy gminy są przygotowane do spełniania tych funkcji?

- Myślę, że powinno się odbywać więcej szkoleń. Jesteśmy w wyjątkowej sytuacji. Mamy dwie uczelnie wyższe ze specjalnością turystyczną: Uniwersytet Gdański oraz Akademię Wychowania Fizycznego w Oliwie. Do tego dochodzą szkoły średnie... Jest Gdańska Izba Turystyki, są stowarzyszenia, np. hotelarzy, restauratorów. Trzeba zmieniać mentalność. Przy całym szacunku dla dorobku FWP, trzeba czym prędzej wyjść z tego FWP-owskiego ośrodka czasowego i przejść do pensjonatu, nowoczesnego hotelu czy zagrody agroturystycznej. To całkiem inny świat. Nie można patrzeć na turystykę z pozycji własnego podwórka. To co, że goście przyjadą do pana X. Przecież zarobi nie tylko on. Pójdą do restauracji, do sklepów, na imprezy, zatankują w stacji benzynowej, skorzystają z warsztatu samochodowego... Wszędzie zostawia jakiś grosz. Jak duży - to już, w części, zależy od propozycji jakie im zaoferujemy. Więc dzika rywalizacja zniszczy nas, a zyciwiwa współpraca - wzbogaci, bo każdy kto wyjdzie z sensowną propozycją - może na turystyce zarobić.

ODDZIAŁ W PRUSZCZU GDAŃSKIM

LEASING

BG LEASING SA

BG LEASING SA jest spółką Banku Gdańskiego SA z 20% udziałem kapitału zagranicznego. Firma prowadzi działalność od marca 1994 roku.

Poszukuje odpowiednich kandydatów na stanowisko:

Przedstawiciela Leasingowego

Od kandydatów wymagamy:

- wyższego wykształcenia,
- znajomości zagadnień ekonomicznych,
- umiejętności negocjacji.

Zapewniamy:

- bezpłatne szkolenia,
- samoorganizację czasu pracy,
- możliwość zatrudnienia na stałe.

BG LEASING SA O/ Pruszcz Gd.

ul. Wita Stwosza 7a

Tel. (058) 83 14 20

Tel. (058) 83 14 21

Termin przyjmowania ofert:
pięć dni po ukazaniu się ogłoszenia.

POLONEZ NA ROVERZE

Niekwestionowanym królem polskich gield samochodowych wciąż pozostaje polonez. Gdyby był bardziej niezawodny, niewątpliwie miałby jeszcze więcej zwolenników. Tym bardziej, że siemiężnej, ale akceptowanej od kilkadziesiąt lat konstrukcji nadwozia przybył bez wątpienia nowocześniejszy silnik Rovera.

Czy coś zmienił w dynamice, a właściwie braku dynamiki w tym pojeździe, do której przyzwyczaili się bezradnie polscy inżynierowie z FSO, przez całe dziesięciolecie bezskutecznie próbując rozwiązać problem m.in. poprzez turbodoładowanie dla silnika 1,5, a potem silniejszego, 2,0.

Az wreszcie w roku 1994 do polonezów zaczęto montować wspomniane silniki Rovera, a przy nazwie auta w wersji atu pojawiły się znaczki 1,4 MPI, za co - niestety - trzeba było sporo dopłacić.

jest też czterodrzwiowe nadwozie.

Wróćmy jednak do silnika, który bardzo słusznie budzi największe emocje u zwolenników rodzinnych lub choćby częściowo rodzinnych produktów. To bardzo nowoczesna, szesnastaworowa jednostka napędowa, wyposażona w wielopunktowy wtrysk paliwa. Nietypowa (plastrowa) budowa silnika ze stopów lekkich zaowocowała jego wysoką wytrzymałością i niską masą. W całym silniku znajduje się tylko nieco ponad 1 l płynu chłodzącego.

Nie dziwi więc moc 103 KM i dynamika auta (według fabryki 13,5 s 0-100 km/h). Osiągi atu są gorsze, niż np. Rovera 214, wyposażonego w identyczny silnik, ale odgrywa tu rolę masa auta. Niemniej at 1,4 porusza się dynamicznie, wyprzedzanie (szczególnie na niższych biegach) przebiega bez problemów. Przeszarył technologicznie

silnik 1.6 oferuje mniej przyjemną jazdę i zużywa więcej paliwa. Różnice dochodzą do kilku litrów. Obawy budzi trwałość pozostałych elementów tradycyjnego układu napędowego.

Postaremu szwankuje zawieszenie. Zmiany dokonane w tylnej osi zaowocowały zwiększeniem nadsterowności. Uwaga! Trzeba podczas normalnej jazdy mijaliskiej, aby tył auta nie "odjeżdżał" na poziomie łagodnym łuku. Podobnie mało nowoczesna jest konstrukcja przedniego zawieszenia. Dobrze natomiast sprawdzają się hamulce Lucas. Za bogato wyposażony samochód (przyszły nabywca musi zrezygnować z ABS, poduszek powietrznych i klimatyzacji), tzn. z elektrycznie sterowanymi szybmami i lusterkami, centralnym zamkiem, felgami kół ze stopu lekkiego itp., nabywca zapłaci dużo mniej, niż za zachodnie auto porównywalnej wielkości i o zbliżonych osiągnięciach.

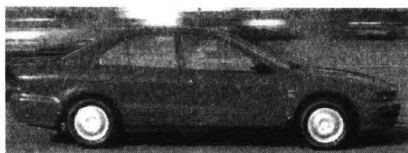
A OTO BLIŻSZE DANE TECHNICZNE:

Silnik benzynowy, rzędowy, 4-cylindrowy, umieszczony wzdłużnie z przodu. DOHC, cztery zawory na cylinder. Katalizator. Pojemność skokowa 1398 cm³. Stopień sprężenia 10. Średnica x skok 75 x 79 mm. Moc maksymalna 76 kW (103 KM) przy 6000 obr./min. Maksymalny moment obrotowy 127 Nm przy 5000 obr./min. Wielopunktowy wtrysk paliwa. Pięciobiegowa skrzynia przekładniowa. Napęd na tylnie koła. Niezależne zawieszenie kół przednich, z tyłu zawieszenie zależne. Hamulce z przodu tarczowe, z tyłu bębnowe (Lucas). Opony 185/70 R 13 S. Pojemność zbiornika paliwa 45 l. Pojemność bagażnika 360/570 l. Masa własna 1095 kg. Ładowność 430 kg. Maks. masa przyczepy z hamulcem 1000 kg. Dł./szer./wys. 4318/1650/1420 mm. Osiągi: 0-100 km/h 13,5 s, prędkość maksymalna 160 km/h, zużycie paliwa 8,6 l/100 km. Cena 26 900 zł.

Supersilnik stał się faktem!

Wkrótce trafi na europejskie rynki pierwszy seryjny samochód z silnikiem benzynowym, posiadającym bezpośredni wtrysk paliwa. Postarał się o to japoński koncern Mitsubishi, który to niewątpliwie cudo techniki montować będzie w znanym już i na polskim rynku galancie. Innymi słowy, technika Diesla, przetworzona na Dalekim Wschodzie, nieoczekiwanie posłuży do konstruowania bardziej ekonomicznych i oszczędnych silników benzynowych.

Japończycy planują do końca tego dziesięciolecia przedstawić wszystkie swoje benzynowe jednostki napędowe na bezpośredni wtrysk paliwa (GDDI). Mają palić o 35 proc. paliwa mniej niż silniki bardziej tradycyjne. W warunkach podróży w Europie oznacza to oszczędność nieco mniejszą, bo w granicach 20 proc. O prawdziwości tych zapewnień producenta przekonano się będzie można dopiero pod koniec roku, kiedy to Japończycy wjadą do Europy na

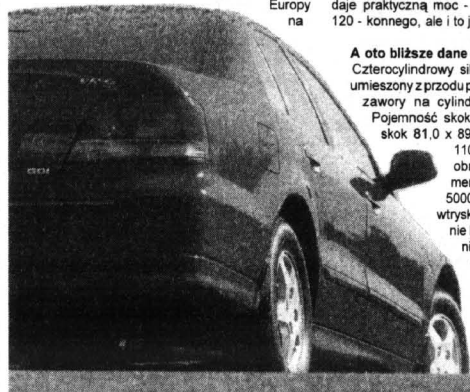
nowej carissime - pierwszym aucie tej marki z silnikiem GDI, o mocy 120 KM, przeznaczonym na eksport.

W czym tkwi jego tajemnica? Otóż silnik CDI oszczędza paliwo na podobnej zasadzie jak TDI Volkswagena: paliwo wtryskiwane jest nie do kolektora dolotowego, ale bezpośrednio do cylindra. Przy częściowym obciążeniu do procesu spalania wystarczają już drobne kropelki (mieszanka powietrze-paliwo w stosunku 40:1, normalnie 14,7:1). Wadą jest wysoka emisja tlenków azotu, którą musi zmniejszać specjalny katalizator irydowy.

Nowy supersilnik sprzedawany w galancie pracuje ponoć bez zarzutu, chociaż jego 150 koni daje praktyczną moc - tak na wycieczce - silnika 120 - konnego, ale i to już coś znaczy.

A oto bliższe dane techniczne:

Czterocylindrowy silnik benzynowy, rzędowy, umieszczony z przodu poprzecznie. DHOC. Cztery zawory na cylinder. Katalizator, irydowy. Pojemność skokowa 1834 cm³. Średnica skok 81,0 x 89,0 mm. Moc maksymalna 110 kW (150 KM) przy 6500 obr./min. Maksymalny moment obrotowy 179 Nm przy 5000 obr./min. Bezpśredni wtrysk paliwa. Napęd na przednie koła. Pięciobiegowa skrzynia biegów. Niezależne zawieszenie kół. Hamulce tarczowe, przednie wentylowane. Opony 185/70 R 14 Pj bagażnika 470 l. Poj. zbiornika paliwa 64 l. Długość/szerokość/wysokość 4620/1740/1420 mm. Rozstaw osi 2635 mm.

AKUMULATORY

POLSKI - NIEZAWODNY BEZKONKURENCYJNY

Nowość
143 Ah - prąd wyładowania 500 A
172 Ah - prąd wyładowania 600 A

P.H. „MAKRO” HURTOWNIA czynna od 8.00 do 16.00, tel. 39-00-71
www. 309, tel./fax 39-00-75, tel. kom. 090 50-93-95 Gdańsk - Orunia,
ul. Jedności Robotniczej 253 (na terenie Transbudu)

SPRZEDAŻ DETALICZNA

- Tczew, SKLEP MOTORYZACYJNY, ul. 1 Maja 31, tel. (069) 31-00-62 ● Tczew, „CARO”, ul. Chelmońskiego 16, tel. (069) 31-13-01
- Starogard Gd., ZAKŁAD ZAPATKOWANIA ROLNICZEGO, ul. Lechowska 172, tel. (069) 16-280-54 ● Sztum, SKLEP MOTORYZACYJNY Mirosław Krupa, ul. Mickiewicza 1 ● Kartuzy, AUTO MOTO CZĘŚCI, ul. Kościeliska 10c ● Kartuzy, T.BERA, ul. Gdańska 28
- Kościerzyna, „MASZ-BOL”, ul. Przemysłowa 3a, tel. 86-39-58 ● Kościerzyna AUTOCENTRUM, ul. Wejhera 16, tel. 86-33-61 ● Kwidzyn, SKŁADNICA MASZYN ROLNICZYCH I CZĘŚCI WYMIENNYCH, ul. Toruńska ● Wejherowo, Mot-Pol, B i C Kamiszy, os. Chopina, tel. 72-10-10 ● Wejherowo, SKLEP MOTORYZACYJNY, ul. Gdańska 14, tel. 72-55-84
- Władysławowo, ARTYKUŁY MOTORYZ., ul. Żytnia 25, tel. 741-484 ● Bydów, Z.U.P.H. SKUP SPRZEDAŻ L. Hering, ul. Tartaczna 7b, tel. 6593-36-93

SZYBY
do samochodów
OSOBOWYCH
DOSTAWCZYCH
CIĘŻAROWYCH
AUTOBUSÓW
DASZKI UCHYLE

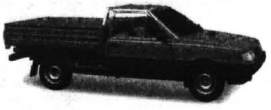
**sprzedaż
montaż**

Gdańsk - Oliwa
ul. Grunwaldzka 487
tel. 52-22-31, 52-28-14
fax 52-28-41

WŁOCŁAWEK, ul. Krzywulka 5 tel. (054) 35-25-91
BYDGOSZCZ, ul. Mielnicza 7 tel. (052) 61-31-49
CZAJNICE, ul. Tychocińska 37 tel. (0531) 72-706
BRANISZEW, ul. Kwiecińska 81 tel. (0-55 43) 20-07

AUTORYZOWANY DEALER

LUBLIN

ODBIÓR NATYCHMIASTOWY

OC, NW
GRATIS
AC - 3,5%

POLMOZBYT GDAŃSK

Gdańsk ul. Miłki Szlak 4/8 tel. (058) 35 92 47
Elbląg ul. Hetmańska 3N tel. (055) 35 25 63

JEDYNY AUTORYZOWANY DEALER STARA W POLSCE PÓŁNOCNEJ

LEASING PRZY WSPÓŁPRACY Z POLSKĄ KOMPANIĄ LEASINGOWĄ

GDANSK, ul. Miłki Szlak 4/8, tel. (058) 314-111 • ELBLĄG ul. Hetmańska 3N, tel. (055) 35 25 63

AUTO MOTO • AUTO MOTO • AUTO MOTO • AUTO MOTO • AUTO MOTO • AUTO MOTO

SUZUKI SWIFT

Nowość!
Znany z ekonomiczności -
teraz bogato wyposażony,
jeszcze bezpieczniejszy
i trwalszy.

już od 31 200

PROKAR

Autoryzowany Dealer
Suzuki Motor Poland Ltd.

SALON MOTORYZACYJNY
81-304 GDYNIA, ul. Traugutta 2
tel./fax (0-58) 21-67-14

Pełna gama
samochodów Suzuki
części, akcesoria,
serwis gwarancyjny
i pogwarancyjny

AUTORYZOWANA STACJA OBSŁUGI:
GDYNIA, ul. Wielkopolska 244
tel./fax (0-58) 22-37-46

MIESZKANIE NA KOŁACH

Nowy espace nie robi być może wrażenia pod względem stylizacji rozwiązań zewnętrznych, za to wnętrze jest efektem kolejnej małej rewolucji jakiej - po 12 latach od wyprodukowania pierwszego espace - znów dokonali konstruktorzy Renaulta. W stosunkowo niewielkich gabarytach udało się im umieścić wprost piękne mieszkanie na kołach. W miejscu tradycyjnego kapitału z przyrządami, tu usytuowano olbrzymi schowek na sporych rozmiarów

silnika, co w efekcie wydłużyło o 5 centymetrów przestrzeń na nogi. To samo z tyłu. Funkcjonalne fotele na różnorodnych szynach, schowki, rolety na bocznych oknach, ułatwiają "zamiesz-

kiwanie" przy palących promieniach słońca.

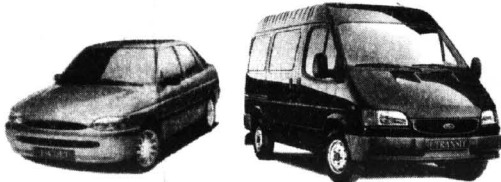
Pomyślono także o zwiększeniu bezpieczeństwa. Nowy espace otrzymał sztywniejszą ramę, dzięki czemu zdecydowane lepiej trzyma się drogi, podnosząc tym samym stabilność i komfort podróżowania.

Hamulce posiadają ABS, bez zarzutu spisuje się układ kierowniczy.

torbę. Obok - półki i półeczki, w miejscu zredukowanych do mniejszych, ale racjonalnych i funkcjonalnych zegarów. Temu "wyczerowywaniu" dodatkowego miejsca użytkowego dla pasażerów podporządkowano nawet poprzeczne umieszczenie

WIELKA PROMOCJA "FORDA" u "FOTY"!

Teraz Fiesta tańsza od KA!
TRANSIT - kosztuje o 4000 zł mniej!
ESCORT - teraz tańszy o 1300 zł!

Atrakcyjny pakiet ubezpieczeniowy. Ilość samochodów ograniczona. Szczegóły w salonie.

Fota

Autoryzowany Dealer Gdynia-Redłowo, ul. Stryjska 24, tel. 29-77-55

Ponadto polecamy szybki i sprawny serwis, części do napraw oraz kompleksową obsługę blacharsko-lakierniczą. Ceny usług niższe niż myślał!

A OTO BLIŻSZE DANE TECHNICZNE:

Silniki cztero- i sześciocylindrowe. **Poj. skok.** 1998 ccm/dT 2188 ccm/V6 2963 ccm. **Moc** 84/83/123 kW (114/113/167 KM) przy 5400/4500/5500 obr./min. **Maks. moment obrotowy** 168/234/235 Nm przy 3500/2000/4250 obr./min. **5-biegowa skrzynia biegów** V6 z automatyczną skrzynią biegów **ABS**. **Poj. bag.** 275/2850 l. **Poj. zb. paliwa** 78 l. **Masa wł.** 1490/1630/1650 kg. **DI/szer.wys.** 4517/1810/1692 mm. **Pręđ. maks.** 175/175/195 km/h. **Przysp.** 0-100 km/h w 13,7/14,5/11,0 s.

Mimo że mrozy nieco ustąpiły nadal otrzymujemy sporo zapytań o uruchomienie samochodu w warunkach zimowych, kiedy nie tylko akumulator, ale i inne, często trudne do zlokalizowania elementy odmawiają posłuszeństwa. Proponujemy wobec tego rozmowę przeprowadzoną przez Romana Dębeckiego z doktorem Włodzimierzem Selem, szefem rzeczoznawców PZM.

- Panie doktorze, zimą kiedy zaczynają się niskie temperatury, wielu kierowców zaczyna mieć kłopoty z samochodem. Najczęściej nie mogą uruchomić silnika. Czy można temu zapobiec?

- Można, a nawet trzeba. Proponowałbym zacząć od akumulatora. Jeśli będzie słaby, nie naładowany, rozrusznik zakręci raz, dwa razy, a potem zamknie. Szczególnie w niskich temperaturach akumulator traci swoją moc, nie maśły uruchomić silnika samochodu.

- Niektórzy kierowcy otulają zimą akumulator; czy to skuteczne zabezpieczenie?

- Nie bardzo. Jeśli temperatura spadnie do minus kilkunastu stopni Celsjusza, a akumulator będzie słaby - żadne otulanie nie pomoże. Jestem także przeciwnikiem wyjmowania akumulatora na noc i zabierania go do domu. To niewygodne i przede wszystkim niebezpieczne, można się podczas przenoszenia poparzyć kwasem solnym. Jeśli akumulator jest sprawny, nie trzeba go wyjmować, otulać itp.

- Gdy silnik nie chce "odpałić", najczęściej próbujemy uruchomić auto biorąc je na hol.

- Rzeczywiście, ta metoda jest najczęściej stosowana. Ale to bardzo niewłaściwe postępowanie. Po pierwsze, ciągnięcie jednego auta przez drugie na śliskiej albo ośnieżonej drodze jest niebezpieczne. Może wówczas dojść do wypadku, zderzenia itp. Ale jest też drugie, nie mniej duże zagrożenie - można w czasie holowania uszkodzić silnik. Wystarczy, że pasek rozrządu będzie nieco zużyty i w czasie holowania przeskoczy o

jeden ząbek. Wtedy zawory uszkodzą tłok silnika, a to jest bardzo poważna i kosztowna awaria.

Szczególnie narażone na tego typu uszkodzenia są silniki Diesla.

- Podobno nie można uruchamiać przez holowanie samochodów z katalizatorem?

- Tak. W czasie holowania, gdy silnik jeszcze nie zaskoczy, do cylindrów dostaje się paliwo, a potem - nie spalone - przedostaje się do układu wyde-

minus do minusa, a plus do plusa. W czasie uruchamiania auta pojazdu, który "pożyty" nam prądu, powinien mieć uruchomiony silnik.

- A jeśli przyczyna jest poza akumulatorem, gdy silnik w ogóle nie daje oznak życia?

- Można wówczas sprawdzić zamocowanie klem na końcówkach akumulatora. Jeśli są luźne, nie działa układ elektryczny, auto jest "głuche". Ale przypadek, gdy auto nie daje oznak życia, najczęściej oznacza konieczność wizyty w warsztacie. Aby takich sytuacji uniknąć, warto zczasu zadbać o samochód, dać go na przegląd.

- Co zatem należałoby sprawdzić?

- Świece, i jeśli są zużyte, mają wypalone elektrody - wymienić je na nowe. Poza tym przewody wysokiego napięcia - sprawdzić czy nie są popękane, nie mają pęknięcia, gdyż wówczas iskra "rozlaźni się", nie ma odpowiedniej mocy.

- Na zakończenie pytanie o sposób nagrzewania auta w zimie. Jedni kierowcy uważają, że należy ruszać natychmiast po uruchomieniu silnika, inni że trzeba chwilę poczekać, aż silnik rozgrzeje się. Który sposób jest lepszy?

- Pierwszy ruszać natychmiast po uruchomieniu silnika. Wtedy silnik nagrzewa się najszybciej. Oczywiście, gdy silnik jest jeszcze zimny, nie należy ruszać ostro, gwałtownie przyspieszać, pedałem gazu trzeba operować delikatnie. W starszych typach samochodów nie należy zbyt długo jechać na ssaniu, gdyż jest to szkodliwe dla silnika.

AUTO ZIMĄ

chowego, niszcząc katalizator.

- Jest też zakaz holowania aut z automatyczną skrzynią biegów. Dlaczego?

- To wynika z konstrukcji skrzyni automatycznej. Może ona pracować tylko wówczas, gdy pompa podaje olej na wirujące elementy przekładni. Gdy silnik nie pracuje, nie działa także pompa oleju i jeśli będziemy holować auto, dojdzie wówczas do uszkodzenia elementów skrzyni automatycznej.

- Jak zatem postępować, gdy auto odmówi posłuszeństwa i silnik nie daje się uruchomić?

- Jeśli podejrzewamy, że przyczyną jest niesprawny akumulator, można pożyczyć prąd z innego auta, spróbować uruchomić auto za pomocą specjalnych przewodów do akumulatora. Należy wówczas pamiętać, aby nie pomylić biegunów, podłączyć

Jeszcze przyjmujemy zamówienia na samochody z kontyngentu '97

OPEL CENTRUM GDANSK - OS. WYBROWIDZKI OBWODNICZY

Zapraszamy do nowej siedziby:
Przestronny salon,
wielostanowiskowy nowoczesny serwis,
magazyn części zamiennych
oraz nowe godziny pracy:

pon.-pt. 8.00-20.00
sob. 10.00-15.00

Duży wybór samochodów
używanych

OPEL

ZAPRASZAMY

SERVICE HALLER

OPEL CENTRUM

ul. Główna, 100 (ul. Władysława Trąbkińska (obok stacji benzynowej) Rafinerii Gdańskiej)
tel. (58) 82-30-34, 44-41-51

AUTO MOTO • AUTO MOTO • AUTO MOTO • AUTO MOTO • AUTO MOTO • AUTO MOTO

PRZEDSMAK PALIO

Mozna już coś powiedzieć o sedanie fiat palio, którego produkcja rozpocznie się wkrótce w Polsce. A to na podstawie jego podstawowej wersji oferowanej za oceanem - właśnie bowiem, po sukcesach na rynku brazylijskim, także w Polsce pojawiły się pierwsze fiaty palio - o niemal całkowicie nowej stylistyce, zgranej i zwartej sylwetce.

Jest to raczej samochód mały, niemniej wnętrze zaskakuje

przestronnością (zwłaszcza dla osób do 180 cm wzrostu), podobnie wnętrza bagażnika (aż 280 l!). Nie bez znaczenia jest standardowe wyposażenie w poduszkę powietrzną dla kierowcy, klimatyzację, elektrycznie sterowane szyby i radio.

Dynamiczną i komfortową jazdę zapewnia wersja z silnikiem o pojemności 1,6 l i mocy 106 KM. Prędkość 100 km/h w 9,5 sekundy oraz dobra elastyczność na czwartym i piątym biegu dają poczucie bezpieczeństwa. Drugi

z silników o poj. 1,5 l i mocy 76 KM jest dla osób ceniących spokojniejszą jazdę.

Układ kierowniczy ze wspomaganiem sprawia, że auto prowadzi się lekko i pewnie. Zawieszenie stosunkowo miękkie. W wersji sedan produkowanej w Polsce zawieszenie będzie sztywniejsze.

Niestety, jest też drogi. Droższy od 1-litrowego golfa i corsy. Być może więc także sedan okaże się za drogi, jak na możliwości przeciętnego Polaka gustującego w tej klasie aut.

PONIŻEJ DANE

TECHNICZNE:

Wersja	EL	16V
Drzwi/miejsca	3/5	3/5
Silnik/liczba cylindrów	benz./4	benz./4
Poj. silnika (ccm)	1497	1580
Moc maks. (KM)	76	106
Maks. mom. obr.(Nm)	121	151
Przysp.0-100 km/h (s)	12,8	9,5
Prędkość maks.(km/h)	165	188
Śr.zub.paliwa (l/100 km)	5,8	6,7
Poj.zb.paliwa (l)	48	48
Poj.bagażnika (ccm)	280	650
Masa własna (kg)	925	960
Dł./szer./wys. (mm)	3735/1614/1445	

FIAT

- Sprzedaż samochodów
- Serwis
- Sprzedaż części hurt, detal

FIAT MAREA

**SUPER OFERTA - PAKIET UBEZPIECZEŃ
JUŻ OD 5% ceny samochodu**

ZAPRASZAMY

**Auto-El Autoryzowany Dealer
82-300 Elbląg, ul. Nowodworska 46**

Salon sprzedaży
tel. 32-50-31

Serwis i Sklep
tel. 32-71-67, fax 32-45-27

NOWY DEALER

NOWE SZANSE

KONTYNGENT
97

BEZ CŁA

VECTRA

JESZCZE W KONTYNGENCIE 97

AC-3,80%* OC, NW, OPEL Assistance
GRATIS

* przy cenie samochodu do 50 tys.

OPEL

NOWE NIŻSZE
UWAGA!
CENY

CORSA
już od 27,9 tys.

ASTRA
31,9 tys.

OMEGA
79 tys.

TIGRA
46 tys.

Ceny wg kursu NBP dla DM z dnia 21.01.97

Motor Centrum

ul. Mialki Szlak 4/8 Gdańsk
tel. 31 04 22 • 31 88 72

LUBLIN MŁODSZY

Lublin został nieco odmłodzony. W wystrój bardziej nawiązywać będzie do stylistyki producenta - Daewoo Motor Poland. Modernizacja objęła przede wszystkim przód auta, gdzie wlot powietrza chłodnicy przypomina znak firmowy Daewoo, a wyprofilowany zderzak zachodzi pod komorę silnika. Wnętrze samochodu zyskało nową, bardziej estetyczną deskę rozdzielczą wykonaną z innego tworzywa. Zarówno wersja furgon, jak i mikrobus otrzymały wyciążaną

podsuflitek. Zmiany techniczne dotyczące wprowadzenia nowych amortyzatorów i nowych hamulców systemu Lucas (serwo, pompa, zaciski). W aucie tym montowane będą silniki z Andorii.

Nie został jeszcze rozstrzygnięty konkurs na polską nazwę lublin, roboczo jest on nazywany lublin pride, czyli lubelska duma. Pomyślne badania homologacyjne przesły wszystkie odmiany lublina: skrzyniowa, z kontenerem, izotermiczna oraz bankowóz.

STAR NA PRZETARG

Okolo 20 proc. akcji Starachowickiej Fabryki Ciężarówek, należących do skarbu państwa, będzie ponownie wystawionych

na przetarg. Wcześniej zakupem akcji Stara zainteresowana była spółka Sobiesława Zasady i koreański koncern Saang Yong

SPRZEDAŻ
LEASING
SERWIS
REMONT

TECHTRANS S.C.

Autoryzowany dealer

HONDA

MAZDA SUZUKI YAMAHA

Wózki wiatłowe
- wymiana oponienia
(włączanie przęsk)

Baterie trakcyjne
Prostowniki
bezobsługowe

slupy
ubijające

Wózki

do sklepów
i hurtowni
magazynów
i warsztatów

SERWIS GWARANCYJNY
I POGWARANCYJNY

Tel./Fax 340841 w 348
Tel.kom. 6-90320284
Głóg ul. Płaniska 1

CENY PRODUCENTA !!

W. Z. H.

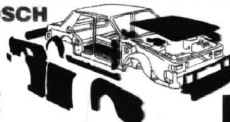
Piomir

sp. z o.o.

83-110 Tczew, ul. Warsztatowa 2
tel. (069) 31-20-66, fax (069) 31-53-96

HURT - DETAL

BOSCH

HELL

Valeo

elementy karoserii, reflektory, lampy, zderzaki, atrapy, chłodnice, wahacze, do samochodów marki: Audi, Opel, Mercedes, Fiat, Ford, Volkswagen i samochodów japońskich. Dla sklepów, warsztatów atrakcyjne rabaty. Polecamy szeroki asortyment reperaturek naprawczych, progi, nadkola.

**LEASING
ŚRODKÓW TRWAŁYCH
I NIERUCHOMOŚCI
FAKTORING**

Finansowanie działalności gospodarczej
poza systemem bankowym.
Najprostsze formalności

Poszukujemy współpracowników

CASCADE

LEASING

Oddział w Gdańsku, ul. Heweliusza 11, II p.
tel. 35-83-02, fax 35-83-01

AUTO MOTO • AUTO MOTO • AUTO MOTO • AUTO MOTO • AUTO MOTO • AUTO MOTO

COŚ Z „GARBUSIA”

Coraz więcej mówi się, że projektanci fordowskiego malucha, jego powodzenie mogą zawdzięczać ideowemu podobieństwu ze światowym rekordzistą w zakresie popularności - „garbusiem” Volkswagena. Dozło nawet do tego, że przedstawiciele międzynarodowego klubu fanów „garbusa” (a ponoć dużo w nim osób bardzo wpływowych) zwrócili się oficjalnie do kierownictwa Forda z żądaniem zakazania tego rodzaju praktyk tuningowych. Ze coś w tym jest, wyraźnie widać z tuningowych przeróbek, dokonanych przez firmę Walter Wolf. Oferuje ona ten samochodek w kilku

indywidualnych wersjach stylistycznych, na które składają się: zmienione przednie reflektory (małe, okrągłe soczewki zamiast dużych powierzchni szklanych), dopasowane do nich wyglądami światła tylne, duże lakierowa-

ne zderzaki ze spoilerem z przodu i grubymi listwami ochronnymi oraz tylny spoiler dachowy. Ka może mieć także obniżone o 35 milimetrów zawieszenie i opony 195 na obręczach kół 7x15 oraz silnik o mocy 75 KM.

MERCEDES PRZYSZŁOŚCI

Wstuttgartzkiej wytwórni Mercedesa rozpocznie się wkrótce produkcja samochodu oznaczonego symbolem 2000 o współczynniku opon powietrza Cx mniejszym niż 0,20 (a zatem

do niedawna, przynajmniej praktycznie niemożliwym). Jego sylwetka nie jest - niestety - zbyt piękna i bardziej przypomina konstrukcje francuskie niż klasyczne linie mercedesa, ale to tylko oznacza, że Francuzi wcześniej narzucili sobie, nieuniknione w rozwoju, aerodynamiczne rozwiązania, do których teraz przekonują się także Niemcy.

Na razie jest postęp. W przedniej części jest mocno pochylony, a spód nadwozia całkowicie osłonięty. Tył - zwięzły i zakończony jak kombi. Wiadomo, że takie właśnie kształty najlepiej unikają oporów powietrza. Żeby zapobiec jego zawrowianiu, przy tylnych kołach zostały one całkowicie osłonięte. Mercedes zapowiadał pokaz prototypu podczas jednego z najbliższych salonów motoryzacyjnych.

PROMOCJA

UBEZPIECZENIA OC, AC - od 2,5%*

ZEROWY LEASING (suma opłat = cena samochodu)

Przedłużona **GWARANCJA**

PROMOCYJNE CENY - Taniej aż o 16 000 zł*

SPRZEDAŻ RATALNA

Przyjmujemy w rozliczeniu stary samochód

ZAMEK CENTRALNY GRATIS*

Bezplatna całonocowa pomoc drogowa w Polsce i w Europie

Możliwość jazdy próbnej

OFERTA POKONTYNGENTOWA - KA

Szeroka oferta samochodów nowych i używanych, osobowych i dostawczych

Profesjonalna obsługa (12 lat autoryzacji Forda)

*DOTYCZY WYBRANYCH MODELI

Euro-Car

81-020 GDYNIA ul. Owsiana 13
tel. (058) 23 68 08, 64 23 65, fax (058) 23 69 98

KONTYNGENT **97**

RENAULT MEGANE

NOWA KOLEKCJA RENAULT

Wszystkie samochody z Nowej Kolekcji Renault standardowo wyposażone są w poduszkę powietrzną i ubezpieczenie OC

W związku ze zniesieniem podatku granicznego Renault obniżyło ceny na wszystkie modele dostępne w aktualnej ofercie. Szczegóły w salonach.

T. Zdunek,
Gdańsk, ul. Mialki Szlak 35, tel. (058) 31-90-12, 31-36-57
A. Ossowski,
Elbląg, ul. Nowodwórca 28b, tel. (056) 32-70-75, 32-62-37, fax 32-61-76
G. Cerkaski - TEI,
Sopot, al. Niepodległości 643, tel. (058) 51-52-50
Cz. Sołtysek - Auto-Car
Gdynia, ul. Chwarznieńska 170 c, tel. (058) 24-39-54, 24-43-84

ROZCZYNIŁ
KREDYTU
11
48%

BIURET
Handlowca
24h
8-22 422-34-02

RENAULT
TO PEŁNIA ŻYCIA

HYUNDAI

NOWA PROMOCJA SAMOCHODÓW!
TYLKO DO 28.02.1997r.

OBNIŻKA CENY DO 1600 USD
TERAZ TANIEJ NIŻ W KONTYNGENCIE!

- RATA
- 3 LATA GWARANCJI
- PAKIET UBEZPIECZEŃ

„LIK-CAR” Autoryzowany Dealer HYUNDAI
Salony sprzedaży:
GDYNIA, ul. Spokojna 28, tel. (058) 646-646
ul. Morska 71, tel. (058) 615-280

LUBLIN, ŻUK
Polonez-Truck

LUBLIN
FURGON

BIURO HANDLOWE

LEW S.C.
Autoryzowany Dealer

Punkt sprzedaży:
Gdańsk, ul. Arkońska 3,
tel./fax (058) 52-19-18, 52-12-26 wew. 221;
tel. 0-90 50-93-06, 0-90-50-93-02

Punkt informacyjny:
Słupsk, ul. Piłsudskiego 80, tel. (059) 44-33-71

Gwarancja:
1 rok bez limitu kilometrów

CZCIONKI Z ZECERA

Pomimo upływu lat ciągle jeszcze trwa współzawodnictwo pomiędzy różnymi standardami kodowania polskich liter. Nie pomogły nawet próby odgórnego narzucenia normy przez instytucje centralne. Nadal część programistów preferuje Mazovię, inni natomiast przychylają się do standardów "narzuconych" nam przez giganta softwarowego Microsoft (CP 852 i 1250).

Diatego trudno dziwić się początkującym użytkownikom komputera, że czują się czasami zagubieni, słysząc o "niezgodnościach tablic kodowych!"?

Przykładowa czcionka Bahamas Heavy

Przykładowa czcionka Bahamas Light

Przykładowa czcionka CasperOpenFace

Przykładowa czcionka Cupertino

Przykładowa czcionka DawnGastla

Przykładowa czcionka Frankensteinn

Przykładowa czcionka Tincoll

Przykładowa czcionka President

Przykładowa czcionka Paradise

Przykładowa czcionka ErieBlack

Częściowo tą sprawę rozwiązało środowisko Windows, ponieważ w jego polskich wersjach otrzymujemy bez problemu nasze narodowe znaki. Niestety, firma Microsoft zapewnia przy zakupie "okienek" tylko trzy rodzaje krojów czcionek. Dla większości osób to wystarczy. Ale bardziej wymagający zmuszeni są poszukiwać ich z innych źródeł. Dla nich doskonałym i relatywnie tanim rozwiązaniem jest pakiet Zecer autorstwa Andrzeja Borbiela i Mariusza Koguta produkowany przez krakowską firmę Fontic Software. Firma ta od ponad pięciu lat zajmuje się tzw. typografią komputerową tworząc w oparciu o jej reguły nowe czcionki.

Zatrudnia ona poza programistami także artystę plastyka specjalizującego się w liternicie. Projektuje on nowe czcionki (zblizone czasami wyglądem do stosowanych np. w pakiecie Corel-DRAW) pozwalające tworzyć ciekawe pod względem graficznym dokumenty.

Pakiet Zecer zawiera poza programami obsługi klawiatury, zestaw polskich krojów pisma (w zależności od wersji 8+12, 50 lub 150 polskich czcionek) dla Windows w standardzie True Type. Zajmują one w zależności od wersji, 2 do 10 MB pamięci dyskowej. Skalowanie czcionki True Type mogą być bez problemu podmieniane lub dopisywane do systemowych czcionek Windows, z którymi są uruchamiane wszystkie okienkowe aplikacje.

Pomimo "królowania" na większości komputerów PC nowych programów, jest ciągle jeszcze spora grupa użytkowników korzystających ze starszych wersji. I szczególnie dla nich autorzy Zecera wprowadzili wiele udogodnień pozwalających

na bezproblemową pracę z takimi programami jak Ventura for Windows, starsze wersje Corel-Draw, angielski QuarkPress, WordPerfect 5.1 for Windows itp. Wiele z nich miało problemy z wyświetlaniem na ekranie lub drukowaniem polskich czcionek.

Dodatkowo celem autorów było zapewnienie maksymalnej niezawodności i szybkości pracy w środowisku Windows. Użytkownik może m.in. poprzez instalację czcionek w osobnym katalogu (do tej pory wszystkie umieszczane były w katalogu Windows/System). Program zapewnia także poprawną pracę klawisza Caps Lock i możliwość używania w jednym tekście kilku języków i klawiatur narodowych (np. polskiej, niemieckiej, francuskiej itp.). Ogółem dostępnych jest 11 klawiatur, a także kilka możliwości uzyskiwania polskich liter (lewy Alt, prawy Alt, oba Alty lub prefiks).

Ciekawostką jest także to, że pracując w oknach dosowych możemy wybrać odpowiadający nam standard Latin-2 (domyślny) lub Mazovię.

Całością zarządza specjalny program instalacyjno-konfiguracyjny pozwalający w każdej chwili na zmianę i powtórny konfigurację Zecera lub jego wyłączenie bez wychodzenia z używanego programu.

Praca jaką włożyli autorzy w niezawodność programu - współpracując on bez problemu z praktycznie każdym edytorem i środowiskiem Windows - została dooceniona także za granicą, a nawet za oceanem. Od ponad trzech lat jest on rozprowadzany jako pakiet polskich znaków na terenie USA. Poza tym w Polsce używa go wiele firm od małych po największe (np. Coca-Cola, Procter and Gamble itp.). Króluje również w wielu urzędach administracji państwowej.

Ryszard Pietrzak

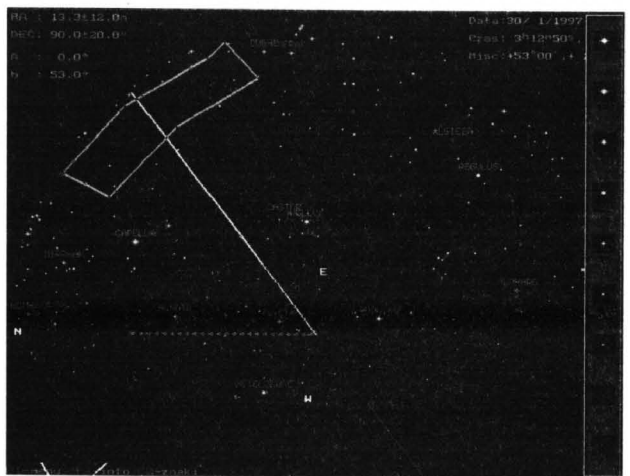
Patrząc w niebo i obserwując zaćmienie czy widokowy rój spadających meteorów zastanawiamy się czy jesteśmy jedyną "cywilizacją" w ogromnym Wszechświecie.

Jednak nasza znajomość astronomii kończy się najczęściej na wskaźniku Małej i Wielkiej Niedźwiedzicy. Te niedostatki wiedzy to z jednej strony efekt małej ilości godzin astronomii w szkole średniej, z drugiej zaś brak ciekawych opracowań i pomocy naukowych.

Naprzeciw tym oczekiwaniom wyszedł Andrzej Branicki astronom z Białegostoku. Utworzył firmę KompAS, w której razem z fizykiem Lechem Kaniowskim opracował program komputerowy AS ułatwiający poznanie obiektów astronomicznych pojawiających się co noc nad naszymi głowami.

Książek omawiających szeroki zakres tematów astrofizycznych jest dużo - mówi Andrzej Branicki, pracownik Instytutu Fizyki filii UW w Białymstoku. - Znacznie gorzej jest z bardziej elementarnymi potrzebami, jak poznanie nieba, lokalizacja na nim znanych z nazwy obiektów. Brak jest map, katalogów, a jeśli nawet są, to relacje mapa-katalog (koniecnie nawet w przypadku prostych obserwacji) dla wielu są niejasne a nawet bardzo uciążliwe. AS ma miłośnikom astronomii, uczniom, nauczycielom i studentom pomagać we wstępnym poznananiu nieba.

"AS", który od czasu pierwszych prezentacji uległ znacznym przeobrażeniom, zawiera dzisiaj katalog prawie 10

GWIEZDNY AS

tysięcy gwiazd, w tym wszystkie widoczne "gołym okiem" oraz 12 katalogów pomocniczych. Oczywiście, to czy do obserwacji użyjemy samego okna, lunety czy teleskopu nie jest ważne. Dzięki odpowiednim filtrom możemy zaznaczyć wielkość i jasność gwiazd. Wykluczając przy tym obiekty o mniejszej jasności, które mogą przeszkadzać w obserwacji. Autorzy oparli wykaz "ciał niebieskich" na cenionym przez astronomów międzynarodowym katalogu "Bright Star Catalogue" (BSC). Można z niego wyczytać oznaczenia gwiazd, ich współrzędne, jasność, typ widmowy, ruch własny, odległość, prędkość radialną i rotacji oraz wiele innych

danych. Opisy w katalogu podane są w języku angielskim. Instrukcja obsługi tłumaczy jednak podstawowe oznaczenia. Część danych może być niezrozumiała dla laików, ale do standardowego spoglądania przez lunetę lub nieduży teleskop nie są one niezbędne.

Możliwe są dwa sposoby przedstawiania wycinka nieboskonu. Jeden w postaci typowego prostokątnego ekranu, drugi - fragmentu koła. Punktem odniesienia jest zawsze jeden z biegunów.

Menu obsługujące program składa się z "warstw". Możliwe jest też robienie notatek i wydruków ekranu. Ułatwia to znacznie późniejsze obserwacje. Użytkownik

może porównać obraz z monitora z rzeczywistością.

"AS" zabezpieczony jest przed nielegalnym kopiowaniem. Do jego uruchomienia konieczna jest dołączona do programu niekopiowalna dyskietka - klucz, którą należy włożyć do stacji dyskietek przed każdym uruchomieniem aplikacji.

Program może pracować na każdym komputerze od IBM PC 286 z 640 kB RAM. Zajmuje około 3 MB na twardym dysku, może być jednak uruchamiany z dyskietki (nieodstępne są wtedy niektóre katalogi pomocnicze). Jest doskonałą pomocą dla wszystkich pasjonatów astronomii i astrofizyki.

Ryszard Pietrzak

Przygody skauta

Znęczenia agresją w filmach i grach komputerowych zaczynamy coraz częściej sięgać po innego rodzaju oprogramowanie. Mogą to być łamiągówki, układanki typu puzzle lub inne gry zręcznościowe. Ostatnio pokazalo się na rynku kilka takich rodzynków osadzonych na pograniczu humoru, groteski i absurdu.

Można do nich zaliczyć m.in. programy firmy L.K. Avalon: "Mr Tomato", "Softy" czy "Skaut Kwaternaster". Dzisiaj parę słów o tym ostatnim.

"Skaut Kwaternaster" jest grą przygodową, w której gracz wciela się w postać nieustraszonego ratownika. Jego zadaniem jest uwolnienie pięknej drużyny więźniów (przez tragiczny zbieg okoliczności) w starym zarzewiu miastu czołgu. Aby tego dokonać musi umiejętnie wyszukować i wykorzystywać odnalezione przedmioty i... nie tracić nadziei.

Sytuacje i komentarze na które natkniesz się uczestnik gry są humorystyczne i nie pozwalają się nudzić.

Jednak aby przygoda zakończyła się sukcesem, wymagana jest spora dora spozostępowości, sprytu i wytrzymałości. Program w całości obsługiwany jest przy pomocy myszy, jednak większość opcji dostępna jest również z klawiatury. Ułatwia to znacznie korzystanie z nich i przyspiesza całą akcję.

Aby wykonać jakąkolwiek czynność, należy wskazać właściwą opcję przy pomocy kursora i wcisnąć lewy przycisk myszy. Często program podpowiada właściwe zachowanie podświetlając jedną z ikon akcji na liście dołnej. W przypadku zaistnienia takiej sytuacji wystarczy nacisnąć prawy klawisz myszy, aby wyko-

nać tę czynność, bez konieczności powtórzenia jej podświetlenia.

Ekran monitora zawiera kilka plansz, dzięki którym można sterować bohaterem gry. Podstawowa zawiera pole, po którym porusza się "Skaut Kwaternaster". Na specjalnej liście informacyjnej pokazują się komunikaty o wskazanych przedmiotach, miejscu pobytu bohatera itp. Całość uzupełniają szereg akcji umożliwiających działanie. Pola pokazujące zawartość "kieszeni" (znajdują się tam przedmioty zebrane podczas poszukiwań) oraz panel kontroli pozwalający ustawiać parametry gry, zapis i odczyt stanu akcji oraz wgląd do mapy terenu. Dzięki mapie można jednym kliknięciem znaleźć się w odpowiednim miejscu.

Rzeszowski Laboratorium Komputerowe AVALON przygotowało animacje bardzo staran-

nie, także przypominają one telewizyjną "kreskówkę".

Program pracuje pod DOS-em. Jego instalacja na twardego dysku przebiega szybko i bez problemu. Gra rozprowadzana jest na dwóch dyskietkach 3.5-calowych HD i zajmuje po rozpakowaniu tylko 2,5 MB powierzchni twardego dysku.

Do uruchomienia wymagany jest komputer klasy IBM PC (istnieje również jego wersja na Amigę) z procesorem 386 lub lepszym, 4 MB pamięci RAM, kartą graficzną VGA, twardym dyskiem. Gra wzbogacona jest muzyką i efektami dźwiękowymi. Wymaga jednak do tego karty Sound Blaster, Gravis Ultra Sound lub z nimi kompatybilnych.

Program jest przykładem trochę nietypowego potraktowania rozrywki przy komputerze. Jednak pomimo niezbyt skomplikowanej akcji - może się podobać.

JET Computers

NAJWYŻSZEJ KLASY KOMPUTERY PC
W DOWOLNEJ KONFIGURACJI
2 LATA GWARANCJI
NAJNIŻSZE CENY
DLA STUDENTÓW ZNIŻKA
RATY

Zapraszamy w godz. 10.00-18.00
soboty: 10.00-15.00
80-371 GDAŃSK ul. Jagiellońska 8 tel/fax: (058) 53 64 62

ZESTAWY KOMPUTEROWE:

- WŁASNEJ PRODUKCJI,
- ADAX, COMPAQ
- KASY FISKALNE**
- WYPOSAŻENIE DODATKOWE:**
- DRUKARKI, MONITORY,
- SKANERY, CD ROMY,
- MYSZY, JOYSTICKI, TRACKBALL'E
- URZĄDZENIA DO ARCHIWIZACJI DANYCH
- DODATKOWE KARTY:**
- GRAFICZNE, TV, DŹWIĘKOWE, MODEMOWE,
- PAMIĘCI, SIECIOWE
- DODATKOWE TWARDE DYSKI**
- PROCESORY, PŁYTY GŁÓWNE**
- KLAWIATURY, OBUWY**
- SIECI KOMPUTEROWE:**
- OD PROJEKTU DO REALIZACJI
- AKCESORIA SIECIOWE:**
- ZASILACZE AWARYJNE
- KONCENTRATORY, REPEATORY
- HUBY, WTYKI, KABLE
- OPROGRAMOWANIE**
- SERWIS:**
- GWARANCYJNY I POGWARANCYJNY

zapraszamy od poniedziałku do piątku w godz. 10.00-18.00
a w soboty od 10.00-14.00

Info

RATY
LEASING

Gdańsk Zabianka
ul. Subisława 28
Tel. (058) 578214, Fax. (058) 576468
Tel. kom. 090505975

ADAX
PERSONAL COMPUTER

* Processor Intel Pentium	
* Płyta główna Tricon HX ATX, 256c, PNP	
* CTRL multi HD zintegrowany	
* Karta graficzna 1MB BIT (Bravo MX 2MB)	
* napęd dyskieta 3.5" 60k/2sec na HD	
* 10MB EDO, CD ROM 8x	
* Obudowa Midi Tower ATX	
* Klawiatura 104 (WIN 95), mysz	
* Windows 95 -paket INTERNET	

ATX BRAVO MX...	SUPER NOWOŚĆ !!!
Pentium 166MMX, HD 1.28GB	5370zł
Pentium 200MMX, HD 2GB	6690zł

ATX DELTA ...	CENY Z VAT'EM
Pentium 120	2770zł
Pentium 133	3080zł
Pentium 150	3130zł
Pentium 166	3880zł
Pentium 200	4670zł

Zdobądź nowe przestrzenie
z technologią MMX™

Na szczeblach centralnych i gminnych wciąż trwają poszukiwania nowych, "słusznych" rocznic i okazji do świętowania, przemówień i zasiadania za prezydialnymi stołami. (Myślę, że też do "wziątek" za niesłuchanie ważne prelekcje).

Rocznicowy obłęd

Ostatnio wicedyrektor Centralnego Muzeum Morskiego w Gdańsku, Roman Klim, zarządzający także Muzeum Wisły w Tczewie, podsunął miejscowemu władzom szatański pomysł uroczystych obchodów 190 rocznicy rękopisowego wywołania tego miasta przez wojska napoleońskie, w których skład wchodził legion Dąbrowskiego. Władze Tczewa w dobrej wierze kupiły ten pomysł, a nawet zgodziły się mu patronować.

Szkoda, że przedtem nikt z rąców, a zwłaszcza ich doradców, nie sięgnął do bardziej szczegółowego podręcznika historii, gdyż dzięki temu, być może, nie doszłoby do kompromitacji (szczególnie wobec rodowitych tczewian), jakim niewątpliwie było uznanie za "wywołanie" - krawatego zdobycia tego miasta, połączonego z mordami i gwałtami na jego mieszkańcach.

Zachowało się sporo źródeł his-

torycznych, które jasno mówią, że wojska napoleońskie i spora część legionistów polskich zachowały się wobec tubylczej ludności nie lepiej, niż w roku 1945 Armia Czerwona i polskie służby bezpieczeństwa wobec polskich gdańszczan, Kaszubów czy Mazurów. Dobrze wiadomo, dlaczego w PRL zakłamyano tę prawdę historyczną. Czemu jednak mamy dziś powtarzać tę obłudę i godzić się na fałszowanie kolejnych faktów historycznych? Czy zbrodnie popełnione pod Napoleonem są mniej "zbrodnicze", niż inne?

Oto szokujące w swej wymowie i w tym kontekście fragmenty pamiętników uczestnika tego "wywołania", podporucznika 4 pułku piechoty legii generała Dąbrowskiego - Antoniego Białkowskiego (zobacz: A. Białkowski, "Pamiętniki starego żołnierza 1805 - 1814", Warszawa 1903, str. 23 do 32):

"Udaliśmy się spiesznie pod Tczew. Był to dzień 23 lutego 1807 roku. Fortecę tę koniecznym w tym dniu cesarz postanowił wziąć szturmem, a to z następujących przyczyn. Przed dwoma tygodniami wszedł do tego miasta oddział naszej jazdy, a przez nieostrożność żołnierze posiadali z koni, nie zostawiając żadnej straży. Będąc ucześtawani, cokolwiek sobie podpiłi (zdemolowali szynk oraz pobili szynkarza i skrzywdzili jego rodzinę - przyp. KM), a wtedy mieszkańcy tameczni, pozabierawszy konie i broń, powiązali ich i odesłali do Gdańska.

Doszło do wiadomości cesarza, który rozkazał jenerałowi Dąbrowskiemu z jego dywizją i artylerią saską szturmem dobyć Tczewa, a mieszkańców dwugodzinnym rabunkiem ukarać. (...)

Po przybyciu naszym pod Tczew zastaliśmy w nim przeszło 3000 wojska regularnego, 6 sztuk armat i wszystkich obywateli z bronią na murach. Po opasaniu ze wszystkich stron miasta i uderzeniu z dział, tak że w kilku miejscach zapalono tak przedmieścia, jako i samo miasto (...), jenerał Dąbrowski z swoim synem, jenerałem Jasiem (takeśmy go nazwali), na czele 12 sztuk dział i 1 pułku piechoty uderzył od przedmieścia i traktu prowadzącego do Starogardu (...)

W tym momencie, załoga broń rzuciła, mieszkańcy zaś jeszcze się ciągle bronili. Saska artyleria, strzelając po murach, usiłowała wybić w nich wyłom, a nasza piechota strzelała do broniących się tak żołnierzy, jako też mieszkańców. (...)

Kiedy miasto zdobytym zostało, ogłoszono wojsku polecenie cesarza: rabunek godzinny jest dozwolony. Za uderzeniem apelu rozspaly się pułki po mieście. Ja, gdy wszedłem w ulicę prowadzącą do rynku, wstąpiłem do jednego domu, gdzie był handel korzenny. Zobaczyłem tam na stole rozposypywane rodzenki, pieniądze, a w drugim miejscu cukier zmieszany z pierzem. Będąc wówczas lubownikiem słodczy, skoro te spostrzegłem, zacząłem wybierać rodzenki, później farynę i sypałem w gębę.

Wtem wchodzi wollytzer z naszego pułku i opierając się na broni mówi do mnie: - Acha, i pan Antoni jest tu. W tym momencie wystrzelił ktoś z korytarza, a ugodzony kulą wollytzer upadł na wznak. Przestraszony tym wypadkiem wybiegam na ulicę, przechodzący żołnierze zapytują się mnie, kto tego żołnierza zabił. Ja im opowiadam i wskazałem korytarz, z którego strzelono. Przebiegliśmy takowy i spostrzegamy człowieka, któremu tylko ręce było widać, w których trzymał karabinek krótki i przybił ładunek. Na uczyniony krzyk wychyla się on zza pompy i strzela do nas, a wówczas żołnierze zakuli go bagnetem, dobijając go kolbami; z głowy czaszkę odbili, potem odwiekli i przerzucili przez sztachety. (Za to, że bronil własnego domu i rodziny! - przyp. KM).

Żołnierze udali się potem na górę, poszedłem i ja za nimi, weszliśmy do pokoju, który był ślicznie umeblowanym. Zaczęli szukać zdobyczy po różnych miejscach (...). Ucieszywszy się do woli, żołnierze zapagnęli wejść do trzeciego pokoju, który był zamknięty. Wiekami najstarszy uderzył z wierzchu zamek kolbą, że takowy od razu odleciał.

Gdy drzwi się otwarły, spostrzegłem leżącą w łóżku kobietę w starszym wieku, przy której klęczy młoda dziewczyna. Na widok takich wścasy krzyk wydały. Żołnierze odrywają dziewczynę od łóżka. A jeden z nich, odwiódłszy kurek u broni, wymierza do kobiety, mówiąc groźnym głosem: - Pieniądze!

Kobieta przestraszona odpowiada z płaczem: - Nie ma pieniędzy, panie! Schwyciwszy za piemat leżącej kobiety, zrzucił ją razem z pościelą na ziemię. Co za miły widok dla naszych wścasy! Dwa wory talarów ukazały się pod pościelą. Wszyscy chwytając za worki krzyknęli: - Zabić babę! (...)

Widząc to młoda dziewczyna wybiega za mną prosząc, abym nie odchodził. Uchwyciła mnie za mundur i tak za mną na ulicę wyszła. Spotykamy na ulicy kilku naszych żołnierzy z 2 pułku, który dopiero wszedł do miasta. Obstąpiono nas zaraz, w gnieniu oka dziewczynę odarli tak, że sukienkę, nie mogąc z niej zdjąć, bo się mnie trzymała, na niej rozdarli, i wzięli.

Skoro noc nastąpiła, postawiono warty przy bramach, aby nikogo do miasta nie wpuszczać. Ależ jakie było podziwienie, kiedy za nadejściem dnia znaleziono nowych trupów, znać tych, którzy będąc pijani po mieście się wścyczyli. (W języku zdobywców na całym świecie oznacza to: dalej gwałcił i rabowali - przyp. KM).

W tym celu rozpoczęto rewizję najściślejsze, wskutek których znaleziono w krypcie pod kościołem (i zabito - przyp. KM) 60 żołnierzy pruskich, nie mniej i mieszkańców ukrytych, a po ścisłym ich badaniu przekonano się, że miejscowy ksiądz do tej zbrodni należał (tzn. ukrywał broniących się przed gwałtami mieszkańców miasta! - przyp. KM). Ten dowiedziawszy się o wykryciu tego, uciekając się ratował (...)

Po 8 dniach pobytu pod Tczewem, przeprawiliśmy się przez Wisłę, udaliśmy się ku Gdańskowi".

Jak wiadomo, historia w pełni potwierdziła, iż uzasadniona była nieufność tczewian i wielu innych Polaków do wolnościowych obiecanek Napoleona, który po prostu traktował żołnierzy

polskich jak mięso armatnie, a na zdobytych przy ich pomocy terenach ani myślał tworzyć niezależne państwo polskie.

Krzysztof Myjkowski

Postęp cywilizacyjny i uwolnienie się od wszelkich tabu spowoduje, że człowiek ostatecznie utraci resztkę pierwotnych instynktów, zdolność do wspomaganie się na jawie podszeptami podświadomości i predyspozycje do prorokowania - oburzają się Francuzi. - Nam, Polakom, to przynajmniej na razie nie grozi - uważa elbląska oniromantka, Stefania Barcik.

- Przesypiamy trzecią część swojego życia. Towarzyszące nam sny stanowią istotną część naszej egzystencji, ale ciągle nie wiemy, czym faktycznie one są i co oznaczają. Sen zatem, choć jest dostojnie naszym drugim zyciem, pozostaje nadal jedną z najstarszych

mowskiego, wedle którego najważniejszym obowiązkiem człowieka jest pełna realizacja osobowości, "bycie sobą", tłumaczyć sny swoje i innych, znanych im osób, wzmorem Dąbrowskiej starali się zgłębić własną jaźń, zrozumieć co w człowieku jest "obszarem tajemnicy".

swoim pisarstwie.

Artyści, jak twierdzi, są w ogóle bodajże największą grupą klientów u polskich oniromantów, z których zaledwie kilku mieszka na północy kraju. Najwięcej działa ich w Krakowie i Warszawie. Ci z Wyrzeża jednak

I SEN NIE TEN?

zagadek świata - uważa pani Stefania Barcik, oniromantka z Elbląga.

Oniromantka zajmuje się tłumaczeniem snów właśnie.

- W wielu krajach świata, nawet tych najbogatszych - mówi - oniromanci pełnią nawet dyżury przy telefonach. My w Polsce zazwyczaj mamy niewielkie, ale stałe grupy klientów, przede wszystkim w różnych miejscowościach. Jeśli w poniedziałek zostaje w domu, to we wtorek jadę do Kwidzyna, w środę jestem w Sztumie, a w czwartek w Malborku. Nie muszę martwić się o godzinę, o nocleg. Nie co tydzień, rzecz jasna, ale raz na parę miesięcy. Kiedy dotrze do mnie wiadomość, że już na mnie czekają.

Najpiękniejsze, a zarazem najbardziej niezwykłe sny, zdaniem pani Stefani, mają ludzie oczyniali. Kiedy przed blisko dwudziestu laty, jako uczennica tłumaczącej sny babki, zaczęła poznawać senne marzenia innych, to dopiero zrozumiała, co to oznacza, że

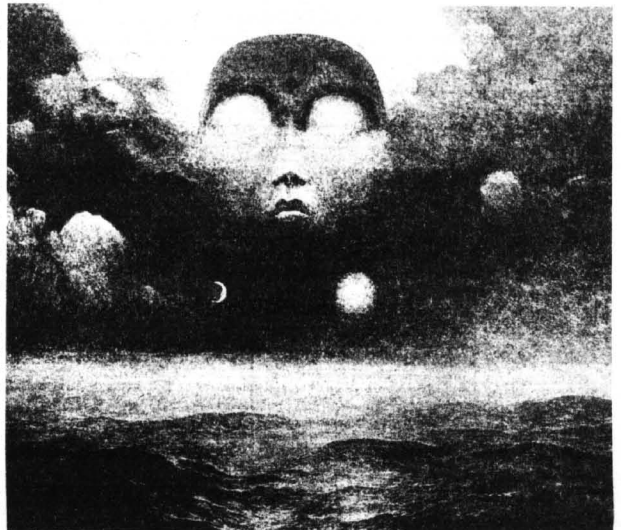
człowiek z wyobraźnią żyje kilka razy i to jednocześnie jakby w różnych punktach wszechświata.

- Bo gdybyśmy nie snili - powiada - to jak inaczej można by poznać na przykład księżyc w środku dnia, albo ziemię wypadającą ze swojej orbity? To wszystko możliwe jest tylko we śnie.

Najwspanialsze sny, z tych o których wie, miała z daniem pani Stefani - autorka "Nocy i dni", Maria Dąbrowska. Opisała je w swoim pamiętniku: "Miałam sen okropny, że był koniec świata - zanotowała Maria Dąbrowska w swoim dzienniku 24 sierpnia 1918 roku. - Byliśmy wszyscy w Sardinowie. Był biały dzień. Nagle zaczął się ukazywać księżyc rubinowy, księżyc o twarzy z "Konstelacji Witkiewicza. Księżyc ten stał obok słońca. Przechodziła przez niego wielka, łęczowomglawicowa obręcz. Nagle niebo zaczęło ciemnieć, a słońce uciekać w głąb nieba. Tak jest. Wyciągnęliśmy do niego ręce, a ono było coraz mniejsze, aż wreszcie w niedoścignionej dali świeciła jak mała, brylantowa gwiazdka. A ziemia - i my z nią - leciała, waliła się gdzieś w przestrzeń".

Zaskakująco podobne w treści sny miały gdańskie pisarki, Róża Ostrowska i Stanisława Fleszarowa - wspomina pani Barcik.

Obie spotkały się z nią, nie tylko z nią zresztą, aby próbować tłumaczyć przytoczone sny tych gdańskich majętków. Wraz z jeszcze innym gdańskim literatem, Zbigniewem Zakiewiczem studiowały filozofię Edwarda Abra-

Zdzisław Beksiński - grafika na podstawie opisu snów, jakie ponoć często miał gdański astronom Jan Heweliusz

"Działania snu - czytamy dalej w „Dzienniku” Marii Dąbrowskiej - jest podobne do działania muzyki i sztuki w ogóle. Dochodzą w nim zintelektualizowania rzeczy, których sobie nigdy na

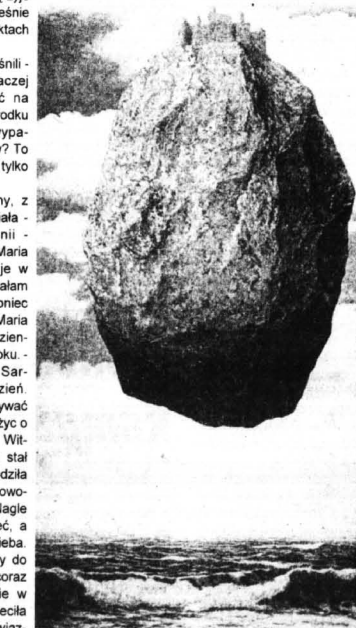
gospczą u siebie wiele sław z głębi kraju, ludzi znanych i podziwianych, którzy niechętnie zdradzają się, jak dużą rolę w ich życiu prywatnym i zawodowym spełniają wskazówki czerpane ze snów.

- Moda na oniryzm - twierdzi pani Janina - tak naprawdę, to trwa niezmiennie od czasów Freuda i Junga, kiedy to współcześni im symboliści i surrealiści, zafascynowani interpretacją snów i modną psychologią głębi, spiali z notami pod poduszką.

Zwłaszcza, że od czasów druku w roku 1900 Frenadowskiego dzieła "o marzeniu sennym", wiedza oniryczna poczyniła olbrzymie postępy.

Wiemy już nawet o czym sni... Koty. Hodowcy tych stworzeń pocują się zapewne rozczarowani: człowiek w kocich snach jest zupełnie nieważny. Koty śnią tylko o kotach, no i jeszcze o zwierzyńcu łownej, czyli o myszach i ptakach, ludzi w tych snach nie ma... Do takich konstatacji doszedł w każdym razie prof. Jouve, po przeprowadzeniu badań w swoim londyńskim laboratorium, wyposażonym w najnowsze cuda techniki.

Widzenia senne homo sapiens są na szczęście, bardzo urozmaicone. Poza tym sen nie jest zjawiskiem tak niepokojącym i tajemniczym, jak w czasach naszych pradziadków, którzy ze strachem kładli się do łóżka. Nauka uwolniona nas od wielu obaw, wprowadzając chociażby pojęcie symboli sennych. Nie rozwiła jednak wszystkich wątpliwości, nie odpowiadała zwłaszcza na pytanie nurtujące ludzkość od pradziejów: czym jest sen proroczy? Czy naprawdę istnieje? Jeśli zaś nie jest wytworem fantazji, to skąd się biorą jego prognostyczne właściwości, czemu lub komu mamy je zawiadzać?

Do podobnej treści snów przyznawali się słynni kompozytorzy, również Fryderyk Chopin. To dzieło Rene Magritte zatytułowane „Zamek w Pirenejach”

- Zaskakująco podobne w treści sny miały gdańskie pisarki, Róża Ostrowska i Stanisława Fleszarowa - wspomina pani Barcik.

Obie spotkały się z nią, nie tylko z nią zresztą, aby próbować tłumaczyć przytoczone sny tych gdańskich majętków. Wraz z jeszcze innym gdańskim literatem, Zbigniewem Zakiewiczem studiowały filozofię Edwarda Abra-

jawie uświadamiać nie można, chyba w chwili natchnienia miłością, przyrodą czy sztuką".

- Współcześni nasi literaci - mówi pani Janina o swoich najwyjściej cenionych klientach - starają się dys-tansować od zaurzeczania snem i dążą do zrozumienia zjawiska, odkrycia jego mechanizmu, aby wykorzystać to w

FELIETONY • FELIETONY • FELIETONY • FELIETONY • FELIETONY • FELIETONY • FELIETONY

Nieraz podróży, wzdzwoniony fatamorganą, idzie w stronę przeciwną niż oaza. Podobnie wiele błędów popełnianych przez polityków, którym nieopatrznie powierzono zajmowanie się gospodarką, wynika ze złudzeń.

Co prawda: większość fatamorgan w świecie ekonomii jest produkowanych świadomie przez mistrzów od Czerwonej Magii. Tu jednak zajmę się takim, któremu ulegają sami Mistrzowie. Jak wiadomo: wśród Laureatów Nobla z ekonomii są całkowite rozbieżności w ocenie sytuacji i metodach, które należy zastosować. Nie: to nie jest tak, że p. prof. Jan Kenneth Galbraith świadomie rzykuje Swą reputację sprzeciwiając się p. prof. Miltonowi Friedmanowi, by ludzi oszukać i namówić na socjalizm; nie. On w to wierzy!

W co?
Zacznijmy od znanego przykładu. Stolarz pożycza sto złotych. Za te pieniądze zamawia reparację zamka u drzwi. Ślusarz, zarobivszy pieniądze, prosi stolarza o renowację stołu. Stolarz inkasuje stówkę - i oddaje pożyczkę. Sytuacja finansowa obydwu jest taka sama, jak przedtem - jednak w drzwiach stolarza działa zamek, a u ślusarza w jadalni lśni stół...

Jak widać: pieniądź jest tylko sposobem rozliczania ludzkiej pracy. Ślusarz i stolarz mogliby umówić się na wzajemne świadczenie usług - bez pieniędzy; byłoby to jednak bardzo kłopotliwe. Sam pieniądź nie znaczy nic: gdy spłacił wszystkie pieniądze w Polsce lub, przeciwnie: dodukować drugie tyle - to bogactwo kraju by się nie zmieniło (jeśli pominać koszt druku banknotów...)

Powiedzmy teraz: że dwóch stolarzy robi stół dla dwóch ślusarzy - a ci robią im zamki. W obiegu jest 200 zł - albo 100; mogą to zrobić parami w różnych dniach... Może też Blattman zapłacić Zuhalterowi, ten Tischmanowi, ten Yalemnowi, a Yalemn Blattmanowi... Różnie być może...

Powiedzmy jednak, że Tischman pracuje tak dobrze i szybko, że zrobi stół i dla Zuhaltera, i dla Yalemnana. Innymi słowy: Tischman ma

Janusz Korwin - Mikke:

Złudzenie

teraz 200 zł - z czego 100 zapłacił Zuhalterowi - a Yalemn nie ma z czego spłacić pożyczki, zaś Blattman został bezrobotnym...

Zaraz, zaraz! Tischman, mając 200 zł, wyda dwa razy tyle. Np. dodatkowe 100 zł na lekcje tańca dla córki. Biedujący dotąd Tanzerman za te dodatkowe 100 zł zamówi stół u Blattmana, Blattman zreperuje zamek u Yalemnana - i ten spłaci pożyczkę.

Zauważmy, że w wyniku tego, że Tischman "wyrzucił" z zajęcia Blattmana, nie tylko bezrobocie nie wzrosło - lecz przeciwnie: znalazł zajęcie Tanzerman! Wystąpiło to samo zjawisko, co w pierwszym przykładzie: Tanzerman ma dodatkowy stół - a córka Tischmana umie tańczyć. Czyli: społeczeństwo ma się lepiej!

Zauważmy, że gdyby Tischman był sprawni i szybki, że zadowoliby się 50 złotymi za usługę - to zatrudniłby Tanzermana. Jednak wówczas po 50 zł pozostałoby Zuhalterowi i Yalemnowi - i oni mogliby syna i córkę posłać na lekcje tańca!

Innymi słowy: w miarę wzrostu wydajności pracy bezrobocie nie rośnie, lecz maleje. Tkacze z Lyonu wierzący, że po wprowadzeniu czołen tkackich Francja będzie zalana bezrobotnymi - byli ekonomicznymi kretykami (co pokazala historia - bo było to przed Adamem Smithem). Bezrobocie maleje - pod warunkiem, że nie zostanie przerwany obieg pieniądza.

Pamiętajmy więc o ofiarom trudzie Bankierów, którzy każdą złotówkę natychmiast puszczają w obieg, by się nie marnowała, by pracowała i w pracy odczuwalność.

Niedawno jechałem z Krakowa ze znanym działaczem "S"; powiedział mi, że dyrekcja jednej z hut powiedziała związkowcom, że owszem: może im podnieść płacę z 1500 zł na 3000 - ale pod warunkiem zwolnienia połowy załogi (coś 5 tys. osób) - która bierze niepotrzebne pieniądze.

Związkowcy, oczywiście, odrzucili tę ofertę. No, jakże: wyrzucił na bruk kolegowo zwiększając bezrobocie? To się nie godzi, to niespołeczne...

No tak; jednak drugie 5000 hutników miałyby po dodatkowych 1500 zł. Mogliby więc - jeśli już są facy koleżeńscy - zatrudnić za te zwolnionych kolegowo np. przy kopaniu swoich działek pracowniczych! Finansowo - to samo, a przynajmniej działki będą skopane jak trzeba - a nie na chybkę, w czasie wolnym od pracy!

Ale, powie socjalista: skąd pewność, że oni zechcą ich zatrudnić? A czy lamci znają się na kopaniu działek??! Nie, to nie takie proste... Oczywiście, że nie takie proste!

I o to chodzi!
Jeśli hutnik zatrudni za te 15 milionów np. złotnika (obracając), ten mistrza tańca, ten stolarza, a dopiero stolarz zamówi blacharkę u byłego hutnika - to będzie jeszcze lepiej! Ludzie będą jeszcze bogatsi.

A czy jest pewność, że w końcu ten łańcuszek wymiany usług dojdzie do zwolnionego hutnika?

Nie: pewności nie ma. Wzrost przeciwnie: jeśli będzie on siedział w kątce i nie czytał ogłoszeń: "Potrzebujemy pracowników" - to na pewno do niego nie dojdzie!

Ponieważ jednak taki łańcuszek im szerszy, tym lepszy - tym mniejsze bezrobocie - przeto trzeba go do tego cytowania zmusić: wywołując z roboty i nie dając zasiłku dla bezrobotnych!

To właśnie byłoby "spotecznie sprawiedliwe" - i koleżeńskie (w stosunku do np. obecnych bezrobotnych!)

Ale działacze związków zawodowych zainteresowani są w tym, by bezrobotnych (byłe nie z ich zakładu!) było jak najwięcej - bo przekonani są, że trzymając ich poza fabrykami "chronią swoje miejsca pracy".

O tym samym przekonani są ekonomiści-socjaliści. Zapominając, że bezrobotni nie kupują, a więc niszczą miejsca pracy...
I to już wszystko...

O takiej sytuacji zwykło się mówić: "Przyładował jak gajowy Marucha w sosnę". Lepszego określenia nie znajduję, choć znam bardziej dosadne. Mówię, oczywiście, o słynnej wypowiedzi ministra Siemiatkowskiego dla Rzeczpospolitej.

Co go podkusiło? Jak im-puls, czy też jaka myślna nakazywała ministrowi - członkowi rządu, pierwszemu na tym stanowisku ministrowi, który koordynuje "cywilnie" i "wojskowo" jedną ręką - powiedzieć coś takiego? Przyznaję - nie mogę dojść do ładu.

Po pierwsze wykluczam jakąś przewrotną, makiaweliczną grę, której Siemiatkowski mógłby być graczem czy aktorem. Wykluczam też z punktu, a wypowiedzi wszystkich praktycznie szefów i kolegow politycznych ministra utwierdził mnie w intuicyjnej słuszności. Mimo wszystko zbyt dużo wiem, aby łatwo mnie było przekonać do fantazyjnych grek. Pozostaje w zasadzie zadumać się nad ludzką naturą, która potrafi patać takie figle i powodować tak zdumiewające zachowanie odpowiedzialnego ministra.

W imieniu własnym

Najlepsze kasztany...

Gdy skupimy jednak wolę i wyrwimy się z tej filozoficznej zadumy to przyjdzie nam na chłodno stwierdzić, co się właściwie stało? Na pozór nic takiego. Minister stwierdził rzecz tak oczywistą, jak na przykład to, że po nocy jest dzień, albo że woda wrze w stu stopniach, albo że powiedzmy "najlepsze kasztany są na placu Pigale" - żeby do konwencji szpiegowskiej nawiązać. Innymi słowy stwierdził rzecz oczywistą. Bo oczywiście jest, że wywiad podobnie jak armia, policja, straż leśna, dyplomacja, czy urzędy podatkowe to nic innego, jak narzędzia państwa realizujące politykę tego państwa. Oczywiście, każde z tych specjalistycznych narzędzi służy do czego innego i innych używa metod. Jak to narzędzia. Inna sprawa, czy czynią to dobrze czy źle, czy kompetentnie czy partaczą.

Nikt nie przeczy, że Rosja to państwo, podobnie jak Polska na przykład. Coż w tym dziwnego, że Rosja ma swoją politykę? Ma ją także na przykład Polska. Jakżeby nie inaczej jej swoimi narzędziami ją realizuje. Nie inaczej przecież Polska na przykład to czyni. A że tak się złożyło, że swoją politykę Rosja definiuje tak, że ma ona przewzięnie cele jak polityka Polski? Na miłość boską! Przecież to o Rosji interes Rosja dba, a nie o nasz. Itak jak dajemy sobie prawo decydowania, co jest naszym politycznym interesem, tak samo inne państwa - na przykład Rosja a - mają dokładnie takie samo prawo jak my decydować, co dla nich jest dobre a co nie.

Chcę powiedzieć, że wypowiedź ministra - nieodpowiedzialna na najdelikatniejszą sprawę ujmując. Nie dość tego - utrudnia realizację naszych politycznych celów na

arenie międzynarodowej. Na Zachodzie i Wschodzie, bo nigdzie nieodpowiedzialni nie są szanowani.

Zmieniliśmy zdanie, gdyby się okazało, że w zacisznych celach na Rakowieckiej odczytują już swoje akty oskarżenia o szpiegostwo, znamienici przedstawiciele czołowych partii politycznych - rządowych i opozycyjnych. Jednocześnie ambasador Rosji w Warszawie odbiera w MSZ notę utrzymaną w ostrym tonie, żądającą natychmiastowe opuszczenie Polski przez dyplomatów, których sfilimowano, pod-słuchano i przylapano "na gorącym uczynku" biadusiawania... Przepraszam, chciałem rzec szpiegowskiego instruowania swoich polskich podopiecznych. Jeśli tak jest to... czapkę zdejmuję zgłowy i nisko się kłaniam. Ale tak nie jest. Dlatego lepiej by było - jeśli już koniecznie minister od lanych spraw musi coś mówić - powiedzieć, że... "najlepsze kasztany są na placu Pigale". To też dla każdego Polaka oczywiste.

Jacek Merkel

O moję polską

Tak sobie jeżdżę. Ostatnio do Kasparusa w sprawie głośnego strajku szkolnego 1906/07. Za Prusaków dzieci szkolne się tam zbuntowały i nie chciały nauczyć się "Niech będzie pochwalony Jezus Chrystus" po niemiecku mówić. I słusznie, jak w domu i na ulicy po polsku gadały. Ujmując temat nieco bliżej - strajk był głośny, bo nauczyciel się wkurzył i wziął na lekcje broń myślową. Nie wytrzymał nerwowo. Jak się skończyło? Dzieci ryk ze strachu i postanowili nie wysłać dzieci do szkoły. I słusznie - co to za lekcje, kiedy nauczyciel ze strzelby do ucznia mierzy. Potem Niemcy przysłał oddział w sile dwunastu żandarmerów, a potem żandarmeri zaprowadził pruski porządek, to znaczy znaleźli przewodników strajku i przewieźli ich do sądu w Starogardzie, gdzie ci ostatni dostali za polskość. Ale do tego jeszcze kiedyś wrócimy, bo temat interesujący. Mówimy o teraźniejszości. Jadę przez wiosny Jąblówko i co widzę? Reklama i napis:

TOURIS CENTER
JĄBLÓWKO
No, no - sobie pomysłiem. Lingwistycznie nawet nie wyjeżdżamy do Europy. Wpadamy do niej jak małpy. Bo powinno być: CENTRUM TURYSTYCZNE
JĄBLÓWKO.
W Skórczu jest knajpa "Pod Wieką". Na szczęście schowali uliczną reklamę, na której jak widać są:
OBIADY
MITTAG
Będzie sezon - wyciągną. Z powrotem na dokładkę przeczytałem nazwę pewnej firmy
TRADING COMPANY
Ładnie, ładnie... Coraz lepiej.
Zaczęłam o tym strajku w Kasparusie, bo w styczniu cichutko minęła jego 90. rocznica. Ciekawe, po co ci prości ludzie - rodzice dzieci - tak się męczą.
Major

Owy wspaniali męczycieli w swych mknących maszynach! Wasze dni za samochodowym kółkiem są już policzone. Jest ktoś, kto przejmie stery z waszych rąk niepowychnych i poprowadzi pojazdy z reflekssem i precyzją niedościgną dla wszystkich niedoskonale myślących. Samochód, ten cud techniki XX wieku, przetrasta już wasze możliwości i oddawanie go na pastwę zakompleksionych, zestrosowanych, a nader często skacowanych osobników jest rzeczą wysoce nieodpowiedzialną - o czym przekonują kroniki wypadków drogowych.

Tym kimś, kto zmierza was wysadzić z miejsca za kierownicą jest, oczywiście, komputer. Robi to powoli i stopniowo, wkradając się w wasze faski jako pomocnik i doradca, ale koniec jest łatwy do przewidzenia; wasze przejażdżki niebawem odbywać będą wyłącznie na tylnym siedzeniu - co wyjdzie wam tylko na zdrowie. Zaczęło się niewinnie: pojawiły się tu i ówdzie "pokładowe" mikrokomputery, kontrolujące ciśnienie oleju, skład mieszanki, ciśnienia w kołach, czy przyrzecność kół do podłoża, ale jeszcze nie zdążyły się upowszechnić, kiedy pokazały się następane: przemawiające ludzkim głosem, udzielające informacji lub - o zgrozo! - wydające polecenia.

To nie jest żadna science fiction. Po ulicach i szosach kilku przynajmniej krajów świata krążą już samochody wskazujące swym kierowcom najlepszą drogę, a najbardziej liczący się producenci aut lamia sobie głowy nad stworzeniem pojazdów jeszcze bardziej samodzielnych. Volkswagen, Mercedes, Renault - o Japończykach nawet nie wspominając - przygotowują systemy, pozwalające kierowcą samochodami, bez spoglądania na mapę, a nawet bez potrzeby odczytywania nazw ulic i numerów domów.

Po Parzytu jeździ już, na przykład Volkswagen wyposażony w mikrokomputer. Kierowca, wsiadając, wystukuje na klawiaturze parametry miejsca, w których się znajduje i tego, do którego zamierza

Wierzyć na słowo

Mandat zapłaci komputer

się udać, a samochód mówi mu: "jeźdź prosto", "skręć w drugą przeciwnie w prawo", "skręć w lewo"; itd., aż do skutku.

Otóż komputer wyposażony jest w pamięć w postaci... "compact disc". Tak, identycznego jak ten, na który nagrywa się muzykę czy obraz. O ile jednak na maleńkiej płytce można zmieścić zaledwie kilkudziesięciu minutowy film czy godzinę muzyki, o tyle zakodować na niej można wręcz fantastyczną ilość informacji prostszych - takich jak liczby czy teksty drukowane. Taki jednostronny "compact disc" pomieści może 150 000 stron maszynopisu! Stanowi to odpowiednik całkiem pokatnej biblioteczki.

Zresztą może to być jakakolwiek inna, byle odpowiednio zakodowana informacja. Na płytce można, na przykład, "zapisać" z powodzeniem szczegółowy plan miasta, a nawet mapę komunikacyjną całego kraju. Z pominięciem mniejszych szczegółów można tam nawet pomieścić... cały kontynent.

Komputer, posiłkując się busolą i licznikiem kilometrów, jest w stanie określić precyzyjnie miejsce postój pojazdu. Gdy wskaże się mu cel podróży, wybierze najkrótszą prowadzącą do niego drogę. W razie nieprzewidzianej przeszkody, bądź zmiany kierownicy, wybierze inną trasę, bądź naprowadzi na właściwy zślak.

Takie są właśnie możliwości, opracowane przez Philipsa, systemu "Carin". W niedalekiej przyszłości będą one jeszcze większe.

Barbara Lemkowska

Turystyczne ładowanie...

cd. ze str. 5

Te i wiele innych spraw trzeba ludziom wyraźnie przedstawiać. No i poziom usług. To nie może być sierniczość minionych lat. Wasny styl, odwoływanie się do tradycji - tak, ale estetyka i higiena, tudzież sprawność organizacyjna, muszą być stale podkręcane, bo odstawiają.

- Wróćmy do informacji turystycznej. Ona nie może się przecież zatrzymać na poziomie Gdańska czy Warszawy, musi wyjść poza granice kraju...

- I wychodzi. Po przez dziennikarzy, którzy o nas piszą, prezentacje na międzynarodowych targach turystycznych, materiały przekazywane do polskich Ośrodków Informacji Turystycznej, rozlokowanych w kilku krajach Europy. Ale stoimy u progu prawdziwej rewolucji informacyjnej.

- Mianowicie?
- Zamierzamy wejść z bazą usług turystycznych do Internetu. Powinno to nastąpić już w ciągu trzech najbliższych miesięcy. Jest przygotowany program INFOTUR-4.

- Co przysłówowe Kartuzy będą z tego miały?

- Świat się dowie (jeśli nie wie), że Kartuzy istnieją, jakie mają walory turystyczne, co proponują gościom i za jaką cenę.

- Sam "Infotur" treści się nie wypiełni...

- Oczywiście. Trzeba będzie zebrać odpowiednie materiały. I to znowu zadanie dla gmin.

- Kto będzie sterował tym ładowaniem Internetu?

- Nasz Gdański Ośrodek Informacji Turystycznej ma być - jak już wcześniej wspominałem - koordynatorem wszelkich działań w tym zakresie. GOIT zajmie się też wprowadzeniem gotowych zestawów informacji do Internetu.

- Od razu wskazują wszyscy? Toż to będzie tłok?

- Nie wszyscy. Mamy określone możliwości "przerobowe". Więc najpierw wejda do Internetu najważniejsze ośrodki turystyczne: Gdańsk, Sopot, Gdynia. Potem kolejne, aż do ostatniej gminy, która ma turystyczne walory. Ale to prac na okrągło. Wprowadzone dane, muszą być bowiem systematycznie aktualizowane. Bo wiarygodność informacji to sprawa podstawowa. Więc po raz kolejny powiem - potrzebna jest bardzo ścisła współpraca z gminami, pełne zrozumienie dla turystyki i jej informacji.

- Zyskamy więc ogromne okno na świat!

- Tak i powinniśmy je odpowiednio wykorzystać dla przyciągnięcia gości z całego świata. Ale chciałbym też powiedzieć, że nie powinno nam to okno nie zauważać prawdy oczywistej, a nie dla wszystkich zrozumiałej, nie wolno lekceważyć turysty krajowego. Co już się zdarza. On był, jest i będzie zawsze najważniejszym, statystycznie najliczniejszym gościem. Kto tego nie rozumie, może przegrać. Warto o tym pamiętać, gdy będą rozmowy z krajowymi przedstawicielami biur podróży na nadchodzących Gdańskich Targach Turystycznych.

Mrozy siarczyste już chyba za nami, ludzie coraz chętniej i na coraz dłużej wychodzą z domów, co cieszy także... złodziei.

Pprzedwiośnie - jak twierdzi prezes agencji ochrony mienia Jarosław Kościuszko - jest zażywał początkiem sezonu włamań. Tym skuteczniejszych, że przypada na okres po swego rodzaju zimowym upłasku czujności nie tylko potencjalnych ofiar, ale nawet policji. Wiadomo nawet oszałamiał zbliżając się wiosną starym wróblem łatwiej przeoczyć skradającego się kota.

Właściciel każdego, choćby tylko przyzwyczajonego do mieszkania, domu czy mieszkania, jeśli nie chce pewnego dnia zostać do cna ogołoconym powinien z wczasu rozpocząć z potencjalnymi złodziejami... grę pozorów.

- To nieprawda - uważa Ko-

na inwestycja jest obicie drzwi blachą stalową i zamontowanie bolców wchodzących w otwory w futrynie, uniemożliwiających podważenie łosem.

Coraz częściej instaluje się w mieszkaniach drzwi podwójne. To dobry pomysł, pod warunkiem, że odległość między nimi nie jest duża. W przeciwnym razie złodziej otwiera pierwsze drzwi, chwyta się za nimi i spokojnie, nie widziany przez nikogo, pracuje nad pokonaniem drugich.

Wybierając zamki, warto zamontować choć jeden, który także od środka otwiera się kluczem. To na wypadek, gdyby złodziej dostał się do mieszkania oknem, a łup, dla ułatwienia, chciał wynieść

wypoczywający, to idealny obiekt dla złodzieja. Jest obcy, nie zna okolicy, nikogo nie rozpozna jutro już go tu nie będzie.

Wiktymolodzy, teoretycy przestępstwa, twierdzą, że istnieją osoby, których nawet beztraska ciekawość i bezceremonialne zachowanie wręcz prowokują przestępcę. Zatem wobec osób obcych, przypadkowo spotykanych i poznanych wskazany jest dystans - radzi Jarosław Kościuszko.

Nierządno może się to nawet okazać wyjątkowo trudne, gdyż przestępcy często bywają sympatyczni. Podają nam pomocną dłoń, a druga w tym czasie zagłębiają w torebce, szczególnie gdy wiedzą, że jest tam czego

GRA POZORÓW

ciuszko - że zawsze przygotowanym do niej powinien być tylko właściciel luksusowej willi, powiemyżmy, na liczących w Trómieście luksusowych marynarskich osiedlach, o wiele mówiących, nieformalnych nazwach, jak "Donaldowo" z czasów gdy robiło się pieniądze na przywożonych do kraju gumach do zucia Donald (czy "Zegarkowo" (gdą krociowe zyski przynosił przemysł pierwszych zegarków elektronicznych). Na okradzenie narażone są również mieszkania w tak przeciętnych osiedlach domków pracowniczych, jak Dziaki Staszka w Tczewie, Wiosenna w Malborku czy podobnych w Rum, Redzie i Wejherowie. Tam szczególnie rzucają się w oczy domy bardziej dostojne, zwracające uwagę nową dachówką lub ocieplającą elewacją, a nawet światło domalowanym mikrofonu domofonem. Zjadają się tym świadczą o zasadności portfela lokatorów.

Rozpoczynając zatem ze złodziejem wspomnianą grę pozorów, należy przede wszystkim robić wrażenie, że mieszkanie w ogóle nie jest warte. Redzie i Wejherowie. Tam szczególnie rzucają się w oczy domy bardziej dostojne, zwracające uwagę nową dachówką lub ocieplającą elewacją, a nawet światło domalowanym mikrofonu domofonem. Zjadają się tym świadczą o zasadności portfela lokatorów.

Jednak nawet instalując tak wymyślne urządzenia, trzeba się liczyć z tym, że złodzieje zdolają je pokonać. Z tego powodu będzie lepiej, jeżeli usuniemy z mieszkania wartościowe rzeczy, które nie są przedmiotami codziennego użytku. Bizuterię, oryginały cennych obrazów, zbiory monet, znaczków, papiery wartościowe (warto mieć kopie!), można przechowywać w bankowych sejfach.

W przypadku jednak, kiedy coś cennego chcemy mieć w domu, warto zrobić zdjęcia tych przedmiotów, zaznaczyć je dyskretnie lub spisać ich numery (sprzet elektroniczny). Może się okazać, że pomożą policji odnaleźć skradziony majątek.

Coraz częściej bywamy w miejscach, gdzie zdaniem policji, koncentruje się świat przestępcy - na dworcach, w hotelach, nocnych lokalach, kasynach gr. Człowiek i urzędzie, człowiek

szukać. Uważajmy w bankach, podczas wymiany pieniędzy, w kasynach, przy odbiorze wygranej, czy ktoś nas pilnie nie obserwuje. Jeśli tak, lepiej, za drobną opłatą, zapewnić sobie ochronę.

Nasz wygląd to pierwszy sygnał dla przestępcy. Dobry samochód kosztowne wyposażenie, biżuteria, gotówka - to kusi. Oczywiście nie powinniśmy, z obawy przed kradzieżą, rezygnować z dobrego aparatu fotograficznego, kamery czy podobnych wynalazków. Czym innym jest jednak praktyczny ekwipunek, a czym innym gadzety, będące tylko dekoracją, obwiszczające "Jestem bogaty!"

Trudniej z pieniędzmi. To po prostu niemożliwe, by w naszym kraju ruszyć na wakacje bez gotówki. Możliwe jednak ograniczyć jej ilość. Oplacić jeszcze przed wyjazdem hotel, bilety, korzystać z książeczki czekowej, karty kredytowej (ostatnio wprowadzone) albo zwykłej książeczki oszczędnościowej a vista, z którą złodziej będzie miał pewien kłopot.

Gotówkę natomiast trzeba zabezpieczyć przed kradzieżą. Kompletując garderobę, warto zadbać, by miała ona wewnętrzny kieszeń zapinany na zamek lub guzik. Jarosław Kościuszko poleca także niewielkie torbki na mocny sznur, które da się nosić na szyi. Pieniądze warto podzielić na kilka części. Podręczna suma - gdzieś na wierzchu, reszta - dobrze schowana. Dobrze jest spisać ich numery i kartkę umieścić osobno. Gdyby zdarzyło się, że ktoś nas okradnie, znajomość numerów banknotów może pomóc w odzyskaniu gotówki. Z tego samego powodu warto i inne cenne rzeczy dyskretnie oznakować.

Właściciel w każdej sytuacji możemy zostać obrabowanymi. W Polsce notuje się przeważnie około 10 tysięcy kradzieży "dolinarskich" - z kieszeni, toreb, walizek. Złodzieje doszli do ogromnej wprawy. Pracują grupami, robią "sztuczny tłok", odwracają uwagę ofiar, bez

trudu sięgają do kieszeni, specjalnie przygotowaną zyletką precyzującą nawet grube skórzane torby.

Są sprawni, ale można utrudnić im zadanie. Przesztekamy zasady im mniej pakunków, tym łatwiej ich upilnować. Im cenniejsza rzecz, tym bliżej ciała. Wypchana portmonetka w damskiej torebce na długim pasku, to prezent dla złodzieja. Może nam zostać w ręce sam pasek. Dobrze, kiedy torby są zamknięte na klucz. Trudniej ukrąść całą walizkę, niż coś z walizki.

Warto pamiętać, że złodzieje z równą determinacją pracują "sposobem", co "na bezcelnego". Zdarza się, że w biały dzień, w tłumie ludzi, wyrwyją komuś torebkę lub teczkę i znikną w tłoku.

Bywa, że ze stoickim spokojem łuką szybę w zaparkowanym w ruchliwym miejscu samochodzie wyciągają ze środka coś cennego. A zatem pamiętajmy: Samochód to nie sejf! Jedząc, szczególnie wieczorem, w niebezpiecznej okolicy, warto zablokować drzwi od środka. Parkując auto, nie zostawiaj nic wartościowego na wierzchu. Drobne rzeczy, np. aparat fotograficzny, można wsunąć pod fotel. Większe trzeba upchnąć w bagażniku - czego nie widać, to nie kus! Gdy chcemy zostawić w aucie pieniądze lub dokumenty (np. idąc się kąpać), dobrze mieć na to skrętek, nawiel zamykaną na kłódkę, w komorze silnika. Wmierzając do samochodu złodziej rzadko interesuje się silnikiem.

I tak byle do lata. A na lato przypada sam... szczyt złodziejskiej aktywności, bo wiele mieszkań

na dłużej pozostawianych jest samym sobie, gdyż lokatorzy bawią na wakacjach.

Juz dziś zatem - uważa Kościuszko - warto przypomnieć podstawowe zasady przygotowania się do wakacyjnego "osierocenia" naszych domów. Trzeba... z wczasu zmilczył złodziejski wywiad (bo taki istnieje!) Wiadomo, na przykład, że członkowie złodziejskiego gangu pilnie obserwują otoczenie, szukając łatwego łupu. Jeśli w mieszkaniu przez kilka kolejnych wieczorów nie zapala się światło, jeśli okna są zamknięte w największym upału - znaczący wyjechał. Co zrobić? Poprosić znajomego, do którego mamy zaufanie, (najlepiej osobę nie mającą własnego mieszkania), żeby przeniósł się do nas na jakiś czas. Gdyby ktoś taki się nie znalazł, może zaprzyjaźniony sąsiad zgodzi się wziąć kluczek. Ale namawiać nie należy. Opięka nad cudzą własnością to duży kłopot i odpowiedzialność.

Kiedy mieszkanie zostaje bez opieki, można próbować ukryć ten fakt. Zaslonić na przykład otwory skrzynki na listy, by nie było widać, że gromadzi się w niej od dawna nie wybierana korespondencja. Istnieją także urządzenia, które drogą, które co parę godzin włączają światło w domu. Ten sam automat może także obsługiwać radio.

Najskuteczniejszymi sposobami zabezpieczenia są jednak sposoby całkowicie nowe, nietypowe, które podpowiedzia nam wyobraźnia oraz... znajomość faktów, o których powyżej. A zatem - do dzieła, wakacje już niedługo! J.S.

cd. ze str. 11

Współczesnym guru polskich oniromotów jest pani Wiktorina Dolińska:

- Bogowie stworzyli leki, by zwalczać choroby, wino, by usuwalo troski, sny zaś, by ukazywały drogę ślepcom, jeśli tylko potrafili oni uświadomić sobie to dobrodziejstwo - powołuje się na staroegipskie przysłowie podczas prelekcji w siedzibie Gdańskiego Towarzystwa Naukowego.

Zdaniem pani Wiktorii, aktualna wiedza na ten temat pozwala wyróżnić trzy kategorie wizerń oniromotów: chaotyczne, takie, w których można wyróżnić logicznie powiązane fragmenty, fantastyczne i symboliczne, przybierające postać sensownej zwartej całości. Te ostatnie wedle Wiktorii Dolińskiej, nawiedzają nas najrzadziej, ale są najcenniejsze. Samo określenie "marzenie sennie" traktuje jako z gruntu mylące: to właśnie w ciągu dnia nasze myślenie ma charakter "zyczeniowy", skrepuwaną konwencją, natomiast sen takich ograniczeń nie nakłada. I dlatego może nam wyjawić coś, co sami przed sobą staramy się ukryć: wstyd, przykrość, ból.

We śnie - twierdzi pani Wiktorina - nie myślimy tak, jak chcemy, ale tak, jak tego wymaga nasza aktualna sytuacja życiowa. Nasze nocne "drugie życie" podsuwa nam więc niekiedy cenne informacje, a nawet wskazówki, co należy robić, jak postępować w tym "pierwszym", dziennym. Rzecz w tym, by umieć odczytywać owe, często zaszyfrowane znaki i alegorie.

I zaraz dodaje: - Nie jest to wszakże łatwe, bo poza pewnymi podstawowymi symbolami sennymi - takimi jak woda, ogień, zwierzęta, roślinność, które mają znaczenie

I SEN NIE TEN?

uniwersalna, dla wszystkich jednakowe czy podobne, istnieją jeszcze symbole indywidualne.

Erich Fromm nazwałsen "zapomnianym językiem". Okazuje się jednak, że tłumaczenie tej pramowy bywa nader skomplikowane. Jeśli bowiem ma przynieść pożądany rezultat, musi uwzględniać zarówno sytuację człowieka, jego problemy, jak również typ osobowości i przynależności do określonego kręgu kulturowego.

Dlatego jednak niektórzy śnią dużo i ciekawie, a niektórzy prawie wcale? Czy faktycznie potwierdza się i dziś, że nocne fantazje właściwie są głównie ludzkom odczytanym, z wyobraźnią? Nie ulega wątpliwości - twierdzi Wiktorina Dolińska - że widzenia sennie są związane zarówno z pobudliwością i wrażliwością człowieka, jak również bogactwem jego osobowości i przeżyć, skalą wyobraźni. Dlatego tylko niektóre z nich, symboliczne lub prognostyczne uważa się dziś za pełnowartościowy akt myślenia twórczego. W efekcie powstały nawet szkoły dla artystów, którzy chcą się uzyć wypowiedzi przy udziale prawej półkuli mózgu, który łączy instynkt i podświadomość.

- Wiele jednak wskazuje na to - twierdzi z kolei światowy autorytet oniromancji, pani Yannick Ripa - że w porównaniu z naszymi dziadkami mamy już o wiele mniej senów porozych,

a także symbolicznych i kreatywnych - też przecież wybiegających w przyszłość. Śnmy dość ubogo, budzimy się często z takim uczuciem, jakby w naszym druciu życia nie działo się nic godnego zapamiętania, refleksji, namysłu. Dlaczego tak się dzieje?

I odpowiada: - W snach dochodzą do głosu nie tylko nasza podświadomość, emocjonalizm, typ osobowości, życie wewnętrzne. W "drugim życiu" niczym w krzywym lustrze przegląda się rzeczywistość, w której żyjemy, kształt naszej cywilizacji. Dziś nasze sny niewiele różnią się od rzeczywistości: praca, dzieci, małżeństwo... Zaspimy spokojnie, bez obawy przed wizytą demona czy upiora. Bez poczucia winy śnimy o zdradach i morderstwach, bo uświadomiliśmy się od wszelkich tabu. Żyjemy w cywilizacji na wskros materialistycznej i dlatego również nasz oniromotny świat traci swój magiczny wymiar, ubożeje nasze życie duchowe, na ogół nie wierzymy w istnienie innych światów, innych wymiarów egzystencji. Poza pewnymi wyjątkami, nie ma już wśród nas ludzi zdolnych do "śnow wieszczych", pod osłoną noży wybiegających myślą w przyszłość. Tracimy szansę prorokowania.

- Być może i nas to wkrótce czeka - frasuje się pani Stefania Barcik z Ebląga.

- Ale póki co, to my tu, w Polsce, mamy jeszcze kolorowe sny i zdarzają się wciąż sny prorocze. Może więc, jak byliśmy ponoć sumieniem, tak teraz staniemy się wróżbami narodów? Ale kto nie słucha... M.B., S.G.

BUDOWNICTWO • WNIĘTRZA • OGRODY • BUDOWNICTWO

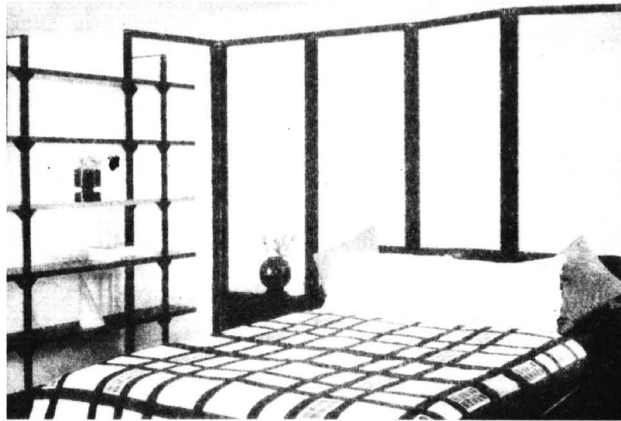
WRACAJĄ PARAWANY

W arunki mieszkaniowe powodują często, iż jeden pokój, i to o skromnym zazwyczaj metrażu, pełni wiele funkcji. Staje się on na przemian jadalnią, sypialnią, miejscem do oglądania telewizji, zabaw dziecka i gabinetem, czy nawet warsztatem pracy. Poł biedy, jeśli te funkcje pokój przejmują kolejno i według ustalonego porządku, gorzej, jeśli musi je spełniać jednocześnie.

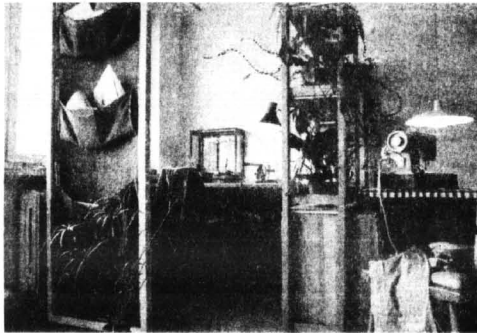
W tej sytuacji bardzo pomocny może okazać się parawan - sprzęt zapomniany, a przecież posiadający wiele zalet. Nie zajmuje on wiele miejsca, zatem łatwo go przechowywać. Dzięki niemu możemy dowolnie kształtować przestrzeń we wnętrzu mieszkalnym np. oddzielić od reszty pokoju biurko, łóżko czy telewizor i fotele. Parawanem wydzielamy też miejsce do zabawy dla dziecka. Krótko mówiąc - człowiek ukryty za parawanem, dorosły czy całkiem mały, uzyskuje namiastkę swego terytorium, a zatem poczucie prywatności.

Tradycyjny parawan to tylko przegroda. Może on spełniać także dodatkowe funkcje. Przez zamocowanie na nim wiszących półeczek zaczepów, kieszeni, w których znajdują miejsce np. zabawki, akcesoria do majsterkowania czy szycia, artykuły papiernicze, czy nawet garderoba i obuwie. Każdy segment może służyć innym celom, liczbę zaś segmentów zwiększymy w miarę potrzeb. Wmontowanie w jedną część ruchomej żaluzji stworzy rodzaj drzwi, niezwykle użytecznych.

Kiedy parawan nie jest po-
Parawan w pokoju oddziela dwa różne miejsca pracy

Dwie sypialnie, w których wydzielono za pomocą parawanu część "łóżkową". W obu parawan decyduje o stylu - w jednej "japońskim", w drugim "romantycznym"

trzebny - po złożeniu stawiamy go w kącie lub zawieszamy na haku wbitym w ścianę. Wałory parawanu nie ograniczają się do funkcji czysto użytkowych, może stanowić śmiały akcent plastyczny w mieszkaniu. To jakby dodatkowa powierzchnia do zagospodarowania. Dziś na całym świecie wraca moda na parawany. Zapewne dotrze ona i do nas. Warto zatem już teraz wiedzieć, że parawan ma historię raczej

krótką w porównaniu z innymi meblami. Jest wynalazkiem wieku XVI. Jego pierwotną funkcją było chronienie przed przeciągami ludzi przebywających w dużych salach oraz księży odprawiających nabożeństwa w kościołach.

W ciągu następnego wieku sprzęt ten upowszechnił się w domach, zwłaszcza w sypial-

niach. Jego formy i rozmiary były przeróżne - od zupełnie małych do bardzo dużych. Te największe nosiły nazwę - "hiszpańskiej ściany", gdyż powszechnie używano ich w pałacach hiszpańskich. Te największe nosiły nazwę "hiszpańskiej ściany", gdyż powszechnie używano ich w pałacach hiszpańskich.

cd. na str. 15

PRZEDSIĘBIORSTWO ZAOPATRZENIOWE

HURTOWNIA KABLI I OSPRZĘTU ELEKTROTECHNICZNEGO
83-110 TCZEW-GÓRKI
ul. 30 STYCZNIA 33
tel. (069) 132-27-65, tel./fax 132-27-73

OFERUJEMY:

KABLE, PRZEWODY, DRUTY NAWOJOWE
APARATURĘ I OSPRZĘT elektrotechniczny
OPRAWY OŚWIETLENIOWE I ŹRÓDŁA ŚWIATŁA

W CENACH FABRYCZNYCH

UWAGA!! PROMOCJA!!
TANIEJ NIŻ ZWYKLE WYŁĄCZNIKI „S”
ORAZ PRZEWODY INSTALACYJNE.

SZCZEGÓŁY W SIEDZIBIE
PRZEDSTAWICIELSTWA FIRMY
ZAPRASZAMY

PON.-PIĄTEK 8.00-16.00, SOBOTY 8.00-13.00

APARATURA KONTROLNO-POMIAROWA AUTOMATYKA PRZEMYSŁOWA PRODUKCJI POLSKIEJ

ATTA-TECH s.c.

manometry
- K.F.M. Wrocławek
termometry
- K.F.M. Wrocławek
zawory regulacyjne
- POLNA Przemysł
rejestratory
- KFAP, LUMEL
przetworniki
- KFAP, Falenica
wodomierze
- METRON, POWOGAZ
ciepłomierze
- METRON, POWOGAZ

przełączniki, styczniki

relpol s.a.

złącza, listwy
- POKÓJ Łódź
końcówki kablowe
- Olsztyn
oznaczniki
- POKÓJ Łódź
lampki, przyciski
- PROMET Sosnowiec
przełączniki
- PROMET Sosnowiec

ZADZWOŃ, PRZYJEDŹ, ZOBACZ, KUP

SOPOT, ul. 3 Maja 6A (od podwórka)
tel./fax (058) 51-54-32,
tel. (058) 50-38-41

GRZEJNIKI centralnego ogrzewania

convector

- wodne
(system ogrzewania z kotłem gazowym, olejowym lub elektrycznym)
- elektryczne
(system ogrzewania o najniższych kosztach inwestycyjnym - bez rur, kotła)
- wodno-elektryczne

(najlepsze w okresach przejściowych - późna jesień, wczesna wiosna gdy nie ma konieczności uruchamiania całego systemu c.o.)

W stałej ofercie również pozostałe elementy c.o. m.in. rury SAHNA, zawory DANFOSS, HERZ, kotły BERETTA, VAILLANT

Zapewniamy bezpłatne doradztwo, oraz kompleksowy montaż instalacji grzewczej.
ORYGINALNY CONVECTOR - tylko ze Złota Stulecia

Filia handlowa:
GDYNIA-ORLOWO ul. Inżynierska 111, tel. 058 24-81-44, fax 57-85-52

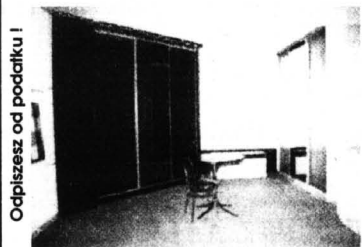
Dystrybutorzy: Bydów KLK ul. Wolności 41 tel. 34 84, Gdańsk GRALANTA ul. Sadowa 8 tel. 31 51 13, SIMONETTI ul. Koszubińska 8 tel. 41 01 33, Polchowo SKWIERCZ-INSTAL ul. Św. Agaty 32 tel. 72 20 88, Rostk EDO-COMPLEX ul. Topolowa 2 tel. 78 31 78, Słupsk SKŁAD LUX ul. Strzelecka 17a tel. 43 30 27, GAZ-KOMFORT ul. Bart. Chłopskiego 9 tel. 44 41 44, Władysławowo INSTALCO ul. Rolny Wiatrow 27 tel. 74 09 15.

INDECO®

FUNKCJONALNA I NOWOCZESNA
ZABUDOWA WNIĘTRZ

KANADYJSKIE DRZWI SUWANE

5 lat gwarancji!

AUTORYZOWANY PRZEDSTAWICIEL INDECO®
Zygmunt Halicki, Starogard Gd.
090/505286

EKSPOZYCJE STAŁE

Starogard Gd.
MEBLE-HALICKI
ul. Lubichowska 7
tel. (069) 162-29-02
162-81-27

TCZEW, DH „RETMAN”
i piętro
(090) 50-90-36
(069) 31-29-40 wew. 43

HURTOWNIA KABLI I PRZEWODÓW

BYCHGWG

Kwidzyn, ul. Toruńska 36, tel./fax (055) 79-21-67
Toruń, tel./fax (056) 388 74
Bydgoszcz, tel./fax (052) 45-30-50

- KABLE NISKIEGO I ŚREDNIEGO NAPIĘCIA: tradycyjne i usieciowane
- PRZEWODY
- OSPRZĘT ELEKTRO-INSTALACYJNY
- BEDNARKA, DRUT OCYNIK.
- PODŁOGOWE KABLE GRZEWCZE
- OPRAWY OŚWIETLENIOWE

Przedstawiciel największych producentów krajowych i zagranicznych

UWAGA!
CENY PRODUCENTÓW

GLAZURA - TERAKOTA

Jasienica

glazura 26,16 zł/m² - 27,89 zł/m² z VAT
terakota 20x20 - 25,57 - 26,74 zł/m² z VAT
terakota 33x33 - 28,48 - 29,64 zł/m² z VAT

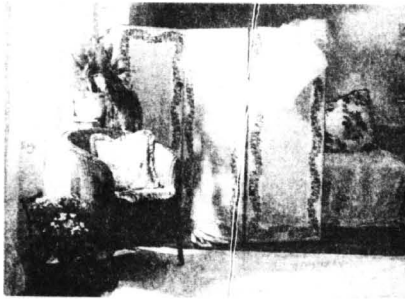
POLECAMY RÓWNIEŻ TERAKOTĘ MROZOODPORNA I PŁYTĘ ELEWACYJNĄ PRODUKCJI CZESKIEJ PŁYTY GIPSOWE - RIGIPSI

GDĄSK - OLIWA, ul. Droszyskiego 13, tel. 52-00-71-6 wew. 2349
GDYNIA, ul. Pucka 28, tel. 23-35-21 wew. 51
ELBLĄG, ul. Warszawska 66, tel. 32-84-11
GDĄSK, ul. Jedności Robotniczej 3, tel. 39-03-33 wew. 33

UPUSTY CENOWE PRZY ZAKUPIE

GLAZURY I TERAKOTY
20 m² - 0,5 zł/m²
40 m² - 1,0 zł/m²
60 m² - 1,5 zł/m²
80 m² - 2,0 zł/m²

WRACAJĄ PARAWANY

Parawan osłania fotel do czytania

cd. ze str. 14

Bywały parawany skromne i bardzo kosztowne, wypełniane wspaniałymi kobiercami, malowane przez wielkich artystów - Watteau czy Bouchera - można je obecnie podziwiać w muzeach. Modę na chińskie parawany zapoczątkował ofiarowany Ludwikowi XIV przez króla Syjamu drogiocenny parawan z laki. Prostsze - wypełniano aksamiem, brokatem, jedwabiem, słonączy pokrywanym malowidłami drewnem.

Z czasem sprzęt ten rozpowszechnił się ogromnie i stał się czymś najwykleszszym. Właśnie na początku XX wieku można go było znaleźć w każdym domu w charakterze sprzętu często użytkowego. Najczęściej wydziałal na miejsce (to mycia się w kuchni. A.R.

GDY WŁASNE, ALE CIASNE

Szafa ubraniowa pod łóżkiem, w sąsiedztwie drzwi. Jest bardzo głęboka i dzięki temu pakowna. Przeznaczona została na garderobę młodzieżową typu - bluzy, bluzki, swetry, spodnie, ale zlikwidowanie jednej tylko z dużych półek umożliwi przechowywanie w niej także dłuższych ubrań. Na sznurach zawieszono drewniane półki i trzy wielkie kuwety fotograficzne, w których można z powodzeniem przechowywać także obuwie

Największym bodajce powodzeniem w różnego rodzaju poradnikach cieszą się wskazówki, jak najwygodniej urządzić się w ciasnym mieszkaniu, a także - we własnym przekonaniu i faktycznie - posiada większość mieszkańców, naszych miast i osiedli.

Tak naprawdę nie ma na to skuteczniejszej rady nad tę, aby

luźno na całej powierzchni już przez to wywołują wrazenie ciasnoty i aby tego uniknąć warto zadbać o zachowanie choćby skrawka wolnego miejsca, choćby pustej ściany. Od razu uzyskamy wrazenie luzu.

Decydując się na gruntowny remont, to przy okazji dokonać warto "otwierania" wnętrza zamiast jego dzielenia. Zawsze lepsze jest bowiem nawet jedno duże, niż dwa małe pomieszczenia. Z reguły da się wyrzucić ściankę działową pomiędzy kuchnią a sąsiednim pokojem. Powstanie z tego spony salon, jadalnia z "aneksem" kuchennym, który na pewno nie zgorszy niedzielnych gości.

Jeśli już musimy dzielić, to warto pokusić się o użycie zapomnianych już, a tak mobilnych parawanów, zamiast ścian działowych lub meblówścianek. Jeśli starcza odwagi, to w miejsce drzwi tradycyjnych (tam, gdzie w ogóle drzwi są konieczne) zamontujmy drzwi przesuwane, harmonijkowe lub rolety.

Zamiennym zasłony i firanki na rolety i żaluzje.

Możemy też zastosować lustro - w ten sposób dobudujemy pozorny dodatkowy pokój lub powiększymy łazienkę. Zwierciadła podważają także ilość światła, a pomieszczenia jaśniejsze wydają się większe niż ciemne.

Ponadto należy pamiętać, że w ciasnych pomieszczeniach meble powinny być, niestety, robione na miarę, aby na przykład nie zamarować kawałka wneki. Niech pokoik nie dusi się pod naporem ogrom-

Zwraca on głównie uwagę na to, że przedmioty rozrzucone

nego regalu, nawet jeśli tylko takie są w sklepie, kupmy lepiej albo zrobimy półki. Jeśli w naszym ciasnym mieszkaniu najciśniejsza jest kuchnia, to przenieśmy część zastawy do pokoju, rezygnując z tych szafek, które najbardziej obciążają nam boki.

A teraz przykład. J. Tomaszewskiego do zaprojektowania i wykonania wnętrza o powierzchni 6 m kw. (2 x 3 m). Mieszka w nim kilkunastoletnia dziewczyna. Musiało w nim się znaleźć miejsce do spania, do pracy, na szafę ubraniową, książki i inne szpargały.

Dla projektu istotny był fakt, że dziewczyna lubi wędrówki, wspinaczki, żeglowanie oraz... nie jest zbyt wysoka.

Cały pokój został pomalowany w taki sposób, że wytworzyło się wrazenie przestrzeni. Kolor, od podłogi ku sufitowi przechodził od głębokiego błękitu do białego.

cd. nr str. 16

Pod sufitem kolekcja puszek po napojach, ustawiona na ażurowej, drewnianej konstrukcji, stanowiącej przedłużenie półek na książki. Lampa nad blatem została także po części zrobiona z puszek. Wszystkie drewniane konstrukcje w tym pokoju są optycznie bardzo lekkie, delikatne, aby nie przytłaczały swoją masą wnętrza

OFERTA DLA PRODUCENTÓW MEBLI proponujemy dostawę materiałów niemieckiej firmy

- ★ płyty laminowane gr. 8,10,16,19 mm,
- ★ płyty robocze gr. 40 mm,
- ★ MDF gr. od 5 do 38 mm, MDF gięty,
- ★ obrzeża melaminowe do płyt i blatów z klejem i bez kleju.

jakość doskonała
cena bardzo atrakcyjna!
pełna gama kolorów

Gdańsk - Orunia, ul. Wschodnia 13

tel. 0-58/37-57-60, 37-08-09

Studio Rustika

KOTŁOWNIE

WIESSMANN VAILLANT

WODNE • PAROWE • OLEJOWO-GAZOWE - 17 - 2 500 kW

- Projektowanie i wykonawstwo, serwis (gwarancyjny i pogwarancyjny)
- Instalacje MIEDZIANE i z politylenu REHAU i ALPHACAN
- Ogrzewanie grzejnikowe, podłogowe i mieszane
- Przydomowe oczyszczalnie ścieków

Electro - Cal - Nowoczesne Systemy Grzewcze
Tczew, ul. Gdańska 32, tel./fax (069) 31-66-70

Zakład Hydrauliczny

WOD-BUD

83-110 Tczew,
ul. Reymonta 36a
tel. (069) 31-11-85

INSTALACJE MIEDZIANE

SYSTEMY OGRZEWANIA

- SPRZEDAŻ GRZEJNIKÓW PURMO **DeLonghi**
- KOTŁÓW OLEJOWYCH I GAZOWYCH
- VAILLANT i WIESSMANN - CENY IMPORTERA ■ ZBIORNIKI NA PALIWO
- KOMINY ■ AUTOMATYKA ■ INSTALACJE CO I WODNE
- KOMPLEKSOWE WYKONAWSTWO

OTULINY IZOLACYJNE RUR

poliuretan

steinonorm® 300

polietylen

steinoflex 400

WĘŁNA SZKLANA

Therwoolin

KAUCZUK

Armstrong

DYSTRYBUTOR REGIONALNY: **F.B.H. INBUD**

Gdynia, ul. Hutnicza 42
tel./fax 23 37 90, 23 50 77, fax 29 73 83
tel. kom. 090-52-12-08

PARKIET DĘBOWY I BUKOWY

OKLEJNY SOSNOWE
I LIŚCIASTE

TARCICE BUKOWA I DĘBOWA
OFERUJE

PRZEDSIĘBIORSTWO
PRZEMYSŁU DRZEWNEGO
„FORNITEX” Sp. z o.o.
ul. Tartaczna 1
84-200 WEJHEROWO
tel. 0-58/ 72-13-60 do 62
fax 0-58/ 72-13-61

KONKURENCYJNE CENY, BONIFIKATY

PRODUCENT OKIEN PCV

system PANORAMA, REHAU
MALBORK (Pleski), Biuro Handlowe, ul. Saperów 13, tel. (055) 72-84-70
Produkcja, ul. Daleka 117, tel. (055) 72-12-13

TYPOWE OKNA W CIĄGŁEJ SPRZEDAŻY
oferujemy
SEGMENTOWE BRAMY GARAŻOWE prod. USA

HURTOWNIA BHP

„WEGA” s.c.

Zukowo
ul. Kościarska 11
tel. 81-71-68

Tczew
ul. 30 Stycznia 43
tel. 31-19-95

Gdańsk
ul. Grunwaldzka 417
tel. 52-38-51

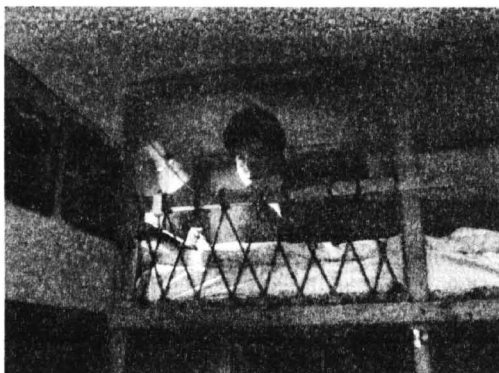
oferuje:

- ubrania drelchowe zwykłe, ubrania ocieplane
- ubrania kolorowe (możliwość zamowienia nadruk)
- sprzęt do pracy na wysokościach
- maski i półmaski ochronne
- sprzęt przeciwpożarowy
- sprzęt elektroizolacyjny
- instrukcje stanowiskowe i znaki
- rękawice ochronne
- apteczki
- druki akcydensowe

POLECAMY W CIĄGŁEJ SPRZEDAŻY:

- elektrody (BILDON)
- tarcze do cięcia stali i betonu
- drut spawalniczy φ 0,8; 1,0 i 1,2

GDY WŁASNE, ALE CIASNE

Wygodne łóżko nad drzwiami wejściowymi

cd. ze str. 15

Kompletne urządzenie zostało wykonane z drewna sosnowego i barwione w jego naturalnej barwie.

Drzwi i okno w tym pomieszczeniu są rozmieszczone w krótkich ścianach. Wysokość wejścia obniżyłem, więc do 165 cm, a ponad nim usytuowałem

łóżko rozparte pomiędzy ścianami odległymi od siebie o 2 metry. Na górę wspina się po odsuwanej drabinie, przymocowanej do suwnicy na ścianie. Te symboliczne schody można więc przystawić do ściany oszczędzając miejsce.

Całą przestrzeń pod łóżkiem a obok drzwi przeznaczył na

przestrzenną (naprawdę) szafę, zamykaną za pomocą płóciennych granatowych rolet. Półki i drążek do wieszaków zostały podwieszone na finach. Drzwi wymontował, a na ich miejsce wstawił lekkie drzwi przesuwane, wjeżdżające na szafę. Wykonane zostały z drewnianej ramy wypełnionej watliną (można użyć miękkiego i tłumiącego materiału) i obite płó-

tem po obu stronach. Pod oknem, między ścianami umocował blat do pracy. Pod nim szafka z szufladami, kuwet fotograficznych w jaskrawym czerwonym kolorze.

Na bocznych ścianach, za pomocą lekkich słupków zawiesił półki na książki oraz szerszy blat do ustawienia monitora i kompu-

ter. Półki na wysokości górnej krawędzi okna zostały spięte listwami, co umożliwia przechowywanie większych rzeczy lub podwieszenie oświetlenia. Mieszkanka tego pokoju zbiera kolorowe puszki po napojach. Do belek podwiesił lampę w części zbudowaną właśnie z puszek.

Efekt całego zrealizowanego projektu to około 3-4 m² wolnej podłogi, co mówi samo za siebie.

zdjęcia MR

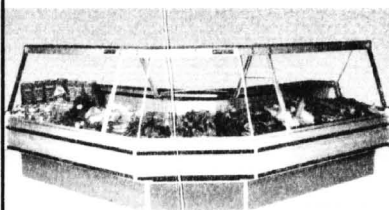

Na łóżko wchodzi się po takiej oto drabinie. Na zdjęciu widać rozwiązanie pozwalające "zlikwidować" drabinę, kiedy nie jest już potrzebna

KOMPLEKSOWE WYPOSAŻANIE SKLEPÓW I GASTRONOMII

medium sp. z o.o.

Lady chłodnicze, kasy fiskalne, wagi, metkownicy
Meble i nowoczesne systemy meblowe
Doświadczenie, rzetelność
Serwis, tel. (058) 20-32-64

RATY LEASING

Gdynia, ul. Portowa 4, tel. 20-02-47, tel./fax 20-30-24
Elbląg, ul. Królewiecka 96, tel. (055) 34-51-46

„REMA” FIRMA HANDLOWA

oferuje do sprzedaży
meble sklepowe
regaly jedno-, dwustronne metalowe
lady, regaly, bonety chłodnicze
wyposażenie sklepów, hurtowni
towary używane z zagranicy

Atrakcyjne ceny

Starogard Gd., ul. Zielona 30,
tel./fax (069) 16-226-37, 16-239-35 wew. 25
(teren GS-u)

Zapraszamy!

Z.P.H.U. „JAMAL” Łoza 14

k. Dąbrowki Malb.

PROWADZIMY SPRZEDAŻ PÓLTUSZ WIEPRZOWYCH
DLA ODBIORCÓW HURTOWYCH
I KLIENTÓW INDYWIDUALNYCH
W CENACH PRODUCENTA
TEL. (055) 77-34-44

WYPOSAŻENIE SKLEPÓW

Szeroki asortyment, ceny producentów
Gd. Orunia, Nowiny 12, tel. 39 41 52

TRAPEZ - INKOP

KASY FISKALNE - duży wybór

Gd. Wrzeszcz, Miszewskiego 12, tel. 41 00 76 do 78 wew. 41

HT

Tczew, ul. Polna 1
tel./fax (069) 31-11-41

FIRMA HINC - TRADE

IMPORT - EXPORT - HANDEL HURTOWY
zaprasza codziennie od 9.00 do 17.00
w soboty od 9.00 do 14.00

OFERUJEMY W HURCIE I DETALU:

- ▼ WYKŁADZINY DYWANOWE krajowe i importowane (Belgia, Holandia, USA) o szerokości 2, 3, 4, 5 m,
- ▼ profesjonalne czyszczenie dywanów i wykładzin
- ▼ WYKŁADZINY PCV krajowe i importowane (2, 3, 4 m)

Wykładziny dywanowe,
biurowe z atestem na
antyelektrostatyczność
i trudności

UWAGA!
Zakupiona
wykładzina PCV
i dywanową
odliczysz
sobie od podatku

ZAPEWNIAMY BEZPŁATNY
TRANSPORT
W PROMIENIU 20 km

Nowy sprzęt dla KZG

Komunalny Związek Gmin otrzymał nowoczesny sprzęt służący do obsługi kanalizacji sanitarnej.

KZG zajmuje się m.in. sieciami wodno-kanalizacyjnymi na terenie gmin Władysławowo i Jastarnia. W razie awarii, jego pracownicy przystępują do usuwania skutków np. zapanowania rur. Niezbędnymi w takich przypadkach jest tzw. wóz ciśnieniowy. To przy jego udziale kanalizacja sanitarna jest czyszczona. Teraz jednak pracownicy KZG otrzymali nowy wóz ciśnieniowy, a ponadto wóz do monitoringu sieci wodno-kanalizacyjnej. Umożliwia on dokładne i szybkie zlokalizowanie miejsca ewentualnej awarii.

Pucki PGKIM nie chce korekty

Zarząd Miasta Pucka polecił dyrektorowi Przedsiębiorstwa Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej dokonanie korekty nalichonych w 1996 roku stawek czynszów regulowanych w mieszkaniach komunalnych. Oznacza to w praktyce rozciągnięcie wyroku sądowego w pojedynczej sprawie (lokalka jednego z puckich mieszkań komunalnych wygrała proces z PGKIM o uznanie wypowiedzeń czynszów z ub. roku za bezskuteczne) na wszystkich lokatorów mieszkalnych budynków komunalnych w Pucku.

Nowe stawki w 1996 roku mieszkańcy powinni płacić od sierpnia, a płać od maja. Powstała więc trzymiesięczna nadpłata. PGKIM odwołuje się do decyzji zarządu.

Hurtownia Kocioł Żelwnych Stalowych w GNIEWKOWIE

oferuje: ● kotły gazowe i olejowe typu Z - 93

Fabryki Kocioł FAKOT mocy od 135 KW - 600 KW

● kotły olejowe i gazowe Fabryki Kocioł FAKORA Łódź
mocy od 18 - 85 KW

88-140 Gniewkowo, ul. Kilińskiego 34, tel. 0-536 510-444
Bydgoszcz, tel. (52) 22 39 28

Wytwórnia Pasz i Koncentratów „MALWA” S.C.

82-400 Sztum, ul. Żeromskiego 6

tel. (055) 77-20-24

oferuje do sprzedaży:

- pasze średniobiałkowe
- koncentraty
- polfamixy, premixy „Polfy” Kutno
- śrutę sojową
- makuch rzepakowy
- przetwory zbożowe
- kredę pastewną, fosforany, mączki zwierzęce
- SKUP ZBÓŻ

METRIX

SPÓŁKA AKCYJNA

83-110 Tczew, ul. Piaskowa 3
tel. (069) 315135-11x-512205 - fax (069) 314645

METRIX S.A.
OFERUJE PAŃSTWU
SZEROKI ZAKRES USŁUG

Mamy przyjemność przedstawić Państwu

OFERTĘ WSPÓŁPRACY W ZAKRESIE ŚWIADCZENIA USŁUG

- obróbka plastyczna na zimno na prasach o nacisku od 3 do 630T,
- obróbka części na automatach tokarskich przelotowych od ϕ 7 do ϕ 20,
- prace na zgrzewarkach kleiszczowych oraz zgrzewanie elementów blach: punktowe i garbikowe,
- obróbka części na obrabiarkach uniwersalnych (tokarki - toczenie od ϕ 1200, frezarki, szlifierki, wiertarki, wytaczarki),
- spawanie gazowe i elektryczne,
- usługi w zakresie pokryć galwanicznych (cynkowanie, niklowanie),
- malowanie proszkowe i natryskowe,
- przetwórstwo tworzyw sztucznych.

Wszelkie informacje udziela Dział Marketingu
tel. (069) 314434

Zapraszamy do współpracy.

Firma Handlowa

1. Wyzierzawi pawilon handlowo-magazynowy w
Elblągu o pow. 120-300 m² znajdujący się na działce
1200m².

2. Sprzedaż samochodu STAR rok prod. 1997.

Ceny do uzgodnienia

Kontakt telefoniczny: (055) 34-30-40, (055) 33-98-35

SPRZEDAM MAGAZYN

Powierzchnia całkowita - 1 300 m²
grunt - 2 800 m²

w MALBORKU

- ATRAKCYJNE POŁOŻENIE
- TEREN UZBROJONY
- MOŻLIWOŚĆ PROWADZENIA KAŻDEJ DZIAŁALNOŚCI NA POW. OD 60 m² DO 800 m²

tel. 10.00 - 18.00 (055) 72-87-69
18.00 - 22.00 (055) 72-77-82

OGŁOSZENIA DROBNE • OGŁOSZENIA DROBNE • OGŁOSZENIA DROBNE • OGŁOSZENIA DROBNE

DRODZY CZYTELNICY!

Od 1.09.1994 r. proponujemy Państwu nową formę zamieszczenia ogłoszeń drobnych. Każdy może nadać ogłoszenie z miesięcznością, w której mieszka, bez potrzeby udawania się do naszych biur ogłoszeń.

OGŁOSZENIA DROBNE

KUPON DZIENNIK POMORSKI. Imię i nazwisko: Adres: Dział: Treść ogłoszenia (do 20 słów). Cena 1 słowa: 50 gr (5 000 zł) brutto - dla osób fizycznych, 47 gr (4 700 zł) + 22% VAT dla firm.

LORET s.c SPAWALNICTWO

TCZEWE, ul. Jagiellońska 55, tel.(069) 31-24-76. Oferujemy: sprzęt spawalniczy producentów krajowych i zagranicznych • elektrody, druty i inne materiały spawalnicze • części zamienne • akcesoria spawalnicze • wózki magazynowe

Jeżeli pragniesz zamieścić ogłoszenie matrymonialne, a nie chcesz podać swojego adresu - możesz skorzystać z naszej pomocy podając adres Wydawnictwa. Kontakt: Renata Jackiewicz (069) 31-46-41; (069) 31-31-18; (069) 31-25-70.

NIERUCHOMOŚCI

ZAMIENIĘ mieszkanie własnościowe, 2-pokojowe, 43 m², w 3-pokojowej Starogard, telefon (069) 16-283-27. SPRZEDAM dom piętrowy w rozliczeniu może być mieszkanie Starogard, ul. Kiełbegrza 7, 210657. SPRZEDAM mieszkanie, 43 m², IV piętro (dwupokojowe) na os. Kopernika w Starogardzie Starogard, tel (069) 16-233-67 210655. SPRZEDAM mieszkanie, 83 m² z telefonem Nowa Wieś, os. W. Witosa 41/7 Starogard, tel (069) 16-250-58, od 8 00 do 14 00. 210670. SPRZEDAM domek os. Nad Jarem 21, pow. użytkowa 73 + 3 m², działka o pow. 217 m², skrajna od strony jara Starogard, tel (069) 16-250-58, od 8 00 do 14 00. 210670. ZAMIENIĘ mieszkanie (kawalerka, 25 m²) na większe Starogard, tel (069) 16-272-05. 210676. SPRZEDAM działkę budowlaną, 627 m² w Starogardzie, ul. Kochanki Starogard, tel (069) 16-272-50. 210681. SPRZEDAM M-4, 49 m² Starogard, tel (069) 16-284-97. 210684. DOMEK murywany, całoroczny w stanie surowym, zamknięty, w 80% wykonany, pow. użytk. 72 m² z tarasem i balkonami, studnia głębinną, kanalizacja, ściek, z działką rekreacyjną 500 m², położoną 100 m od jeziora i plaży "Cypel Wiek" dookoła las, łąki cisza. Pruszcz Gd., tel. (058) 82-28-79, wieczorem. 210693. KUPIĘ dom na terenie Starogardu Starogard, tel (069) 16-298-73. 210698. DZIAŁKI budowlane uzbrojone w Koteżach k Starogardu - sprzedam Starogard, ul. Skośna 19 - Gierlski. 210707. SPRZEDAM mieszkanie własnościowe, 3-pokojowe, parter, Starogard, al. Jana Pawła II/71, tel grzezc. (069) 16-286-48, po 15.00. 210725. SPRZEDAM kawalerkę (własnościową), 30 m², p. na os. Ks. Szumana Starogard, tel (069) 16-269-63, po 17.00. 210728.

SPRZEDAM gospodarstwo rolne, 45 ha Tel. (069) 31-09-35 040599. DOM piętrowy na każdej działce, ok 871 m², sad 280 000 zł - pilnie sprzedam Tel (069) 31-19-33, po 19.00. 040720. SPRZEDAM dom jednopiętrowy o pow. 110 m², położony na działce o pow. 857 m². Najchętniej zamienię na mieszkanie własnościowe, dwupokojowe na osiedle Garnuszkowskiego w Tczewie w rozliczeniu dopłata. Tel. (069) 31-09-85 040934. DZIAŁKA uzbrojona, 800 m², rzemieślniczo-budowlana z rozpoczętą budową, Górki II przy trasie E-1. Tel (069) 31-03-84, od 8 00 do 22 00. 040970. SPRZEDAM lub zamienię piętrową, Grudziądź Owczarki, ul. Jelonowa 4 51. 040735. KUPIĘ działkę przy ul. Złebkiewskiej Starogard, tel (069) 16-240-47, po 19.00. 11947. NIERUCHOMOŚCI Paluszkiwicz - dory, mieszkanie działki - kupno, sprzedaż, zamiana Tczew, ul. J. Dąbrowskiego, 6, pon - piątek, godz. 12.00 - 18.00, tel (069) 31-36-37. 340015. SPRZEDAM kiosk handlowy, 8 m² z lokalizacją Wiadomości, tel (069) 33-89-09 lub 31-37-77, do 18 00. 340068. SPRZEDAM lokal gastronomiczny + 2 kioski handlowe w Borwinie k Skarszew Tel (069) 188-23-10. 340073. SPRZEDAM mieszkanie dwupokojowe, 43 m² w Tczewie (Czyżkowko), 1,1 tys m², Tel (069) 31-13-41. 340082. "DAW" Pośrednictwo Nieruchomości - kupno, sprzedaż, zamiana, wynajem Tczew, tel (069) 33-80-01, 31-67-40, po godz. 16.00. 430016.

AGENCJA "Kwadrat" Pośrednictwo Tczew, ul. J. Dąbrowskiego 18, p. 9, 09.00 - 18.00, tel. (069) 132-17-97. 604883.

SPRZEDAM dom jednorodzinny w Malborku Tel. (055) 72-20-42. 60513.

ZAMIENIĘ domek we wsi Krzyżkowy na M-3 w Kwidzynie Wiadomości: Krzyżkowy 7. 180265.

SPRZEDAM dom podpiwniczony z garażem o pow. 155 m², budynek gospodarczy o pow. 130 m² oraz garaż wolno stojący na łącznej działce 0,20 ha Kwidzyn, ul. Tczewska 12. 180119.

SPRZEDAM dom w stanie surowym, zadany, wolno stojący, ul. (055) 79-21-11, wew 28 lub 090-53-67-88. 180221a. SPRZEDAM pawilon handlowy, 50 m², Tel. (055) 79-43-38. 180242.

SPRZEDAM mieszkanie własnościowe M-4 w Szumie os. Parkowe Tel (055) 77-37-69. 150410.

KUPIĘ dom (remonu) Malbork, Starym Polu. Tel (055) 72-86-92. 150411.

SPRZEDAM działkę budowlaną przy ul. Sprzymierzonych o pow. 560 m² w Malborku. Telefon (055) 72-70-52 po 16.00. 150342.

ZDECYDOWANIE kupię nowy dom na terenie Malborka (możliwość zamiany). Tel. (055) 72-73-89 po 17.00. 150377.

SPRZEDAM dom na wsi 1 ha ziemi w Gdakowie Wiadomości Malbork, ul. Okopowa 18, w godz. 7.00-18.00 Ryszard Techelwice. 150290.

SPRZEDAM garaż przy ul. Grunwaldzkiej w Tczewie. Tel (058) 85-99-18. 040920.

SPRZEDAM działkę ogrodniczą, 550 m², "Malinowo". Tel (069) 132-53-79. 040875.

TCZEWE, garaż przy ul. Sambora - sprzedam Tel. (069) 31-75-92. 040854.

KUPIĘ dom parterowy w Tczewie lub okolicach (może być do małego remontu). Tel (060) 1-61-30-2. 040842.

KUPIĘ dom w Tczewie (Górnach do zamieszkania. Tel (069) 31-14-10, (058) 35-60-45. 040846.

SPRZEDAM kawalerkę na Czyżkowcu w Tczewie, 1000 211 m². Wynajmę mieszkanie, 52 m² na Czyżkowie za 200 zł miesięcznie. Tel. (069) 31-18-69. 040866.

PZ "CEFARM" Gdańsk oferuje: lokale handlowe do wynajęcia, kupna. Tel. (058) 31-39-54, fax (058) 31-98-23. 040019.

PAWILON drewniany, przenośny, nadający się na domek letniskowy. Tel. (069) 31-06-49, wieczorem. 040755.

GARAŻ - sprzedam. Telefon (069) 31-43-23. 040733. SPRZEDAM działkę budowlaną 1000 m² w Gniszewie, cena 12 zł/m². Tel (069) 31-11-70. 040747. SPRZEDAM kiosk zlokalizowany pow. 20 m². Tel. (069) 33-89-09, po 18.00. 040754. KUPIĘ dom w Tczewie. Tel (069) 31-40-81, wew. 285. 040347.

ZAMIENIĘ mieszkanie własnościowe na domek. Tel (069) 33-87-02. 040655. KAWALERKA Czyżkowie, 29, 25 m² - sprzedam Tel (069) 31-19-33, po 19.00. 040837. ODDAM w najem pokój z kuchnią. Tel (069) 31-17-37, piątek 17 00 - 19.00. 040849. ZAMIENIĘ mieszkanie kwaterekonkowe w Tczewie na spółdzielcze z zadłużeniem lub dopłatą. Tel (069) 31-79-80 lub 31-55-01. 04. MIESZKANIE 4-pokojowe w Tczewie zamienię na 2mieszkie. Tel (069) 31-19-18, 33-82-70, po 16.00. 040807. DO WYNAJĘCIA bar przy trasie Tczew-Starogard Tel. 090-52-20-53. 040735. SPRZEDAM mieszkanie 59 m², 2 pokoje, kuchnia, wc, możliwość dobudowania łazienki, piec, możliwość instalacji telefonu. Tczew, tel (069) 31-48-89. 040742. WYNAJMĘ pokój, Tczew, tel (069) 31-02-10. 040749. SPRZEDAM M-5 własnościowe, 61 m² Tczew-Suchostrzygi, tel (069) 31-60-85. 040654. KUPIĘ M-2 lub M-3 w Tczewie. Tel (069) 31-23-04. 04. M-2 SPRZEDAM, 30 m², parter, dobry punkt Tczew, ul. Rutkowskiego 21 a16, tel (069) 33-85-20. 040942. KUPIĘ mieszkanie dwupokojowe na Suchostrzygach. Telefon (069) 33-82-71. 040955. GARAŻ Krol Jagdwi - sprzedam lub wynajmę. Tel (069) 31-42-47. 040966. STARSZE wypłacalne małżeństwo wynajmie mieszkanie, Miejsceosobojeta Telefon (051) 31-192. 52. KUPIĘ 2 pokoje w Tczewie. Tel (069) 31-68-35, po 17.00. 430026.

DO WYNAJĘCIA lokale handlowe, pow. 150 m², Tczew, ul. Warszawskiego 13, tel (069) 31-63-41. 040037.

POSZUKUJEMY mieszkań po 70 m² lub dużego domu z garażem zmiennym do wynajęcia w Starogardzie, okolice. Tel (069) 16-240-47, po 19.00. 11947.

POSZUKUJĘ mieszkania w Tczewie. Tel (069) 33-80-01. 430038.

DZIERŻAWA sklepu spożywczego, dzierżawa sklepu metalowego w Skarszewach Wiadomości Skarszew, tel (069) 188-23-18. 340074.

TCZEWE, Lecha 7 I piętro, 4 pomieszczenia 85 m² na działkę ogro, budo itp. Tczew, tel (069) 31-39-57. 340075.

POSZUKUJĘ kawalerki w Tczewie. Tel (069) 33-70-63, po 15.00. 340079.

KUPIĘ siano, Pinczyn, tel (069) 188-31-61. 210678.

KUPIĘ karpkowiec z rozbiórki, Starogard, tel (069) 16-239-69. 210746.

DOM wolno stojący - kupię Gorlicze, tel (018) 52-67-90, kontakt tel (055) 72-55-71. 150436.

ANTYKI - stare meble (nawet uszkodzone), zegary, militaria, porcelana, szlafki emaliowane, wagi, żelazka i inne starocię Malbork, tel (055) 72-48-54. 152600.

PSZENICĘ konsumpcyjną, żyto konsumpcyjne - możliwość odbioru ruckim transportem. Tel (069) 187-87-67. 040552.

PRZYJMĘ ekspedientkę ze średnim wykształceniem Starogard Gd., Rynek 31. 210027.

ZATRUDNIĘ siołbra Starogard Gd., ul. Chocimska 55. 210027.

FIRMA Mieloblast Starogard poszukuje tapicera z praktyką oraz tapicera z uprawianiem mistrza. Starogard, tel (069) 16-235-90. 210028.

PANIE ze zdolnościami układania kompozycji z suszonych roślin, przyjmij "Bukieciarstwo", Lubichowo, Wybudowanie 66. 210029.

OGRODNIKA do hodowli kwiatów i chowu szlachetnych - przyjmij "Bukieciarstwo", Lubichowo, Wybudowanie 66. 210029.

WYNAJEM POSZUKUJĘ do wynajęcia mieszkanie, domu w Starogardzie lub okolicy Starogard, tel (069) 16-267-18. 210652.

PRZYJMĘ na pokój paniami w Starogardzie, ul. Dąbrowskiego 12 a lub Lubichowo, telefon (069) 18-85-247. 210656.

SPRZEDAM lub oddam w dzierżawę sklep w Starogardzie. Starogard, tel (069) 16-221-05. 210598.

ODDAM w najem pomieszczenia na biura, sklepy, gabinety w obrębie Staroży Starogardzkiej Starogard, tel (069) 16-250-84. 210591.

ODDAM w dzierżawę dwie duże wiaty, dwawysokie garaże w kompleksie na terenie hurtowni w Starogardzie, Droga Owidka 1, tel (069) 16-224-53, wew. 25. 210023.

LOKAL do wynajęcia Wiadomości Kwidzyn, ul. Polna 4/8, po 18.00. 180274.

LOKAL 12 m², w c. dobru punkt na biuro, kancelarię, działalność usługowo-handlową lub gabinet lekarski - wydzierżawę, 290 zł/m-c. Wiadomości Kwidzyn, ul. 3 Maja 21/15. 180249.

MIESZKANIE dwupokojowe, umebowane w Malborku. Tel (055) 72-71-99. 150421.

POSZUKUJĘ mieszkania 1-2-pokojowego do wynajęcia Wiadomości Malbork, ul. Chodkiewiczicza 48. 150335.

POSZUKUJĘ niedrogi pokój w Malborku. Tel (055) 72-71-99 wieczorem. 150352.

LOKAL do wynajęcia, Malbork, tel (055) 72-31-12, 72-25-13. 150364.

DO WYNAJĘCIA pomieszczenia biurowe. Známokite polozenie. Sąsiedztwo wielu firm, Centrum "BOA", 82-200 Malbork, al. Wojska Polskiego 91, tel (055) 72-33-48. 150017.

"PENSIJONAT u Błazej" noclegi - przynilnie, niedrogi, Malbork, ul. Sapórw 4, tel (055) 72-30-81. 150007. WYNAJMĘ 2-pokoje, umebowane, bez dzieci. Tel. (069) 31-68-07. 040989. POSZUKUJĘ M-2 lub M-3 w Tczewie, może być z telefonem, do wynajęcia. Tel. (069) 33-86-62, po 18.00. 040885. POMIESZCZENIE + WC, około 25 m², ogrzewane na ogrzewaniu lub cicha produkcja, 200 zł z opłatą. Tczew, tel (069) 31-63-12. 040924. ODNAJMĘ kamienicę w centrum pod produkcję, usługi. Tel. (058) 23-00-95. (058) 23-00-86. 040685. ODNAJMĘ pomieszczenia handlowo-usługowe o pow. 20 m². Tczew, ul. Warszawskiego 12, telefon (069) 31-21-29, po 18.00. 040885.

ABSOLWENTKA uniwersytetu, o kierunku artystyczno-pedagogicznym, dobra znajomość języka niemieckiego, szuka zatrudnienia. Starogard, telefon grzezc. (069) 16-215-58. 210754. PRZYJMĘ tłumacza języka niemieckiego na kilkunasto wyjazd do Niemiec. Starogard, telefon (069) 16-215-75. 210644. PODATKI, wypełnienie PIT-ów Starogard, os. Piastów 3/18, tel (069) 16-256-08. 210660.

OGŁOSZENIA DROBNE • OGŁOSZENIA DROBNE • OGŁOSZENIA DROBNE • OGŁOSZENIA DROBNE

ZATRUDNIĘ uczniów w zawodzie stolarz meblowy na rok 97/98. Kolincz, ul. Droga Główna 96. 210014

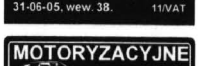

SPROWADZĘ samochod z Niemiec. Tel grzezc. (055) 79-40-20 lub Kwidzyn, ul. Krasnoludków 8. 180120

P.H. "RYDWAN" Autokomis, ul. Wałowa 22/8, 82-200 Malbork-Kaldowo - sprzedaż samochodów osobowych i dostawczych - raty, przyjmujemy samochody w rozliczeniu, współpracujemy z 3 bankami. oprocentowanie już od 23%/rocznie. Czynne 10.00-17.00, niedz. 11.00-16.00. Telefon (055) 72-89-36. 150004

AUTOLAWETA - cała Europa Szturowo, woj. elbląskie, tel (055) 47-80-65, Starogard Gd., tel (069) 16-297-19. 10

AUTO-GLAS - szyby samochodowe: osobowe, ciężarowe, dostawcze, dachy uchylne - sprzedaż, montaż. Tczew, ul. Głowiackiego 2A (STW), tel (069) 31-06-05, wew. 38. 11VAT

AUDI 100 2.0TD, rok prod. 1986, sprzedaż Malbork, telefon (055) 72-13-78. 150431

AUDI 100, 2.5TDI, 1994r. 58 000 km, biały, ABS, centralny zamek, pełna dokumentacja, sprowadzony w całości, elektryczne lustka, airbag kierowcy, dodatkowy komplet kół letnich, nowych, alufelgi z oponami, autoalarm immobilizer, biadaska skrzyni biegów, ukryty wyłącznik zapłonu, cena 51 000 zł. Tel (055) 72-53-15. 72 50 30

AUDI 100CC, 1987 rok, poj. 1,760, sztyrdach wtrysk, katalizator, 5-biegowy hak holowniczy, cena 14500 zł - sprzedaż. Telefon 090-53-96-32. 210692

SPRZEDAŁ audi 80, 1984 rok, Starogard, tel (069) 16-270-02. 210699

SPRZEDAŁ audi 80, 1985 rok, poj. 1.6 diesel, cena 12 500 zł. Starogard, tel (069) 16-289-63. 210712

AUDI 100, poj. 2.6, V6, 1992Rok, ABS, klimatyzacja, elektryczne lustka, centralny zamek, wspomaganie, alufelgi, kolor zielony. Starogard, tel 090-50-48-03. 210729

SPRZEDAŁ audi 200, turbo gattro, pełne wyposażenie, 1988 rok, Starogard, tel (069) 16-297-27. 210646

AUDI 100, 87r. 2.2 benzyna, turbo, ABS - tania sprzedaż. Tel (069) 31-26-43, wieczorem 040922

AUDI 80, 1990 rok, poj. 2ltr, benzyna - sprzedaż Piec, tel (069) 187-18-43. 210553

AUDI 100, 2000 diesel, rok 1984/85, cena 12 500 zł Kwidzyn, tel (055) 79-22-05. 040892

AUTOKOMIS "Fiacchi", Tczew, ul. Rutkowskiego 86 (kolo bazy PKOS). Przyjmuje do sprzedaży samochody. Sprzedaż ratami i gotówką, czynne 10.00 - 17.00, tel dom (069) 33-79-14, po 18.00. 040021

BMW 520, poj. 2 l, 1976 r., stan techniczny dobry, cena około 3.0 tys. Tel (069) 31-04-81. 040928

CITROEN ZX rok prod. 1991, Tel (055) 72-15-87. 150427

CITROEN C-25D, 1993r dostawczy, oszklony, podwyższony, cena 33 000 zł Malbork, telefon (055) 72-19-34. 150428

DAIHATSU minibus, 1984r., poj. 1000, 5/1100 km, 5-osobowy, 650 km ładowności, silnik po kapitalnym remoncie. Wiadomość, tel (055) 72-72-41. 150398

PF 126, 1991 r. bud 2000 zł. Malbork, Stare Miasto 4/67. 150443

FIATA 126p, 83/84. Iniekcji siedzenia, radiomagnetofon, rolety, stan dobry, cena 227. Malbork, ul. Grudziądzka 32 (Piaski). 150434

FIATA 126p 650 rok 83 w bardzo dobrym stanie, po kapitalnym remoncie blach (blachy nowego typu) i silnika, pokrowce, radio, garazowy, stan idealny cena 23.5 czerwony. Nowy Staw, ul. Mickiewicza 166/11, Trentkiewicz (teren Cukrowni), tel (055) 715-143 w 208. 150434

FIAT 126p 650, rok 1977, cena 1700. Tel (055) 71-16-17. 150425

FIAT 126p, 1994r. czerwony Malbork, tel (055) 72-61-41. 150417

FSO 1500 1985 r. opel kadet, kombi 1.6D, 1988, opel kadet, sedan 1.6I, 1991 r. Tel (055) 72-38-75 od 7.00 do 19.00, 72-62-02 od 19.00 do 21.00. 150441

FSO 1500 prod. 83 do remontu. Wiadomość Malbork, ul. Kraszewskiego 8/1. 150421

FIAT 125p, 1985 r. stan b.dobry, oryginalny lakier Tczew, tel (069) 132-12-65. 040918

FIAT 126p 85r. standobry Tel (069) 31-62-35. 040741

FIAT 126p 85r. stan dobry Tel (069) 31-22-96 po 18.00. 040909

FIAT 126p, r. 1979r., w wymianie 4 błotników, dokałkierowania Tczew, ul. Krótka 3/2. 040906

FIATA 126p, tania stan dobry, 2300 zł. Malbork, ul. Krajewskiego 36. 150370

FIAT 126p FL - 1993r przebieg 36 tys zadany garazowany Tel (055) 72-89-90 po 18.00. 150340

FIAT 126 - bis (XII 88 r.) przebieg 39 tys km, cena 4500 zł Tel (055) 72-75-14. 150338

SPRZEDAŁ fiata 126p, 1988 rok oraz motorynkę Starogard, tel (069) 16-294-25. 210593

FIAT 126p, 1981 rok, stan dobry. Kleśczerwo 6/8, gm Zblewo. 210542

FIAT 126p, rok 1993, Tel (069) 132-59-89. 040765

FIAT 126p, 6i, ex. 95 r., cena 10500. Wiadomość, Kwidzyn, Warszawa 46/72/1. 180143

FIAT 125p, 1987 r. - tania. Tel (069) 31-39-36. 040767

FSO 1500, stan dobry, 2400 zł. Tel (069) 31-62-19, po 16.00. 040870

FIAT 126p, rocznik 1993 Ryelew, tel 57-42-32. 180251

SPRZEDAŁ fiata 126p, rok prod. 1991, cena 6200 Stanisław Wudyka, Lichnowy, ul. Spółdzielcza 9/10. 430033

FIAT 126p, 1985 r. Telefon (069) 31-43-67. 040967

FIATA 126p r. 1987, Telefon (069) 132-14-05. 040963

FIESTE 1981 Tczew, telefon (069) 132-26-12. 040778

SPRZEDAŁ fordzie fiesta, 1.6D, 87r., 11 tys zł. Tel (051) 81-377, po 17.00. 180288

SPRZEDAŁ fordzie escort, 87r., 1.4, 5-drzwiowy, biadaska Kwidzyn, ul. Polomskiego 5/12. 180279

FORD transit, diesel, 1987, podwyższony, przedłużony Elbląg, tel (055) 32-12-28. 12

FORD fiesta, 1991 rok, poj. 1.4, centralizamek, elektryczne szyby, cena 16 800 - sprzedaż. Starogard, tel (069) 16-236-25. 210737

SPRZEDAŁ fordzie orion, 1983r., poj. 1.6 Starogard Gd., telefon (069) 16-264-81. 210704

FORD fiesta, poj. 1.8D, 1990rok, białe tablice - okazynie Starogard, gm. Andersa 56. 210666

FORD fiesta, poj. 1.1, 1993XII, kupiony u dealera, 211ys km przebieg Starogard, tel (069) 16-284-90. 210654

FORD escort, 1993 rok, poj. 1.8D, 5-drzwiowy - sprzedaż Starogard, ul. Kłobucka 74 a. 210654

FORD scorpio 2.0, 1990, automat, ABS, tempomat+ klima i sztyb, immobilizer, centr. zamek, plby, sztyrdach, katalizator, 22000, Tel (055) 33-62-36. P0508

FORD escort, 1.8D, VAN, 1991r., 150 tys km, 750 km ładowności - sprzedaż lub zamienie na kombi. Tel (069) 33-75-93.040829

CZEŚCI fordzie Tel (069) 31-11-32. 040852

FORD escort 91 r., 1.4, kat. st b do, 20.8 tys zł Tel (069) 31-78-16. 15 00. 040818

FORD sierra, 1988rok, poj. 2000cm³, po wypadku - sprzedaż Starogard, tel (069) 16-247-28, do 16.00. 210557

FORD escort, poj. 1.3, 1987 rok, kombi - sprzedaż Gdańsk, tel (058) 53-52-92. 210532

HYUNDAI pony, 1.5 GLS, 1.5, produkcja 1991 z przebiegiem 74 000 km. Tel (055) 72-13-99. 150361

IVECO - dostawczy, 2.5D, 1989 r., podwyższony, przedłużony, tel 1.6 i hak, radiomagnetofon. Tel (069) 33-71-30. 040887

CIAGNIK siodłowy jecz 317, turbo z naczeppą ND 162 - sprzedaż Starogard, tel (069) 16-258-40. 210657

JELCZA wyrotok, turbo i przyczeppę typ H. 8011 Pełpin, ul. Kopernika 2 c/9. 040902

JELCZ, ciągnik siodłowy z naczeppą - sprzedaż Kwidzyn, tel (055) 79-24-37. 180222

SPRZEDAŁ cinquecento, 1994 rok, lub zamienie na 126p Starogard, tel (069) 16-294-53. 210709

CINQUECENTO 700, 1994 rok - sprzedaż Starogard, tel (069) 16-298-64. 210708

FIAT 126p, 1992 rok - sprzedaż Starogard, tel (069) 16-298-64. 210708

SPRZEDAŁ fiata 126p, 1993 r. Starogard, tel (069) 16-294-53. 210709

SPRZEDAŁ cinquecento, 1995 rok, stan idealny Starogard, tel (069) 16-296-31. 210709

SPRZEDAŁ fiata 126p, 1991 rok, Lubichowo, tel (069) 18-85-356. 210701

SPRZEDAŁ cinquecento, 1995 rok, Osieczna ul. Leśna 9 gm Osieczna. 210682

SPRZEDAŁ fiata 126p, 1987 rok, Starogard, tel (069) 16-282-93. 210659

FIAT 126p FL, 1990 r., stan bardzo dobry - raty Tel (069) 31-12-39. 040948

SPRZEDAŁ fiata, uroda 1.4S, 1995 rok, stan idealny, telefon (069) 135-21-87. 040940

FIAT 126p, 1983 r. Telefon (069) 31-65-76. 040931

CINQUECENTO 900, rok prod 1996, przebieg 15 tys km. Tel (069) 31-57-15. 040930

125P kombi, zamienie na zuka. Tel (055) 79-21-92. 180284a

SPRZEDAŁ fiata 126p, rok 1979, Wiadomość Pruby ul. Wołyńska 7, tel (055) 78-26-81. 180282

SPRZEDAŁ 125p, FSO, 1982 r. lub zamienie na 126p z dopłatą. Tel (055) 75-18-24. 180280

FIAT poj. 1.4, rok prod. 1991, srebrny metalik, Kwidzyn, telefon (055) 79-40-07. 180278

SPRZEDAŁ fiata 126p, stan b. dobry, cena 1400 zł. Ręblisz, Nebrowo m k Kwidzyna. 180255

FIAT 126p, rocznik 1993 Ryelew, tel 57-42-32. 180251

SPRZEDAŁ fiata 126p, rok prod. 1991, cena 6200 Stanisław Wudyka, Lichnowy, ul. Spółdzielcza 9/10. 430033

FIAT 126p, 1985 r. Telefon (069) 31-43-67. 040967

FIATA 126p r. 1987, Telefon (069) 132-14-05. 040963

FIESTE 1981 Tczew, telefon (069) 132-26-12. 040778

SPRZEDAŁ fordzie fiesta, 1.6D, 87r., 11 tys zł. Tel (051) 81-377, po 17.00. 180288

SPRZEDAŁ fordzie escort, 87r., 1.4, 5-drzwiowy, biadaska Kwidzyn, ul. Polomskiego 5/12. 180279

FORD transit, diesel, 1987, podwyższony, przedłużony Elbląg, tel (055) 32-12-28. 12

FORD fiesta, 1991 rok, poj. 1.4, centralizamek, elektryczne szyby, cena 16 800 - sprzedaż. Starogard, tel (069) 16-236-25. 210737

SPRZEDAŁ fordzie orion, 1983r., poj. 1.6 Starogard Gd., telefon (069) 16-264-81. 210704

FORD fiesta, poj. 1.8D, 1990rok, białe tablice - okazynie Starogard, gm. Andersa 56. 210666

FORD fiesta, poj. 1.1, 1993XII, kupiony u dealera, 211ys km przebieg Starogard, tel (069) 16-284-90. 210654

FORD escort, 1993 rok, poj. 1.8D, 5-drzwiowy - sprzedaż Starogard, ul. Kłobucka 74 a. 210654

FORD scorpio 2.0, 1990, automat, ABS, tempomat+ klima i sztyb, immobilizer, centr. zamek, plby, sztyrdach, katalizator, 22000, Tel (055) 33-62-36. P0508

FORD escort, 1.8D, VAN, 1991r., 150 tys km, 750 km ładowności - sprzedaż lub zamienie na kombi. Tel (069) 33-75-93.040829

CZEŚCI fordzie Tel (069) 31-11-32. 040852

FORD escort 91 r., 1.4, kat. st b do, 20.8 tys zł Tel (069) 31-78-16. 15 00. 040818

FORD sierra, 1988rok, poj. 2000cm³, po wypadku - sprzedaż Starogard, tel (069) 16-247-28, do 16.00. 210557

FORD escort, poj. 1.3, 1987 rok, kombi - sprzedaż Gdańsk, tel (058) 53-52-92. 210532

HYUNDAI pony, 1.5 GLS, 1.5, produkcja 1991 z przebiegiem 74 000 km. Tel (055) 72-13-99. 150361

IVECO - dostawczy, 2.5D, 1989 r., podwyższony, przedłużony, tel 1.6 i hak, radiomagnetofon. Tel (069) 33-71-30. 040887

CIAGNIK siodłowy jecz 317, turbo z naczeppą ND 162 - sprzedaż Starogard, tel (069) 16-258-40. 210657

JELCZA wyrotok, turbo i przyczeppę typ H. 8011 Pełpin, ul. Kopernika 2 c/9. 040902

JELCZ, ciągnik siodłowy z naczeppą - sprzedaż Kwidzyn, tel (055) 79-24-37. 180222

SPRZEDAŁ cinquecento, 1994 rok, lub zamienie na 126p Starogard, tel (069) 16-294-53. 210709

CINQUECENTO 700, 1994 rok - sprzedaż Starogard, tel (069) 16-298-64. 210708

FIAT 126p, 1992 rok - sprzedaż Starogard, tel (069) 16-298-64. 210708

SPRZEDAŁ fiata 126p, 1993 r. Starogard, tel (069) 16-294-53. 210709

SPRZEDAŁ cinquecento, 1995 rok, stan idealny Starogard, tel (069) 16-296-31. 210709

SPRZEDAŁ fiata 126p, 1991 rok, Lubichowo, tel (069) 18-85-356. 210701

SPRZEDAŁ cinquecento, 1995 rok, Osieczna ul. Leśna 9 gm Osieczna. 210682

SPRZEDAŁ fiata 126p, 1987 rok, Starogard, tel (069) 16-282-93. 210659

FIAT 126p FL, 1990 r., stan bardzo dobry - raty Tel (069) 31-12-39. 040948

SPRZEDAŁ fiata, uroda 1.4S, 1995 rok, stan idealny, telefon (069) 135-21-87. 040940

FIAT 126p, 1983 r. Telefon (069) 31-65-76. 040931

CINQUECENTO 900, rok prod 1996, przebieg 15 tys km. Tel (069) 31-57-15. 040930

125P kombi, zamienie na zuka. Tel (055) 79-21-92. 180284a

SPRZEDAŁ fiata 126p, rok 1979, Wiadomość Pruby ul. Wołyńska 7, tel (055) 78-26-81. 180282

MERCEDES bus 210D, 1993r. silnik 3-litrowy, biały, wspomaganie, autoalarm, częściowo oszklony, rejestracja 9 osób lub 850 kg, wyłożony styropianem i obity tapicerką, stan bardzo dobry, przebieg 150 000 km, cena 50 000 zł. Tel (055) 72-53-15. 17VAT. 11VAT

MERCEDES 200, 81 r. - sprzedaż Tel (069) 33-85-78. wieczorem 040907

MERCEDES 813, rok 1975, cena 16500zł - sprzedaż Tel (069) 31-47-87, po 21.00 tel. 31-20-71. 040744

SPRZEDAŁ mercedesa 220D, prod 1978 r. Tel (069) 132-16-12, po 16.00. 040727

SPRZEDAŁ lub zamienie mercedesa 190 E, 1986 rok, Starogard, tel 190 E, 1986 rok. 210646

SPRZEDAŁ mercedesa 115, 200D, przebiegówka, po remoncie, cena 3200 zł. Cz. Alukiewicz, 83-232 Włocławek 3 a, tel. 188-20-44. P0403

MERCEDES 124, poj 250D, 1987rok - sprzedaż Starogard, tel (069) 16-255-14, po 16.00. 210700

SPRZEDAŁ mitsubishi galant lub zamienie Starogard, telefon (069) 16-264-16. 210668

MITSUBISHI galant, 1.8TD, 1984rok, stan bardzo dobry, poszerzony, przegrzanie zimowy - sprzedaż lub zamienie na PF 126p. Starogard, tel (069) 16-231-94. od 07.00 do 15.00. 210599

NISSAN primera, IX, 21.0, benzyna bogate wyposaż

OGŁOSZENIA DROBNE • OGŁOSZENIA DROBNE • OGŁOSZENIA DROBNE • OGŁOSZENIA DROBNE

BLACHODACHÓWKI, blachy trapezowe, płyty onduline, gładkie, dachówki ceramiczne...

SPRZĘDAM cykliniarke SP-25, za silnie 220V Tel. (069) 36-76-77 040913

2 KOMBAJNY zbozowe "Bizon 055" z 1984 roku. Przedstawiciele "Gros-Rol" Sp z o.o w Malych Walichnowich gm. Pelplin, tel. (069) 135-16-97...

PILNIE sprzedam zboże paszowe: pszenica - 450 zł, owsa - 380 zł, Tel. (069) 36-98-79 040985

SEGMENT kaszub - tani. Tel. (069) 31-43-29 040989

SPRZEDAM buraki pastewne i ziemniaki jadalne Tel. (069) 36-75-02 040993

KWALIFIKOWANE NASIONA ROŚLIN ROLNICZYCH - ZBOŻA, RZEPAK... - TRAWY MOTYLKOWE i inne... - POLAK... - DLA PIEKARNI: MAK, SOJA, LEN... POLECA: "AGROL" PRUSZCZ GD. ul. GRUNWALDZKA 62 tel. 82-32-03

OKAZJA! Sprzedam zestaw nagłośnienia "Veronica 6004" z kamery pętlarską "Sochor" i gitarą basową "Hotlter"...

PILA tarczowa z siln 220V, pila tarczowa typ DMXA-32, przecinakarka do metalu. Tel. (069) 132-57-559 w godzinach 14.00 - 20.00. 040998

SPRZEDAM klacze, tryzletnia, kupa siana prasowane, dobrze zebrane. Tel. (069) 36-75-05 040901

SPRZEDAM odczepy używanej, 3 komplety stołów ogrodniczych i wykładane podłogową. Telefon (069) 36-92-49 040958

KOMPUTER PCI 386DX + monitor kolor 14". Tel. (069) 31-46-57 040983

AMIGĘ 500 plus monitor kolor - okazyjnie. Tel. (069) 33-87-11 040935

486 DX280, PC, monitor mono SVGA, Klawiatura, mysz. Szczęśliwy tel. grzezc. (069) 33-78-22 040840

KOMPUTER 486. Telefon (069) 31-54-75 040845

SPRZEDAM suknię ślubną Tczew. Wigury 85, po 16.00. Tel. (069) 31-68-58 040851

PILARKE gumówkę, tunel ocynek. Tel. (069) 33-70-02 040851

PRALKĘ automat, magiele elektryczny, odkurzacz, maszyna do szycia wieloczołnościowa. Tel. (069) 31-05-53 040839

SEGMENT pokojowy, drewnopodobny, fotelek samochodowy dla niemowlaka. Tel. (069) 31-08-72 040880

SPRZEDAM komputer Amiga 500, stan idealny. Tel. (069) 33-78-07 040876

ZAMRAŻARKĘ komorową, poj. 200l, mało używana. Kontakt Malenin 10 040825

PSZENICĘ jarą do siewu, odmiana "Henika" - sprzedam. Tel. (069) 31-09-58 040814

SPRZEDAM jarnika 8-tyg. Tel. (055) 72-77-81 040810

ŻULKĄ skrzyniowego, oplandkowaną, stan dobry pszenica 10 ton. Godziszewo, Marjanka 3 040784

SPRZEDAM suknię ślubną w dbd. stanie, rozmiar 40-42. Tel. (069) 132-17-32 040925

SPRZEDAM barakozw. Tel. (069) 31-28-44 040925

TANIO grzejniki żeliwne. Tel. (055) 72-77-81 040952

DRUKARKĘ starl. C-90. tel. (058) 73-29-52 040941

SPRZEDAM mieszadło do ciast, wsad 35 kg. Tel. (058) 73-70-40 040941

SPRZEDAJ domków letniskowych. Tel. 090-30-76-02. 040941

SOLARIUM Kettler, wys 180 cm, 6-lampowe. Tel. (069) 31-21-40 040939

KOMPLET skórzany 3+2+1, komoda dębowa, 2m. Tel. (069) 31-10-94 040949

SPRZEDAM krowę włośnią, Zenon Gieraszewski. 82-221 Szymankowo. 040950

PSZENICA wysokogatunkowa, ok 50 t. Tel. (069) 135-14-78 040953

ŁODÓWKĘ - 50 zł. roczn elektryczną - 50 zł. wagę uchylną - 50 zł. Tel. (069) 31-25-87 040958

SPRZEDAM kocypany, 8-tygodniowe. Tel. (069) 33-81-97 040964

SPRZEDAM amigę. Telefon (069) 33-74-88 040958

SPRZEDAM kapusztę białą, ceny hurtowe. Tel. (069) 136-94-02 040957

SPRZEDAM GSM używany od 400 zł, faktury VAT. Tel. (069) 62-30-88 50 040958

BRAMĘ garażową dwuliterną, unioszoną z demontażem, ocieploną i wzmoczoną, o wymiarach 240 x 250, od drzwi wejściowych, antymaniowiwo, siusarskie, prawe Starogard, tel. (069) 16-240-47, po 19 00 11vat

F.H.U. ARKTYKA - sprzedajemy chłodnicze urządzenia sklepowe (lady, regaly, witryny) wagi, kralciny. Montujemy ciągi chłodnicze i zapewniamy serwis. Raty leasingowe Os. Szczępawa, K. Tczewa, tel. (069) 33-79-83 03/VAT

PUDEŁKO miniatury, białe, ródowodowe. Tczew, telefon (069) 31-07-90 340071

SPRZEDAM wózek inwalidzki. Tel. (069) 31-06-16 340066

5% RABATU przy zakupach (jednorazowych) na kwotę 300 zł do dn. 15 marca 97r. Polecamy: art. metalowe, sanitarne, drezwne, farby

JAMNICZKA 8-tygodniowa. Tel. (069) 31-74-93 340076

SPRZEDAM wyposażenie sklepu. Tel. (069) 33-81-88 lub 31-66-37 340077

UŻYWANE części zamienne do Citroena BX, visy CX, renault 4, 11, 20, VW garbus, golf D i audi, opel rekord, kadet, ford fiesta, escort, mazda i auto mych. Tczew, ul. Kościuski 14. 340081

SPRZEDAM ładę i regaly sklepowe (białe). Tel. (069) 31-27-69, w godz. 10.00 - 18.00 340084

SUKNIĘ ślubną z dodatkami - tani. Tel. (069) 132-16-16 430037

WIDEO "Yoko" VHS, 5-letnia. Xantop. Tel. (069) 33-75-11 430040

SUKNIĘ ślubną (roz. 39). Tczew, tel. (069) 132-58-38 430023

KOMPLETNE wyposażenie wulkarni - sprzedam. Telefon (058) 72-49-92 460028

ORLE 2 działki - sprzedam. Tel. (058) 72-40-24 460029

KLACZA - letnia, krowa wysoko cielna. Smętowo, tel. 16-19-133, Ireneusz Bochenek. P0514

BLACHARSTWO Pozajzdowe. Ramowy system napraw, Sławomir Janusz, Kosielskiów k. Starogardu, ul. Kwiatowa 48, tel. (069) 16-215-41 210770

KOMPUTEROWE pisanie tekstów. Starogard, tel. (069) 16-220-58 210963

KAFELKOWANIE, płyty gipsowe, szpachlowanie. Starogard, tel. (069) 16-230-90 210741

SPZACHLOWANIE, malowanie, tapetowanie. Starogard, tel. (069) 16-288-42 210538

PLYTY gipsowe panele boazerii - montaż. Starogard, telefon (069) 16-233-04 210610

ŻALUZJE, rolety antymaniowiwo - producent. Starogard, tel. (069) 16-291-96, Tczew, tel. (069) 136-12-20 210019

SPZACHLOWANIE, malowanie, tapetowanie. Starogard, tel. (069) 16-288-42 210538

ŻALUZJE, rolety drzwi harmonijkowe, drzwi antymaniowiwo "Gerda" - Starogard Gd. ul. Wycbiękiego 4, tel. (069) 16-239-23 210020

EL-BIURO oferuje usługi w zakresie sprzedaży i serwisu kserokopiarek "Canon", "Toshiba", maszyn do pisania, kalkulatorów, materiałów biurowych, części. Ceny konkurencyjne. Zbigniew Koufman, 83-200 Starogard, ul. Piłk. Dąbka 66, tel. fax (069) 16-238-68 210020

USŁUGI ogólnobudowlane, kafelkowanie, szpachlowanie. Starogard, tel. (069) 16-297-29 210338

SC KOMINEK - wkłady kominiowe do kotłów gazowych i olejowych z blachy kwasoodpornej. Starogard, tel. (069) 16-255-42 210922

"CYPRUS" okna drzwi PCV-ALU rolety zewnętrzne, siding, elewacje zewnętrzne, markizy, żaluzje. Starogard, ul. Traugotta 41, tel. (069) 16-240-56 210009

KOMIS - usługi, RTV-raty, masz problemy ze sprzętem RTV - nie działa, a może ci się znuził? Przyjdź do nas - naprawimy i sprzedamy. Starogard, al. Wojska Polskiego 28 210156

MIKROBUS. Starogard, tel. (069) 16-252-59 210051

WYKONYWANIE glazury. Starogard, tel. (069) 16-221-05 214376

ŻALUZJE. Malbork, tel. (055) 72-80-99 150279

KAFELKOWANIE hydraulika, montaż płyt gipsowych. Malbork, tel. 090 520-863 150277

KOMPUTEROWE przepisywanie tekstów. Tel. (055) 72-67-83 150178

MONTAŻ płyt gipsowych, szpachlowanie, malowanie, tapetowanie, podłogi szwedzkie panele, siding. Do 31 marca 30% taniej, Malbork, tel. (055) 72-10-44 150210

WIERCENIE studni. Telefon (055) 72-14-77 150219

TRANSPORT bagażowo-towarowy, 3tony VAT. Malbork, tel. (055) 72-56-60 150014

TRANSPORT bagażowo-towarowy, izotermiczny, 1 tona. Malbork, tel. (055) 72-50-22 150227

ZDUN - kominki, piece. VAT. Tel. (055) 72-44-78 150015

ŻALUZJE. Malbork, tel. (055) 72-81-08 150055

ŻALUZJE, ROLETY, producent. Malbork, al. Wojska Polskiego 91, tel. fax (055) 72-33-48 w 19. 17/VAT

ŻALUZJE. Malbork, telefon (055) 72-81-90 150055

ŻALUZJE. Malbork, Stare Miasto 18 c/11, tel. (055) 72-17-13 150036

ŻALUZJE. Tel. (055) 72-17-13 150036

ZAKŁAD budowlany wykonuje usługi budowlane od A do Z (prace placzyskie, murarskie, tynkarskie, posadzkarstwo, malarskie, montaż ścian i sufitów płyt gipsową, wykonywstwo i remonty budynków od podstaw). Rachunki VAT, tel. 31-70-55 od 19.00, tel. 31-77-02 150066

TRANSPORT 6 osób, 1 tona. Tel. (055) 33-14-54 120096

AESTETOWANE wkłady kominiowe - produkcja i montaż. Telefon (0502) 21-30-18 120011

KUŚNIERSTWO i drobne usługi krawieckie. Eugeniusz Kapczyński, ul. Samborowski 3, Tczew (obok Rejonu Energetycznego), tel. (069) 132-20-46 040944

NAPRAWA, konserwacja pieców gazowych, c.o. itp. Telefon (069) 31-03-84, od 8.00 do 22.00. 040970

SPZACHLOWANIE, tapetowanie, malowanie. Telefon (069) 31-08-79 040933

ZESPÓŁ muzyczny "R.S.R." wesela, zabawy. Telefon (069) 33-83-34, 132-51-92 040781

DACHY, usługi blacharskie, dekarstwo, budowlano-remontowe, solidne, krótkie terminy, faktury VAT. Dach-Service, Starogard Gd., ul. Kościuski 47, tel. 090-54-03-08 040067

OGÓLNOBUDOWLANE, kafelkowanie - solidnie. Telefon (069) 33-72-74 040896

REMONTY mieszkań-tanio. Tel. (069) 31-74-85 040838

KAFELKOWANIE, hydraulika, elektryka. Tczew, tel. (069) 31-23-05 040878

ZESPÓŁ muzyczny, kucharki, pokojownicy za darmo. Tel. (069) 132-13-02 31-39-53 040874

HYDRAULICZNO-gazowe. Tel. (069) 132-23-88, po 15.00 040873

REGULAMINY oraz inne opracowania w zakresie organizacji firmy. Biuro Doradztwa Organizacyjnego "Junawex", tel. (069) 31-35-01, dobra organizacja to najtańsza inwestycja 040048

GENERALNE sprzątanie mieszkań. Tel. (069) 31-45-87 040996

IMPULS Zespół Muzyczny - wideo-filmowanie. Tel. kont. (069) 132-22-46. Sprawdź pełną ofertę 040864

PRZEDSIĘBIORSTWO Usługowe "Via-Clean" cyklinkowanie, malowanie podłóg. Rachunki VAT. Tel. (069) 25-93-53 040060

KURSY spawania E+G+CO2+Ar w Wejherowie. Tel. 78-35-69 040070

KAFELKOWANIE, montaż paneli boazeryjnych, układanie podłóg szwedzkich. Tczew, telefon (069) 31-80-24 040792

CYKLINKOWANIE, układanie podłóg, boazerii, paneli, siding. Kafelkowanie, Tel. (069) 36-76-77, po 17.00 040774

KAFELKOWANIE. Telefon (069) 31-37-64 040763

KAFELKOWANIE. Subkowy, tel. (069) 36-86-60 040763

KAFELKOWANIE, ogólnobudowlane. Tczew-Górki, ul. W. Wasilewskiej 6, tel. (069) 31-28-43 340065

PROJEKTY nadzory budowlane. Tczew, tel. (069) 132-53-97 040737

TRANSPORT osobowo-dostawczy. Tel. (069) 31-19-28 040758

PROFESJONALNE czyszczenie i trzepanie dywanów, wykładzin, tapicerek meblowej i samochodowej. Tczew, tel. (069) 31-47-77, 31-07-81 040731

USŁUGI kaletnicze. Tczew, ul. 1 Maja 9 (róg Sambora) 040738

PROFESJONALNE układanie, cyklinkowanie podłóg wszystkich typów. Tczew, tel. (069) 132-14-08 040743

WIDEOFILMOWANIE, fotografowanie. Tel. (069) 33-82-73 040748

KOMINKI tradycyjne, grzewcze, wkłady kominiowe. Tel. (069) 31-12-80 040711

ZESPÓŁ - zabawy wesela. Tczew, tel. (069) 33-71-05 040964

DEKARSTWO, blacharstwo, elewacje siding, dociepleniowe usługi ogólnobudowlane - terminowo, solidnie. Redeki W., 83-110 Tczew-Górki, ul. Wasilewskiej 6, tel. (069) 31-13-99 040051

KAFELKOWANIE, hydraulika - szybko, tani. Tczew, telefon (069) 132-57-73 040614

"BUDEX" s.c. Tczew, ul. Rutkowskiego 86, tel. (069) 31-87-80 lub 31-82-00 w 41 (pogod. 17.00 33-76-63) oferuje wykonawstwo robót remontowo-budowlanych w tym układanie glazury i terakoty oraz fryzury malarskie. Rachunki VAT 040045

KAFELKOWANIE. Tel. (069) 31-53-89 040483

NAPRAWA pralki, chłodziarki, sprzęt AGD. Pro-Dom, Tczew, ul. Czyżykowski 68, telefon (069) 31-18-07, 10.00-18.00 040031

NAPRAWA pralki, chłodziarki, zamrażarki. Zbigniew Rasmus, Tczew, tel. (069) 31-01-51 040007

WIDEOFILMOWANIE. Telefon (069) 31-48-71 040128

WIDEOFILMOWANIE. Telefon (069) 31-07-41 040015

WIDEOFILMOWANIE. Telefon (069) 31-40-81 wełn. 295 040099

WIDEOFILMOWANIE. Telefon (069) 33-85-57 043769

WIDEOFILMOWANIE. Telefon (069) 31-63-59 043701

SUFITY podwieszane, malowanie, tapetowanie, boazerie, obijanie drzwi, ocieplenie od wewnątrz. Tel. (069) 31-14-13 040878

NAPRAWA sprzętu RTV u klienta. Tel. (069) 33-70-89 043712

WIDEOFILMOWANIE. Telefon (069) 136-16-95 040024

NAPRAWA chłodziarek, zamrażarek i pralek automatycznych. Józef Kahlant, Tczew, telefon (069) 31-14-96 040257

ŻALUX - produkcja, montaż, żaluzje, poziome, pionowe, rolety wewnętrzne, zewnętrzne - konkurencyjne ceny, krótkie terminy. Tczew, ul. Podgórna 8, tel. (069) 31-74-14 od 9.00 - 17.00 oraz tel. (069) 31-61-28 do godz. 20.00. 03/Vat

DOCIEPLANIE domów strypaniem granulowanym wdmuchanym w izolację - tani. Tel. (058) 84-31-56 460007

USŁUGI ogólnobudowlane, murarskie, ciesielskie, tynkarskie, montaż płyt gipsowych, remonty, kafelkowanie, kominki. Tel. grzezc. 72-29-49 po 19.00... 040096

WIDEOFILMOWANIE efekty. Telefon (069) 72-40-30 460004

MIKROBUS - kraj, Europa. Tel. (069) 72-18-00 460003

MASYNOPIANIE komputerowe. Tczew, tel. (069) 33-83-91 430028

USŁUGI księgowe: książki, przychodów i rozchodów, księga handlowa, bilans, rozliczanie PIT-ów. Zgłoszenia: poniedziałek, środa, piątek, w godz. 7.00-12.00, tel. (069) 31-28-43 340065

WIDEOFILMOWANIE. Telefon (069) 33-73-85 340044

F. "CARO" Kowalstwo artystyczne, ogrodzenia, bramy, balustrady, kraty. Tczew, tel. (069) 31-30-85 340012

USŁUGI ogólnobudowlane, hydrauliczne, ciesielskie, kafelki, regips. Budowa od zera pod klucz. Rachunki VAT. Tczew, ul. Przybosa 3, tel. (069) 31-01-87 340072

PIECZĄTKI - 2.1 zł wiersz, wyżówki 15 grzłt. Tczew, ul. Wigury 29, tel. (069) 31-61-13 022/vat

ANGIELSKI lekcje, tłumaczenie. Tel. (055) 72-56-33 150099

KOREPETYCJE z języka angielskiego. Tel. (055) 72-61-71 150336

MATEMATYKA (studentki). Tel. (069) 33-71-12 040961

J. POLSKI, matematyka. Tel. (069) 31-72-63 040883

ANGIELSKI - szkoła podstawowa i średnia. Tel. (069) 31-48-16 040966

UCZNI w zawodzie elektryka - "Elektromech", telefon (069) 31-11-32 040856

TERAPIA zaburzeń ortograficznych, czytania, pisania. Tczew, tel. (069) 31-71-53 040834

MATEMATYKA, fizyka. Tel. grzezc. (069) 33-78-22 040840

ZDROWIE

CHUDNUJ bezpiecznie. Starogard, tel. (069) 162-52-53 210691

DERMATOLOG Mario, Kazimierz Smętek, lek. med. specjalista chorób skóry - Gabinet Starogard Gdański, ul. Jana Pawła II 5 (Przychodnia Polipharma), wtorki czwartki 16.30 - 17.30, Gdańsk, ul. Kaletnicza 37 (Starówka - bocznak od Długiej w Przychodni Rejonowej), poniedziałki 17.00 - 18.30 210664